ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ „ŠKOLA PRO ŽIVOT“

Základní škola a Mateřská škola Střílky, příspěvková organizace

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA STŘÍLKY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

573 375 087 **e-mail –** reditelna@ zsstrilky.cz Koryčanská 47, 768 04 Střílky

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Oficiální název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „ Škola pro život“

Předkladatel : Základní škola a Mateřská škola Střílky, příspěvková organizace

Adresa: Koryčanská 47, 768 04 Střílky

Jméno ředitele: Mgr. Martina Raiserová

Kontakty: 573 375 087

reditelna@ zsstrilky.cz

IČO: 70980489

IZO: 102 519 714 – základní škola

118 800 175 – školní družina

118 801 414 – školní jídelna

RED-IZO: 600118657

Zřizovatel: Obec Střílky

Adresa: Koryčanská 47, 768 04 Střílky

Kontakt: 573 375 012

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Irena Bušová

Autorský kolektiv: pedagogičtí pracovníci školy

Tento dokument vstupuje v platnost od 1. 9. 2016

OBSAH DOKUMENTU:

1. Identifikační údaje 1
Obsah dokumentu 2
2. Charakteristika školy (úplnost a velikost, vybavení školy, složení učitelského sboru, dlouhodobé projekty) 4
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu 6
Výchovné a vzdělávací strategie 7
Klíčové kompetence a jejich realizace 10
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 12
Začlenění průřezových témat 15
4. Učební plán (tabulky pro první a druhý stupeň) 28
5. Učební osnovy (rozvržení vzdělávacích činností a přiřazení k nim látky z jednotlivých předmětů) 31
Učební osnovy 1. stupeň 31
Český jazyk 32
Anglický jazyk 49
Matematika 64
Informatika 77
Prvouka 82
Přírodověda 95
Vlastivěda 107
Hudební výchova 115
Výtvarná výchova 127
Tělesná výchova 134
Praktické činnosti 155
Učební osnovy 2. stupeň 163
Český jazyk a literatura 164
Anglický jazyk 186
Ruský jazyk 198
Německý jazyk 206
Matematika 214
Informatika 230
Dějepis 246

Výchova k občanství 260
Fyzika 277
Chemie 292
Přírodopis 305
Zeměpis 319
Hudební výchova 332
Výtvarná výchova 344
Výchova ke zdraví 357
Tělesná výchova 367
Praktické činnosti 380
Matematický seminář 391
Konverzace v německém jazyce 394
Konverzace v ruském jazyce 397
Konverzace v anglickém jazyce 400
Pohybové hry 404
6. Hodnocení žáků a autoevaluace jako součást práce školy 408

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost

* Naše škola se nachází v krásném přírodním prostředí pod vrcholky Chřibů v obci Střílky. Leží v komplexu budov společně s mateřskou školou, obecním úřadem, poštou a zdravotním střediskem. Je umístěna na kopci, kousek od areálu školy je les. Proto učení v přírodě není pro nás prázdným pojmem. V okolí leží spousta krásných míst, která jsou cílem vycházek našich žáků ve vyučovacích hodinách. Řekněte sami, kdo se může ve vyučování projít na Čertovy kameny, ke studánce Pod Hradem, na kopec Větřák, do kostelní věže, nebo studovat historii hradu přímo na zřícenině, či ve výtvarné výchově charakterizovat barokní sloh na unikátní památce barokního hřbitova. Umístění školy, tak poskytuje nádherné splynutí učení s přírodou, které v dnešní přetechnizované době je tak důležité.

* Škola se nachází uprostřed obce Střílky. Okolí školy je bezpečné a klidné. Je využíváno 7 kmenových učeben a 6 odborných pracoven (fyzika – chemie, jazyková učebna, učebna výpočetní techniky, dílna, cvičná kuchyňka a tělocvična). Sociální vybavení odpovídá počtu žáků a je upraveno dle pokynů odborníků na hygienické předpisy, průběžně je dbáno na kontrolu budov a odstraňování závad. Jsou pravidelně prováděny všechny revize, které se vztahují k technickému vybavení školy. Jako odpočinková zóna slouží menší hřiště před školou, ale záměrem zřizovatele je přebudovat jej a zmodernizovat.

* Třídy jsou postupně vybavovány moderním nábytkem, který je pro dané věkové kategorie žáků vhodný.

* Z pomůcek jsou vyučujícím k dispozici interaktivní tabule, televizory, videa, DVD přehrávače, počítačová učebna, ozvučovací aparatura a několik radiomagnetofonů s přehrávači CD. Dále jsou to nástěnné obrazy a mapy, odborná rozšiřující literatura, názorné pomůcky, sady pro fyziku a chemii, výukové CD a videokazety, sbírka minerálů, preparáty na mikroskopování, mikroskopy, tělovýchovné nářadí a potřeby atd.

Charakteristika učitelského sboru

Všichni pedagogičtí pracovníci školy splňují požadavky na kvalifikaci dle zákona 563/2004 O pedagogických pracovnících a pravidelně se vzdělávají ve svých oborech i v oblasti moderních vyučovacích metod. V pedagogické sboru se spojují mladí i zkušení pedagogové. Na vzdělávání pracovníků přispívá škole nemalou měrou zřizovatel. Ve škole pracuje výchovný poradce, který pečuje o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, nadané žáky a vede též tematiku volby povolání mezi žáky 2. stupně. Dále na naší škole pracuje speciální pedagog s odborným vysokoškolském vzděláním, který radí pedagogům a rodičům při práci s dětmi s poruchami učení a konzultuje s nimi příslušné vyučovací metody a integraci těchto žáků do tříd tak, aby byla úspěšná. Preventista sociálně patologických jevů vypracovává každým rokem po konzultacích s vyučujícími „Minimální preventivní program“ založený na osvětové a prevenční činnosti se žáky a zajímavých praktických akcí pro děti.

Charakteristika žáků

Školu navštěvují děti ze Střílek a pěti okolních obcí. Dojíždějících žáků je přibližně 40 % až 50 %, k tomu je přizpůsoben i školní rozvrh. Ve škole jsou integrováni i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Těmto žákům jsou poskytována podpůrná opatření, která se člení do pěti stupňů.
Přehled podpůrných opatření pro tyto žáky viz Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. vymezující →podpůrná opatření pro první až pátý →stupeň podpory.

Spolupráce s rodiči

Probíhá formou individuálních konzultací podle domluvy s pedagogy a pravidelných informačních schůzek. Školní rok bývá zahájen setkáním rodičů v jídelně školy. Kde je s nimi projednáván školní řád, pravidla hodnocení žáků, omlouvání absencí, zásady pro uvolňování žáků z výuky a „Minimální preventivní program školy“ na příslušný školní rok. Dále jsou seznámeni s bezpečnostními pravidly.

Spolupráce s dalšími institucemi

Zřizovatel – Obec Střílky
KPPP a ZDVPP Zlín, pracoviště Kroměříž
PPP Hodonín, příspěvková organizace, pracoviště Kyjov
Speciálně pedagogické centrum Kroměříž
Středisko výchovné péče Kroměříž
Středisko výchovné péče Zlín
MS Střílky – Zástřizly
ZO ČSOP Koryčany
SDH Střílky
Městská knihovna Koryčany
Obecní knihovna Střílky
VŮM Střílky
Maháprabhudíp ášram Střílky

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

Škola je zaměřena

- Na předávání vědomostí a dovedností využitelných v celoživotní praxi žáků.
- Zásadním smyslem všech činností je získat žáka pro spolupráci motivovaného zájmem o vlastní celoživotní rozvoj.
- Rozvoj všech kompetencí uvedených RVP prostřednictvím moderních výukových metod a předávaných informací.
- Práce s výpočetní a komunikační technikou.
- Rozvíjení možností vzdělávání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich integraci mezi ostatní žáky.

Konkretizace zaměření

- na výuku žáků takovým znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi.
- chápání žáka jako partnera a jeho vedení k uvědomění si podstaty své osobnosti, k zájmu o celoživotní vzdělávání.
- zavádění efektivních metod výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu, učitel se zde stává hlavně poradním elementem
- budoucí život v EU, proto je nezbytné klást důraz na výuku cizích jazyků
- vedení žáků k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích
- podporování sportovních vyžití dětí, vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- na dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- na rovný přístup ke všem žákům, týká se i všeobecného vzdělání neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi)
- na žáky nejen s intelektovým nadáními, ale s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod., rozvíjet jejich tvořivost a pomáhat jim nalézt adekvátní prostředky k vyjádření svých zážitků a zkušeností
- k provádění přiměřené integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami základní školy s ostatními dětmi
- také na žáky nadané, snažit se vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce u těchto žáků preferujeme skupinovou práci, projektové vyučování apod.
- na účast žáků v různých soutěžích školního i okresního charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání.
- k rozvoji silných stránek školy a eliminaci a nápravě toho, co považujeme za nedostatky

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Cíle základního vzdělávání

1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.	Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost. Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, Internet, exkurze. Propojení informací se skutečným životem. Samostatnost, organizace vlastní činnosti. Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost. Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu. Poznávání vlastních možností. Prezentace vlastních výsledků. Tvořivost (práce na projektech). Účast na organizaci vzdělávání. Práce v motivujícím prostředí. Práce s přiměřeným učivem. Hodnocení formou zpětné vazby. Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí. Výuka bez situací nerovnosti a ponížení. Stanovení dílčích cílů. Zařazování metod, které podporují zvídavost. Využívání kladného hodnocení. Dobré výsledky podporují motivaci. Osobní příklad.
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě. Uplatňování mezipředmětových vztahů. Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů. Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám. Praktická cvičení. Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce. Rozvíjení schopnosti logického uvažování. Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací. Podpora netradičních způsobů řešení.

3. Vést žáky všestranné, účinné a otevřené komunikaci.	Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.). Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů). Základ pro hledání a objevování problémů. Základ spolupráce a společného prožívání. Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným. Práce v týmu.
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.	Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce. Atmosféra demokracie a přátelství. Kooperativní učení, spolupráce ve výuce. Osobní odpovědnost za výsledky společné práce. Spolupráce učitelů a jejich podíl na řízení školy. Spolupráce s rodiči a dalšími partnery.
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí. Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii. Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání. Vhodnou formou prosazovat své zájmy. Učit se argumentovat. Pracovat se školním řádem. Školní parlament – účast zástupců tříd.
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.	Chápání bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí. Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích. S pomocí dospělých, TU, výchovného poradce, metodika prevence řešit své citových vztahů. Využití schránky důvěry Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city. Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám. Vést k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání.

7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.	Čistota prostředí školy. Vhodné hygienické zázemí. Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě. Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová). Zdravý stravovací a pitný režim. Kompenzační a hygienické přestávky v učení. Pohybové relaxační přestávky, dostatečná nabídka. pohybových aktivit pro každého Škola bez kouře a drog. Důsledná prevence šikany a násilí. Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání. Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.	Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti. Otevřenost vůči spolužákům. Solidarita s druhými. Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti. Integrace žáků vyžadujících speciální péči. Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech. Rozvíjení schopnosti empatie. Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí. Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	Uplatňování sebehodnocení žáků ve vyučovacích hodinách Harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace. Osvojování základních pracovních dovedností a návyků.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE A JEJICH REALIZACE

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch..

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro, Scio, matematický Klokan apod.).

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Při projektových dnech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže, akce ve ŠK, branný den, dopravní výchova). Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami. Podporujeme přátelské vztahy mezi žáky ve třídách i mezi dětmi z různých tříd.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, na školách v přírodě apod.). Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.

Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formula-

ci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.

Je kladen důraz na Environmentální výchovu a rozvíjení vztahu k okolní přírodě.

KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Na škole je vypracován celoškolní plán k volbě povolání.

Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ USKUTEČŇUJEME NAPŘÍKLAD NA TĚCHTO AKCÍCH:

Název akce	U	ŘP	K	SP	O	P
Drakiáda pro 1. stupeň		x		x	x	x
Slavnost podzimu		x		x	x	
Mikulášská nadílka deváťáků pro mladší spolužáky			x	x	x	
Pečení vánočních perníčků		x	x			x
Vánoční besídka pro rodiče	x		x			x
Tříkrálové vystoupení deváťáků	x		x	x		
Lyžařský výcvikový kurz		x	x	x	x	
Pohádkové bytosti u zápisu do 1. ročníku		x	x	x	x	
Den Země	x	x	x			
Školní kolo dopravní soutěže	x	x	x	x		
Slet čarodějnic		x	x	x	x	x
Dětský den		x		x	x	
Malování na chodníku pro první stupeň		x	x		x	x
Prvňáčci s MŠ hledají poklad		x	x		x	x
Střílecké chodníčky - turistika, poznávání okolí			x	x	x	
Zdravé zuby	x	x				x
Turisticko-zdravotní kurz pro deváťáky	x	x	x	x	x	x
Střílecký biatlon	x	x	x	x	x	x
Návštěvy kulturních akcí - muzeum, divadlo, kino,…)		x		x	x	
Školní poznávací výlety	x	x	x	x	x	
Plavání pro 1. stupeň	x	x	x		x	
Loučení deváťáků	x		x		x	x

Vysvětlivky: Kompetence k učení U Kompetence sociální a personální SP Kompetence pracovní P
Kompetence k řešení problémů ŘP Kompetence občanské O Kompetence komunikativní K

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných se vzdělávání řídí dle § 16 a 17 školského zákona a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Na základě učebních osnov v ŠVP sestavuje škola IVP a PLPP.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami učení a chování)

Žákům, u kterých se projevují příznaky některé ze specifických poruch učení, věnujeme individuální péči, případně vypracováváme PLPP a jako další krok posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do příslušných stupňů. S dětmi pracuje speciální pedagožka (na 1. stupni - i v rámci dyslektického kroužku) a zkušené učitelky českého jazyka (na 2. stupni).

V případě, že pedagogicko-psychologická poradna diagnostikuje specifické poruchy učení učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován plán pedagogické podpory (PLPP), případně individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Individuální vzdělávací plán žáka se speciálně vzdělávacími potřebami sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje oslabení žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka.

U některých žáků se speciálními vzdělávacími potřebami žádáme o přidělení asistenta pedagoga, který se dítěti věnuje individuálně, vede jej ke správnému postupu při vzdělávání a pomáhá mu získávat příslušné kompetence i třídit získané poznatky.

Na základě doporučení PPP je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Při vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními zohledňujeme jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti. Při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost. Při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám. V odůvodněných případech bude stanovena odlišná délka vyučovacích hodin.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, používáme posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvizy, záhady, problémové úlohy. V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky…), jsou pověřováni vedením a řízením skupin.

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívávat píseň …

Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách.

Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny.

Pohybově nadaní žáci jsou podporovaní v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu. Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně.

Usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP (či školských poradenských center obecně) je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku, případně sestavit PLPP či IVP.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT FORMOU INTEGRACE OBSAHU TÉMATICKÝCH OKRUHŮ DO VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

1. Osobnostní a sociální výchova

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností a poznávání	Čj, Vv, Pč, Prv	Vv, Pč,	Aj, Vv, Pč,	Aj, Vl, Př, Vv, Pč	Aj, Vl, Př, Vv, Pč, INF	Čj, Aj, D, F, Př, Z, Hv, Vv, Pč, INF	Čj, Aj, Nj, D, F, Př, Z, Hv, Vv, Pč, Vz, INF	Čj, Aj, Nj, D, F, Ch, Př, Z, Hv, Vv, Pč, Vz, INF	Čj, Aj, Nj, M, D, F, Ch, Př, Z, Hv, Vv, Vz, Pč, INF
Sebepoznání a sebepojetí	Čj, Vv, Pč	Vv, Pč,	Vv, Pč,	Aj, Vv, Pč	Aj, Vl, Vv, Pč	Aj, Vo, Vv,	Aj, Nj, Vo, Vv, Vz	Aj, Nj, Vo, Př, Vv, Vz	Aj, Nj, Vo, Vv, Vz
Seberegulace a sebeorganizace	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vo, Vv, Tv, Pč, INF	Vo,Vv, Tv, Pč, Vz, INF	Vo,Vv, Tv, Pč, Vz, INF	Vo, Vv, Vz, Tv, Pč, INF
Psychohygiena	Prv, Tv	Tv	Tv	Tv	Tv, INF	Čj, Vo, Tv, INF	Vo, Tv, Vz, INF	Čj,Vo, Př, Tv, Vz, INF	Vo, Tv, Vz, INF
Kreativita	Čj, Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Čj, Vo, Vv, Pč	Čj, INF, Vo,Vv, Pč	Čj, INF, Vo, Vv, Pč	Čj, INF, Vo, Vv, Pč

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Prv,Vv, Pč	Vv, Pč, Vz	Aj, Vv, Pč, Vz	Aj, Vv, Pč	Aj, Vv, Pč	Aj, Vo, Z, Vv	Aj, Nj, Vo, Z, Vv, Vz	Aj, Nj, Vo, Z, Vv, Vz	Aj, Nj, Vo, Z, Vv, Vz
Mezilidské vztahy	Prv, Vv, Pč	Vv, Pč,	Vv, Pč,	Vl, Vv, Pč	Vl, Vv, Pč	Čj, Vo, D, Z, Vv, Pč	Nj, Vo, D, Z, Vv, Pč, Vz	Čj, Nj, Vo, D, Z, Vv, Pč, Vz	Čj, Nj, Vo, D, Z, Vv, Pč, Vz
Komunikace	Čj, Prv, Vv, Pč	Vv, Pč,	Aj, Vv, Pč,	Čj, Aj, Vv, Pč	Čj, Aj, Vv, Pč, INF	Čj, Aj, INF, D, Vo, Z, Vv	Čj, Aj, Nj, INF, D, Vo, Z, Vv, Vz	Čj, Aj, Nj, INF, D, Vo, Z, Vv, Vz	Čj, Aj, Nj, INF, D, Vo, Z, Vv, Vz
Kooperace a kompetice				Vv, Pč	Vv, Pč	Čj, Z	Čj, Aj, Nj Z, KNj, Vz	Čj, Aj, Z, Nj, Vz	Čj, Aj, Nj, Z, Vz
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, Prv, Pč	Pč	Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Čj, F, Z,	Čj, F, Z, Vz	Čj, M, F, Z, Vz	Čj, Nj, M, F, Z, Vz
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv, Vv, Pč	Vv, Pč,	Vv, Pč,	Vv, Pč	Vv, Pč	Čj, D, Vo, Vv, Pč	D, Vo, Vv, Pč	Čj, D, Vo, Vv, Pč	Čj, Vo, D, Vv, Pč, Vz

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnost

2. Výchova demokratického občana

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Čj, M, Vv, Prv, Pč	Prv, Vv, Tv, Pč	Prv, Vv, Pč	Čj, Vv, Pč	Čj, Př, Vv, Pč	Aj, Vo, Vv	Vo,Vv	Vo,Vv	Nj,Vo,Vv
Občan, občanská společnost a stát	Vv, Pč	Prv, Vv, Pč	Prv, Vv, Tv, Pč	Vv, Pč	Vl,Vv, Pč, INF	INF, D, Vo, Vv	Aj, Nj, INF, D, Vo,Vv, Vz	Čj, INF, D, Vo, Vv, Vz	Čj, INF, D, Vo, Vz, Vv
Formy participace občanů v politickém životě				Vl	Vl	D, Vo	D, Vo	Aj, Nj, D, Vo, Z	D, Vo, Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl	Vl	D, Vv	D, Vv	D, Vo, Vv	Aj, Nj, D, Vo, Vv

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

3. Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Hv	Čj, Prv, Dv	Čj, Aj, Vv, Pč, Prv, Dv	Aj, Vl, Hv, Vv, Pč	Aj,Hv,Vv, Pč	Aj,D,Z, Vv	Aj,Nj,D,Z, Hv,Vv, KNj	Čj,Aj,Nj, F,D,Z,Hv, Vv	Čj,Aj, Nj,Z,HV, Vv,D INF
Objevujeme Evropu a svět			M, Vv	Vl, Vv	Vv	D, Z, Hv, Vv, Pč	Čj, Nj, INF, D, Z, Hv	Aj, Nj, D, INF, Z, Hv, Pč, Vv	Aj, Nj, D, Hv, Vv, Z INF, Pč
Jsme Evropané			Vv, Pč	Vl, Vv, Pč	Vl, Vv, Pč	D, Z	D, Z	Čj, D, Vo, Z	Aj, Nj, D, Vo, Z

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

4. Multikulturní výchova

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	Hv	Prv, Hv	Čj, Prv, Hv, Vv, Pč	Čj, Př, Hv, Vv, Pč	Čj,Vl, Př, Hv, Vv, Pč	Aj, Vo, Z, Pč	Aj, Nj, Vo, Z, Pč	Aj, Nj, Vo, Z, Pč	Aj, Nj, Vo, Z, Pč, Vz
Lidské vztahy	Čj, Prv, Hv, Vv, Pč	Čj, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Vl, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Vl, Hv, Vv, Tv, Pč, INF	Čj, Aj, Vo, Hv, Vv, Pč, INF	Aj, Nj, Vo, Hv, Vv, Pč, Vz, INF	Čj, Aj, Nj, Vo, Hv, Vv, Pč, Vz, INF	Čj, Aj, Nj, Vo, Hv, Vv, Pč, Vz, INF
Etnický původ	Prv		Vv	Čj, Př, Hv, Vv	Čj, Vl, Hv, Vv	Vo, Z, Vv	Vo, Z,Vv,	D, Vo, Př, Z, Vv	D, Vo, Z, Vv, Vz
Multikulturalita			Aj	Aj	AJ, Tv	Z	Z, Hv	Aj, Z, Hv	Aj, Nj, Z, Hv
Princip sociálního smíru a solidarity				Vl	Vl	Vo, Z	Vo, Z	Vo, Z	Aj, D, Vo, Z

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

5. Enviromentální výchova

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Vv, Pč	Prv, Vv, Pč	Prv, Vv, Pč	Aj, Př, Vv, Pč	Aj, Př, Vv, Pč	Aj, Př, Z, Vv, Pč	Čj, Nj, Př, Z, Vv, Pč	Čj, Ch, Př, Z, Vv, Pč,	Ch, Př, Z, Pč, Vv
Základní podmínky života		Prv	Prv, Vv	Vv	Vv	Př, Z, Vv	Aj, Ch, Př, Z, Vv, Vz	Ch, Př, Z, Vv	Ch, Př, Z, Vv
Lidské aktivity a problémy životní-ho prostředí	Čj, Prv	Prv	Prv, Vv, Pč	M, Př, Vv, Pč	M, Př, Vv, Pč	Př, Z, Vv, Pč	Nj, F, Př, Z, Vv, Pč, Vz	Aj, Nj, Vo, Ch, Př, Z, Vv, Pč, Vz	Čj, Vo, Ch, Př, Z, Vv, Pč
Vztah člověka k prostředí	Vv, Pč	Prv, Vv, Tv, Pč	Prv, Vv, Pč	M, Př, Vv, Tv, Pč	M, Př, Vv, Tv, Pč	D, Vo, Př, Z, Vv, Hv, Pč	M, D, Vo, F, Př, Z, Vv, Hv, Pč, Vz	D, Vo, Ch, Př, Z, Vv, Hv, Pč, Vz	Aj, D, Vo, F, Ch, Př, Z, Vv, Hv, Pč, Vz

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

6. Mediální výchova

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání a vnímání mediálních sdělení	Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Vv, Hv, INF	Čj, Vo, Z, Vv, INF	Čj, Vo, Z, Vv, INF	Čj, Vo, Z, Vv, Vz, INF	Čj, Vo, Z, Vv, Vz, INF
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj, Vl, Př	Čj, Vl, Př, INF	Vo, Př, Z, INF	Čj, Vo, Př, Z, INF, Vz	Vo, Př, Z, INF, Vz	Čj, Vo, Př, Z, Vz, INF
Stavba mediálních sdělení			Vv	Vv	Vv	Vo	Vo	Vo	Čj, Vo, INF
Vnímání autora mediálních sdělení	Vv, Hv,	Čj, Vv Hv	Čj, Vv, Pč	Vv, Pč	Hv, Vv, Pč			Nj	Čj, Nj
Fungování a vlivy médií ve společnosti	Vv	Vv	Vv	Čj, Vv, Tv	Vv, Čj, INF, Tv	Vo, Vv, ICT	Nj, Vo, Vv, INF	Nj, Vo, Vv, INF, Vz	Čj, Nj, Vo, Vv, INF
Tvorba mediálního sdělení			Vv, Pč	Aj, Vv, Pč	Čj, Aj, Vv, Pč, INF	Aj, Vo, Př, Z, INF	Čj, Aj, Nj, Vo, Př, Z, Vv, INF	Čj, Aj, Nj, Vo, Z, Př, Vv, INF	Čj, Aj, Nj, Vo, Př, Z, Vv, INF
Práce v realizačním týmu	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč, INF	Čj, Vv, Pč, INF	Čj, Aj, Vv, Pč, INF	Čj, Aj, Vv, Pč, INF

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů

4. UČEBNÍ PLÁN (Tabulky pro první a druhý stupeň)
UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Vyučovací předmět	Zkratka předmětu	Počet vyučovacích hodin za týden v jednotlivých ročnících					Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace	Celková povinná časová dotace
Povinné předměty		1.	2.	3.	4.	5.			
Český jazyk	Čj	8 + 1	8 + 1	7 + 2	5 + 2	5 + 2	33	8	41
Anglický jazyk	Aj		0 + 1	3	3 + 1	3 + 1	9	3	12
Matematika	M	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4	20	3	23
Informatika	INF					1	1		1
Prvouka	Prv	2	2	2			12	2	14
Přírodověda	Př				1 + 1	2			
Vlastivěda	Vl				2	1 + 1			
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	12		12
Výtvarná výchova	Vv	1	1	1	2	2			
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10		10
Praktické činnosti	Pč	1	1	1	1	1	5		5
Celkem		**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**102**	**16**	**118**
Z toho disponibilní časová dotace		1	3	3	4	3			

UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět	Zkratka předmětu	Počet vyučovacích hodin za týden v jednotlivých ročnících				Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace	Celková povinná časová dotace
Povinné předměty		**6.**	**7.**	**8.**	**9.**			
Český jazyk a literatura	Čj	4	4	4	3 + 1	15	1	16
Anglický jazyk	Aj	3 + 1	3	3	3	12	1	13
Německý jazyk, Ruský jazyk	Nj, Rj		2	2	2	6	0	6
Matematika	M	4	4	4	3 + 2	15	2	17
Informatika	INF	0 + 1	1	0 + 1	0 + 1	1	3	4
Dějepis	D	1 + 1	2	2	2	11	1	8
Výchova k občanství	Vo	1	1	1	1			4
Fyzika	F	1 + 1	2	1 + 1	1	21	2	7
Chemie	Ch			2	2			4
Přírodopis	Př	2	2	1 + 1	1		1	7
Zeměpis	Z	1 + 1	1 + 1	2	2		2	8
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	10		4
Výtvarná výchova	Vv	2	2	1	1			6
Výchova ke zdraví	Vz			1	1	10		2
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2			8
Praktické činnosti	Pč	1	1	1	0 + 1	3	1	4
Volitelné předměty			0 + 1	0 + 1	0 + 2		4	4
Celková povinná časová dotace		**28**	**30**	**32**	**32**	**104**	**18**	**122**
Z toho disponibilní časová dotace		5	2	4	7			

NABÍDKA VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ

Předmět	6.	7.	8.	9.	**Celkem**
Konverzace v anglickém jazyce		1	1	1	3
Konverzace v německém, ruském jazyce		1	1	1	3
Matematický seminář				1	1
Pohybové hry				1	1
Celkem		**1**	**1**	**2**	**4**

NABÍDKA ZÁJMOVÝCH ÚTVARŮ

1. stupeň	2. stupeň
Výtvarný kroužek	Cvičení z matematiky
Zpívání s kytarou	Cvičení z českého jazyka
Sportovní kroužek	Anglický jazyk
Učíme se německy	Německý jazyk
Logopedický kroužek	Sportovní kroužek
	Turistický kroužek
	Šachový kroužek

5. UČEBNÍ OSNOVY
(Rozvržení vzdělávacích činností a přiřazení k nim látky z jednotlivých předmětů)

UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPEŇ

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast český jazyk a literatura je realizován v povinném vyučovacím předmětu český jazyk a literatura. Hlavním cílem tohoto předmětu je vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. V jazykovém vzdělávání vidíme hlavní cestu k získání logického a přesného myšlení. Jazyk je hlavní cestou, již si žáci sdělují své pocity a myšlenky. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je zaměřeno v rámci komunikační a slohové výchovy; jazykové výchovy a literární výchovy na:

1. období:

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty
- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

2. období:

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně
- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky

- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Časové vymezení předmětu
1. ročník – 9 hod. týdně
2. ročník – 9 hod. týdně
3. ročník – 9 hod. týdně
4. ročník – 7 hod. týdně
5. ročník – 7 hod. týdně

Organizační vymezení předmětu
Výuka probíhá ve třídách, využíváme výukové programy na počítačích v počítačové učebně.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání
- frontální výuka
- skupinová práce
- učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky

Předmětem prolínají průřezová témata:
VDO
OSV
EGS
MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- ke stálé zdokonalování čtení
- k vytváření podmínek pro získávání dalších informací potřebných pro další práci
- k stanovování dílčích vzdělávacích cílů v pravopise
- k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- ke kontrole své práce, k hledání a zdůvodňování chyb
- k navrhování různých řešení problémů, dokončování úkolů a zdůvodňování svých závěrů
- k vzájemné pomoci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k výstižnému a kultivovanému projevu
- k prezentování svých myšlenek a názorů
- ke spolupráci při skupinové práci a spolupráci na konečném řešení

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k práci ve skupinách a spolupráci při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů
- k vzájemnému respektu
- k respektování pokynů pedagogů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k využití literatury k vytváření předpokladů k toleranci různých etnik
- k vytváření správných postojů k přírodě a životnímu prostředí s pomocí naučné a vědecké literatury

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k organizování a plánování učení
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá hygienické návyky spojené s psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	**Žák:** - spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu odpovídající možnostem žáka 1. ročníku - srozumitelně mluví, uvědoměle čte, vyjadřuje svoji zkušenost - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky (písmena)	- čtení - vyjadřovací schopnosti - písmena a hlásky - psaní	**OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky - porovnává významy slov (slova opačného významu) - správně píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		- vyjadřovací schopnosti - psaní - čtení	**OSV** **VDO**

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností	- čte s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu - uplatňuje přirozenou intonaci, správný slovní přízvuk - naslouchá přednesu, recituje báseň - vyjadřuje svůj názor, pocity, postoj ke knize, textu - rozlišuje poezii a prózu - orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti - domýšlí jednoduchý příběh - všímá si spojitosti textu s ilustrací	- čtení – ukázky poezie a prózy - čtení ukázek z čítanky - četba vybraných knih - práce s dětským časopisem - lidová – říkadla, hádanky, rozpočitadla - poezie umělá - pohádky, povídky o dětech, knihy o přírodě, věcech - báseň – sloka, verš, rým, rytmus, přízvuk - próza – příběh, děj, vypravěč, hlavní hrdina - orientujeme se v pohádkách - divadlo – jeviště, herec, divák, maňásky, loutky - domýšlení příběhu, - dramatizace - ilustrace, ilustrátor knihy	**EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MV** - kulturní diferenciace - lidské vztahy **MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- odůvodňuje a píše velká písmena na začátku věty - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- pracuje s větou jako jednotkou projevu - pozná konec věty a začátek věty následující, věty začíná velkým písmenem - rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací - správně používá interpunkční znaménka - seřadí věty v textu - ze slov tvoří smysluplné věty - dodržuje pořádek slov ve větě	- věta – vyjadřování ústní a písemné - druhy vět - věty, uspořádání vět - věty – slova - pořádek slov ve větě - slova souřadná, nadřazená, podřazená	
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- třídí slova, rozlišuje nadřazenost a podřazenost slov		
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - odůvodňuje a píše i/y po tvrdých, měkkých souhláskách	- orientuje se v rozdělení hlásek, tvoření slabik (rozdělí slova na slabiky, rozdělí slovo na konci řádku) - rozlišuje a vyjmenuje samohlásky, dvojhlásky - rozlišuje měkké, tvrdé a obojetné souhlásky - odůvodní gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek	- slovo, slabika, hláska, písmeno - slabikotvorné souhlásky r,l - samohlásky, dvojhlásky - tvrdé a měkké souhlásky	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - pozná párové souhlásky - spodobu na konci slov	- písmeno ě - souhlásky znělé a neznělé	
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- poznává podstatná jména, slovesa, předložky v textu - rozlišuje vlastní jména osob a zvířat	- podstatná jména, slovesa, předložky - obecná a vlastní jména	
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami	- používá spojky v souvětí i větě jednoduché	- spojky a jejich funkce	
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - respektuje základní formy společenského styku - umí naslouchat druhému - podle obrázkové osnovy vypráví děj	- oslovení, pozdrav, poděkování - děj – základ vypravování	
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat	- jednoduchý popis	
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, celkovou úpravu projevu, hygienické a pracovní návyky - dodržuje správné tvary písmen abecedy, správně spojuje písmena, slabiky - zvládá opis a přepis jednoduchých textů, správnou úpravu písemnosti	- psaní – opakování naučených písmen, - nácvik písmen x,X, w,W, q, Q - nácvik velkých tiskacích písmen - opis, přepis, blahopřání, nadpis, odstavec	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	**Žák:** - zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení souvětí a vět, čte s porozuměním - čte potichu i předčítá nahlas - využívá získaných čtenářských dovedností a návyků při četbě textů - reprodukuje text, úryvek prózy, recituje básnický text - orientuje se v textu knih určených dětem - domýšlí příběhy - využívá četbu jako zdroj poznatků - vyjadřuje svůj postoj k přečtenému textu, líčí atmosféru příběhu - charakterizuje literární postavy - rozeznává různé typy vyjadřování autorů píšících pro děti	**Učíme se číst** - čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku - četba textů uměleckých, populárních a naukových **Práce s literárním textem** - přednes básně, úryvku prózy, vyprávění pohádky, povídky, domýšlení - dramatizace pohádky - pověsti místní, regionální **Povídáme si nad knihou** - knížka, kterou máme rádi, myšlenky, které se nám líbí **Základy literatury** - báseň, přirovnání, pověst, povídka, divadlo - skutečnost a její umělecké vyjádření, autor a jeho fantazie - výtvarný doprovod knih	**EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MV** - kulturní diferenciace - lidské vztahy **MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Žák:**		
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	- klade správně slovní přízvuk - rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova	- nauka o slově - souhlásky znělé a neznělé - hláskosloví, stavba slov	
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- vyhledává slova podobná, příbuzná a protikladná	- slova podobná, příbuzná, protikladná	
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídí slova podle významu	- slovo a skutečnost - význam slov	
- odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách a ve vyjmenovaných slovech;	- zvládá přehled i užívání vyjmenovaných slov a s tím i pravopis po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova	
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (kromě zájmen a příslovcí) - pozná podstatné jméno, určí rod, číslo, pád - správně píše obvyklá vlastní jména - pozná sloveso, určí osobu, číslo, čas	- ohebné a neohebné slovní druhy - podstatná jména - vlastní jména - slovesa	
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- odliší větu od souvětí	- věta a souvětí	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	**Žák:** - pojmenovává předměty, děje činnosti - požádá o informaci, podá stručnou informaci - souvisle se vyjadřuje a klade otázky - popisuje jednoduché předměty i činnosti - při vypravování využívá jednoduché osnovy - vypravuje podle obrázků - píše čitelně, úhledně a přiměřeně hbitě - provádí kontrolu vlastního projevu - vyjadřuje se v jednoduchých formách psaného projevu	- souvislé jazykové projevy, výběr vhodných prostředků - společenský jazyk a jeho formy - vytváření dovednosti klást otázky (otázky a odpovědi) - ústní i písemný popis, slovosled - sestavování nadpisu, procvičování členění projevu - reprodukce textu s využitím obrázků - hygienické návyky správného psaní - upevňování správných tvarů písmen a číslic - aplikační cvičení – psaní adres, dopisu, pohlednic,vyplňování formulářů	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	**Žák:** - seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace - rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená - umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená - rozlišuje slova ohebná a neohebná - rozlišuje předpony a předložky a správně je píše - určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) - rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché - seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem - z vět jednoduchých vytvoří souvětí - zná vzory podstatných jmen - určí rod, číslo, pád a vzor - skloňuje podstatná jména podle vzorů - píše správně zeměpisné názvy	**Mateřský jazyk** **Slovo** - slovní zásoba a tvoření slov **Stavba slova** - tvarosloví **Věta a souvětí** **Podstatná jména** - pravopis	**MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - vede správně dialog,telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamník - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého textu	- pozná zvratná slovesa, neurčitek - určí osobu, číslo a čas - časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím - vyhledává v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telef. Seznam) - správně píše skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně - popíše jednoduchou věc - při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná citově zabarvená - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - vyjadřuje se v běžných situacích - zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu - čte nahlas a potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat - odliší podstatné a okrajové informace - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku	**Slovesa** **Abeceda** **Skupiny bě-bje, pě, vě-vje,mě** **Vyjadřovací schopnosti** - zvuková stránka jazyka **Čtení** - zážitkové čtení a naslouchání	**MV** **MDV** **MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na daná téma	- seznámí se s autory dětských knih - spisovatelé a básníci – B. Němcová, K. J. Erben, J. Seifert, F. Halas, M.Macourek, H.CH.Andersen, A. Lindgernová	**Literární výchova** - poslech literárních textů	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	**Žák:** - určí všechny slovní druhy - určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen - podstatná jména skloňuje podle vzorů - určí druhy přídavných jmen - zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen - pozná základní druhy zájmen a číslovek - časuje slovesa ve všech časech v ozn. způsobu - pozná všechny slovesné způsoby - pozná zvratné sloveso - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary - zná pojem příčestí minulé a vytvoří ho - rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - užije přímou řeč ve vypravování - pozná podmět a přísudek - rozlišuje podmět holý, rozvitý a několikanásobný - užívá shodu přísudku s podmětem	**Slovní druhy** **Podstatná jména** **Přídavná jména** **Zájmena a číslovky** **Slovesa** **Přímá řeč** **Skladba**	 **OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- určí větu řídící a závislou - určí větu hlavní a vedlejší - pozná spojky v souvětí	**Souvětí**	
	- správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky - správně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů	**Vlastní jména, názvy**	**MV** **VDO** **MDV**
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si zněj podstatná fakta	- volně reprodukuje text - vytvoří zkrácený zápis textu - recituje básně - dokáže zdramatizovat vhodný text - sestaví osnovu k popisu a vyprávění - podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - napíše dopis, telegram,příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení	**Vyjadřovací schopnosti**	**OSV** **VDO** **MDV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozlišuje různé typy uměleckých neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - rozpozná umělecké vybrané žánry- pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics, - zná pojmy rým, verš, sloka	**Čtení** - tvořivé činnosti s literárním textem - základní literární pojmy	**MV**

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět anglický jazyk je vyučován jako samostatný předmět ve 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. a 5. ročníku 4 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně, v kmenových třídách, dle potřeby v počítačové učebně.

Vzdělávání v anglickém jazyce je zaměřeno v rámci řečových dovedností, poslechu s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaním:
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměření texty v anglickém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury anglicky mluvících zemí, schopnost vyhledat informace a pracovat s nimi
- pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období
- žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

2. období
- žák rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání
- skupinové vyučování
- dialogy, výklad, poslech, četba
- reprodukce textů (písemná i ústní)
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály)
- hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv
- výukové programy na PC
- krátkodobé i déle trvající projekty
- příležitostné akce týkající se anglicky mluvících zemí

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností a poznávání
Sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace
EGS – Evropa a svět nás zajímá
MV – Lidské vztahy
Multikulturalita
MDV – Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vybrání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojení získaných poznatků do vyšších celků
- k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- ke schopnosti pochopit problém
- k vyhledání vhodných informací
- ke schopnosti klást vhodné otázky

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k umění naslouchat promluvy druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- k výstižnému a souvislému projevu
- k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, …

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci ve skupině
- k utváření příjemné atmosféry v týmu
- k sebekontrole
- k hodnocení vlastní činnosti a vnímání vlastního pokroku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názorů ostatních
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- k prezentaci vlastních myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k efektivní organizaci své práce
- k zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	**Žák:** o seznámí se s úvodem do studia anglického jazyka - jednoduše a přirozeně reaguje na nejběžnější situace každodenního života přiměřené jejich věku - porozumí vyslechnutému sdělení na dané úrovni - ovládá slovní zásobu na základě frekvence a zájmu o seznámí se s typickými jevy života a kultury příslušné jazykové oblasti	**Řečové dovednosti** - pozdravy, rozloučení, poděkování, prosba - představení sebe, členů rodiny, udá svůj věk - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - pravidla výslovnosti - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Christmas – carols - Halloween	**OSV** - osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) - sociální rozvoj (poznávání lidí, komunikace) **MV** - multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) **EGS** - Evropa a svět nás zajímá

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální	- rozlišuje vztahy mezi grafickou a zvukovou stránkou jazyka - zná gramatické minimum	- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas - čísla 1-20 - pevný slovosled krátké anglické věty - nezbytnost podmětu - osobní zájmena - sloveso be, like	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	**Žák:** o seznámí se s úvodem do studia anglického jazyka - jednoduše a přirozeně reaguje na nejběžnější situace každodenního života přiměřené jejich věku - porozumí vyslechnutému sdělení na dané úrovni o seznámí se s typickými jevy života a kultury příslušné jazykové oblasti	**Řečové dovednosti** - Christmas –carols - Halloween - anglická a česká jména - alphabet, spelling - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - pozdravy, rozloučení, poděkování, prosba, představení sebe, členů rodiny, udá svůj věk - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - colours, animals, toys, snach, fruit - slovosled ve větě oznamovací - tvorba otázky a záporu - There is, there are	**OSV** - osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) - sociální rozvoj (poznávání lidí, komunikace) **MV** - multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) **EGS** - Evropa a svět nás zajímá

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální	○ rozlišuje vztahy mezi grafickou a zvukovou stránkou jazyka - ovládá slovní zásobu na základě frekvence a zájmu - zná gramatické minimum **Skladba** - pevný slovosled anglické věty - nezbytnost podmětu - vazba there is/are - věta oznamovací, tázací, vyjádření záporu **Tvarosloví** - základní pravidla užívání členů - osobní a přivlastňovací zájmena - množné číslo pravidelné a nepravidelné - přivlastňovací pád - číslovky 1-100 - sloveso be, have, can – otázka, zápor - plné i stažené slovesné tvary - předložky	- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruh**ů** - čísla 1-100 - pevný slovosled krátké anglické věty - nezbytnost podmětu - osobní zájmena - sloveso be, have, give, like - člen určitý a neurčitý – užívání v praxi, pravidla výslovnosti - osobní a přivlastňovací zájmena - singulár a plurál - čísla 1–100 - sloveso be, have, can - give, like - předložky on, in, at	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	**Žák:** - seznámí se s úvodem do studia anglického jazyka (probuzení zájmu o studium cizího jazyka) - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev - jednoduše a přirozeně reaguje na nejběžnější situace každodenního života přiměřené jejich věku - porozumí vyslechnutému sdělení na dané úrovni - ovládá slovní zásobu na základě frekvence a zájmu - ovládá základní pravidla výslovnosti - používá slovní zásobu z daných tematických okruhů – já a moje rodina, domov, škola, město, denní a týdenní program, příroda, styky s přáteli, volný čas a zájmová činnost, ČR - rozliší plné i stažené slovesné tvary	**Poslech s porozuměním** - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - pozdravy, rozloučení, poděkování, prosba, - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - Christmas, Halloween - Great Britain, the USA - The Czech republic	**OSV** - osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) - sociální rozvoj (poznávání lidí, komunikace) **EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MV** - multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- ovládá základní pravidla výslovnosti - reprodukuje dialogy, formuluje otázky a odpovídá na ně - používá slovní zásobu z daných situací – adresa, omluva, blahopřání, vyjádření souhlasu, nesouhlasu, radosti, lítosti, poskytování základních místních a časových informací - uplatňuje znalost základní podoby vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích - užívá členy - vytvoří množné číslo - seznámí se s typickými jevy života a kultury příslušné jazykové oblasti - používá rozmanitá slovesa	**Mluvení** - představení sebe, členů rodiny, udá svůj věk - anglická a česká jména - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a, počasí.	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - zájmů a každodenního života	- pochopí vztahy mezi grafickou a zvukovou - stránkou jazyka - Seznámí se s typickými jevy života a kultury příslušné jazykové oblasti - používá abecední slovník - tvoří otázky pomocí do - používá rozmanitá slovesa - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev - čte nahlas plynule a foneticky správně - zná základní geografické údaje, známá města, odlišné zvyky a zajímavosti ze života dětí z anglicky mluvících zemí	**Čtení s porozuměním** - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	**OSV** - osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí) - sociální rozvoj (poznávání lidí, komunikace) **EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MV** - lidské vztahy, multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- napíše krátký text; s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	- sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, vzkaz, blahopřání) - obměňuje písemně krátké probrané texty - aplikuje pravopis osvojených slov - uplatňuje znalost základní podoby vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích - používá abecední slovník - tvoří otázky pomocí do - používá rozmanitá slovesa - zná gramatické minimum (pevný slovosled anglické věty, nezbytnost podmětu, vazba there is/are, věta oznamovací, tázací, vyjádření záporu, základní pravidla užívání členů, osobní a přivlastňovací zájmena, přivlastňovací pád, číslovky 1-100, sloveso be, have, can, předložky)	**Psaní** - slovosled ve větě - tvorba otázky a záporu - Alphabet, spelling - Užívání členů - There is, there are - Do/ does v otázce a záporu - Where do you live? - Přivlastňovací pád - člen určitý a neurčitý - osobní a přivlastňovací zájmena - singulár a plurál - čísla 1-100 - sloveso be, have, can - give, like - předložky on, in, at	**MDV** - tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	**Žák:** - seznámí se s úvodem do studia anglického jazyka (probuzení zájmu o studium cizího jazyka) - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev - jednoduše a přirozeně reaguje na nejběžnější situace každodenního života přiměřené jejich věku - porozumí vyslechnutému sdělení na dané úrovni - ovládá slovní zásobu na základě frekvence a zájmu - ovládá základní pravidla výslovnosti - používá slovní zásobu z daných tematických okruhů – já a moje rodina, domov, škola, město, denní a týdenní program, příroda, styky s přáteli, volný čas a zájmová činnost, ČR - rozliší plné i stažené slovesné tvary	**Poslech s porozuměním** - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - pozdravy, rozloučení, poděkování, prosba, - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - Christmas, Halloween - Great Britain, the USA - the Czech republic	**OSV** - osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) - sociální rozvoj (poznávání lidí, komunikace) **EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MV** - multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- ovládá základní pravidla výslovnosti - reprodukuje dialogy, formuluje otázky a odpovídá na ně - používá slovní zásobu z daných situací – adresa, omluva, blahopřání, vyjádření souhlasu, nesouhlasu, radosti, lítosti, poskytování základních místních a časových informací - uplatňuje znalost základní podoby vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích - užívá členy - vytvoří množné číslo - seznámí se s typickými jevy života a kultury příslušné jazykové oblasti - používá rozmanitá slovesa	**Mluvení** - představení sebe, členů rodiny, udá svůj věk - anglická a česká jména - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí.	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - zájmů a každodenního života	- pochopí vztahy mezi grafickou a zvukovou stránkou jazyka - Seznámí se s typickými jevy života a kultury příslušné jazykové oblasti - používá abecední slovník - tvoří otázky pomocí do - používá rozmanitá slovesa - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev - čte nahlas plynule a foneticky správně - zná základní geografické údaje, známá města, odlišné zvyky a zajímavosti ze života dětí z anglicky mluvících zemí	**Čtení s porozuměním** - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Great Britain -London, the USA, Scotland - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	**OSV** - osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí) - sociální rozvoj (poznávání lidí, komunikace) **EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MV** - lidské vztahy, multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- napíše krátký text; s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	- sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, vzkaz, blahopřání) - obměňuje písemně krátké probrané texty - aplikuje pravopis osvojených slov - uplatňuje znalost základní podoby vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích - používá abecední slovník - tvoří otázky pomocí do - používá rozmanitá slovesa - zná gramatické minimum (pevný slovosled anglické věty, nezbytnost podmětu, vazba there is/are, věta oznamovací, tázací, vyjádření záporu, základní pravidla užívání členů, osobní a přivlastňovací zájmena, přivlastňovací pád, číslovky 1-100, sloveso be, have, can, předložky)	**Psaní** - slovosled ve větě - tvorba otázky a záporu - Alphabet, spelling - Užívání členů - There is, there are - Do/ does v otázce a záporu - Where do you live? - Přivlastňovací pád - člen určitý a neurčitý - osobní a přivlastňovací zájmena - singulár a plurál - čísla 1–100 - sloveso be, have, can - give, like - předložky - Can you see ? - Do/ does v otázce a záporu - Frázová slovesa	**MDV** - tvorba mediálního sdělení

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět matematika je založen především na rozvoji dovedností a vědomostí žáků, rozvíjí jejich logické uvažování a umožňuje jejich použití v praktickém životě. Učí žáky důslednosti, pečlivosti, přesnosti, vytrvalosti a tvořivosti.

Vzdělávací obsah je v rámci oblastí **rozdělen na čtyři tematické okruhy**:
- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- žák porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20
- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmic
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Časové vymezení předmětu
l. ročník – 4 hodiny týdně
2. ročník – 5 hodin týdně
3. ročník – 5 hodin týdně
4. ročník – 5 hodin týdně
5. ročník – 4 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu
Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě, případně v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Předmětem se prolínají průřezová témata
VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k hledání různých řešení problémů a jejich obhájení
- ke spolupráci při vyučování
- k samostatnému řešení úkolů
- k uplatňování mezipředmětových vztahů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- k sebekontrole, systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- k samostatnosti

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka, včetně symboliky
- k řešení úkolů volbou různých postupů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci
- ke kamarádské radě a pomoci
- k práci žáků v týmu

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování individuálních rozdílů
- k vnímání složitosti světa

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání informací z různých zdrojů

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20,užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - provádí zpaměti jednoduché početní operace - řeší a tvoří úlohy,ve kterých aplikuje osvojené operace	**Žák:** - spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20-ti (včetně) - vytvoří konkrétní soubor (korálky, kuličky apod.) s daným počtem prvků do 20-ti (včetně) - porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20-ti - přečte a zapíše čísla 0 až 20 - sčítá a odčítá čísla v oboru 0- 10, v oboru 10- 20 bez přechodu přes desítku - používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0- 20 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0- 20 bez přechodu desítky - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o – n – více(méně) v probíraném oboru	- číselná řada - vztahy <,>,=,+,- - číslice - součet čísel(bez přechodu přes desítku) - rozdíl čísel (bez přechodu přes desítku) - počítání předmětů v daném souboru,vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků - čtení a psaní číslic - porovnávání čísel - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel - sčítání a odčítání v oboru do 20-ti bez přechodu přes desítku - řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahů o n-více ..	**OSV** **VDO**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- orientuje se v prostoru - doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	- orientuje se v prostoru /vpravo, vlevo, před, za/	- geometrické pojmy:vpravo, vlevo,pod, nad,před, za, hned před, hned za. - konkrétní orientace v prostoru	**OSV**
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- rozeznává geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychle, kvádr, válec.	- rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru,vytváří soubory s daným počtem prvků - užívá lineární uspořádání , zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	**Žák:** - zapíše a vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes dvacítku - zapíše a přečte čísla do sta - zakreslí čísla do sta na číselnou osu - porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně - sčítá a odčítá čísla do sta, zná význam závorek, počítá příklady se závorkami - provede zápis slovní úlohy - řeší slovní úlohy s výpočty do sta	**Počítání do dvaceti** **Počítání do sta** - zápis čísla v desítkové soustavě - číselná osa **Slovní úlohy**	**EV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- zná rozdíl mezi bankovkami a mincemi - zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun,počítá s mincemi a bankovkami do sta korun	Mince a bankovky	
	- seznámí se s principem násobilky v oboru do50	Malá násobilka	
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- připraví si pomůcky na rýsování - zná pojem bod, přímka, čára, úsečka - narýsuje přímku, lomenou čáru,úsečku dané délky - zná rozdíl mezi přímkou, přímou a křivou čárou, - porovnává úsečky podle velikosti, umí měřit úsečku - pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli,válec	**Geometrie** - základní útvary v rovině - základní útvary v prostoru	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené operace - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	**Žák:** - zná symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky - sčítá a odčítá dvojciferná čísla zpaměti - sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně - řeší slovní úlohy v oboru do sta - zapíše a přečte čísla do tisíce - porovnává, seřadí vzestupně i sestupně čísla do tisíce - zakreslí čísla do tisíce na číselnou osu - sčítá a odčítá zpaměti i písemně - řeší slovní úlohy v oboru do tisíce - seznámí se s zaokrouhlováním na desítky - zná význam symbolu = - řeší jednoduché rovnice - zná jednotky délky mm, cm, dm, m - jednotky délky používá k měření - změří rozměry geometrických útvarů a vyjádří je ve vhodných jednotkách	**Malá násobilka** **Počítání v oboru do sta** **Počítání v oboru do tisíce** - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly **Rovnice** Převody délek - jednotky délky	**EV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozezná modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec - zná pojem opačná polopřímka - zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem - zná význam pojmu průsečík a umí ho určit - pozná jehlan a kužel	**Geometrie** - prostorová představivost	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	**Žák:** - zapíše a přečte čísla do 10 000 - sčítá a odčítá zpaměti i písemně do 10 000 - zaokrouhluje na tisíce - orientuje se na číselné ose do 10 000 - ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky - násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru - používá kalkulátor ke kontrole - zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času - převádí jednotky hmotnosti a délky - řeší jednoduché a složené slovní úlohy - provede zkrácený zápis s neznámou	**Počítání do 10 000** **Násobení a dělení** **Práce s kalkulátorem** **Jednotky** - převody délek **Slovní úlohy**	**EV** **OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici) - užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry,obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky, kolmice	- pracuje s kružítkem - narýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici - pozná a narýsuje pravoúhlý trojúhelník - sestrojí trojúhelník ze tří stran - narýsuje kolmici,rovnoběžky, různoběžky - dokáže určit vzájemnou polohu dvou přímek v rovině - určí souřadnice bodu ve čtvercové síti - odečítá hodnoty z diagramu	**Geometrie** - základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - vzájemná poloha dvou přímek	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - porozumí významu znaku „–„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	**Žák:** - zapíše a přečte čísla do 1 000 000 - orientuje se na číselné ose v oboru do milionu - sčítá a odčítá zpaměti i písemně do milionu - násobí deseti, stem, tisícem - zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce, statisíce - násobí písemně trojciferným činitelem - dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem - řeší slovní úlohy v oboru do milionu - převádí jednotky času a objemu - vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji - zná římské číslice I až X, L, C, D, M - přečte číslo kapitoly a letopočet - zná pojem zlomek - pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu	Přirozená čísla Počítání do 1 000 000 Jednotky Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády Celá čísla Zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) Římské číslice Zlomky	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý,rovnoramenný, rovnostranný - sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník - sestrojí čtverec, obdélník - změří a vypočítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku - pozná a pojmenuje čtyřúhelníky - zapíše a použije data z grafu ve čtvercové síti - vypočítá obsah čtverce, obdélníka - dbá na přesnost a čistotu rýsování	Desetinná čísla **Geometrie** - osově souměrné útvary - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika je vyučován v 5. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně.

Vzdělávání v informatice je zaměřeno na:
- prohloubení teoretických i praktických znalostí
- rozvíjení tvořivosti žáků
- osvojení pojmů
- vytváření a podporu spolupráce žáků
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Základy práce s počítačem
- ovládá základní obsluhu počítače
- dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

Vyhledávání informací a komunikace
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Zpracování a využití informací
- pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- individuální práce
- práce ve dvojicích
- různé typy krátkodobých projektů
- praktická opakovací cvičení

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – formování volních a charakterových rysů, rozvoj důslednosti, vytrvalosti, schopnosti sebekontroly, vynalézavosti, tvořivosti
VDO – rozvoj a podpora komunikativní, formulační a prezentační schopnosti a dovednosti výchova úctě k zákonu
MDV – zdroj informací, kvalitní zábavy, naplnění volného času, zapojení do mediální komunikace
MV – respektování a ocenění práce ostatních, respektování pravidel práce na PC, respektování a dodržování legislativy – výhradně legální SW
EGS – schopnost racionálně uvažovat, orientace v evropském prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k plánování postupů, členění úloh na menší celky
- zařazuje úlohy, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- ponechává prostor pro vlastní tvořivost žáků
- srozumitelně vysvětluje žákům nové příkazy a postupy

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k průběžnému ověřování správnosti řešení
- k hledání optimálního řešení
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- nechává dostatek prostoru pro práci s chybou

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k užívání správné terminologie a symboliky
- podporuje spolupráci žáků a poskytuje pro ni dostatečný prostor
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Učitel:
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel:
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k průběžnému ověřování funkčnosti programu
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- podporuje spolupráci žáků

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informatika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	**Žák:** - objasní základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem a aktivně je dodržuje - zapne a správně počítač vypne, přihlásí se a odhlásí se ze sítě - vysvětlí význam pojmu HARDWARE A SOFTWARE - pojmenuje nejběžnější součásti a zařízení počítače - rozliší a určí, k čemu se využívají přídavná vstupní a výstupní zařízení - s myší ovládá základní operace - orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves a používá je - orientuje se v základním uživatelském prostředí (Windows), tzn., pozná a označí základní prvky	**Základy práce s počítačem** - řád počítačové učebny - péče o počítač - zdraví a počítač - zapnutí, vypnutí počítače - přihlášení, odhlášení uživatele, ze sítě - HARDWARE - SOFTWARE - pojem periferie - přídavná zařízení – vstupní, výstupní - myš – pojmy, ovládání myši - klávesnice – části, důležité klávesy, ovládání - orientace na ploše počítače - operační systém a jeho funkce – základní pojmy a prvky	**OSV** - rozvoj schopností poznávání - psychohygiena - komunikace **VDO** - občan občanská společnost a stát

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
-	- ovládá práci s okny – zavření, minimalizace, maximalizace - ovládá pohyb v hlavní nabídce, otevře v ní program, pohybuje se po hlavní nabídce, opustí ji - prohlédne, vytvoří, přejmenuje soubor, složku	- principy ovládání – spuštění programu (operace s okny, s ikonami, s hlavní nabídkou) - práce se složkami a soubory	-
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- nezaměňuje pojmy internet a web - ovládá práci s internetovým prohlížečem - napíše do adresového políčka danou adresu a stránku otevře - vyhledá požadovanou informaci za pomoci učitele (adresa, kde hledat) - z webové stránky dokáže uložit obrázek - za pomoci učitele založí svou emailovou adresu a napíše e-mail	**Vyhledávání informací a komunikace** - ovládání a procházení internetem - základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na internetu - ukládání z webu – obrázek, text - základní způsoby komunikace	**MV** - lidské vztahy **MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálního sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	- žák aktivně pracuje s různými typy výukových programů – spustí, ovládá, zavře - pracuje v jednoduchém bitmapovém editoru, používá kreslící a editační nástroje - uloží obrázek nebo změny a znovu otevře - píše české znaky, mění typ a velikost písma - pracuje s blokem, kopíruje text - napíše jednoduchý text v textovém editoru, opraví případné chyby, kterých se v textu dopustí - vloží do dokumentu WordArt, automatický tvar, symbol, klipart, obrázek - použije ozdobné prvky – ozdobné písmo a grafiku - na základě získaných znalostí práce s textem a grafikou zpracuje písemnou práci na zadané téma, která splňuje zadané požadavky	**Zpracování a využití informací** - výukové programy – práce s nimi - malování – grafický editor - textový editor - základy psaní a editace textu - formátování textu - vkládání, úprava WordArtu, automatického tvaru, symbolu, klipartu, obrázku - grafické prvky, písmo - Textový dokument na dané téma	

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět prvouka je určen pro I. stupeň základního vzdělávání. Vymezuje obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Časové vymezení předmětu
1. ročník – 2 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu
Výuka probíhá ve třídách, formou exkurzí, vycházek, pozorování a skupinové práce a projektů.

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme
- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Lidé kolem nás
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas
- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Předmětem se prolínají průřezová témata:

OSV
VDO
MV
EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k orientaci ve světě informací
- k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- k celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k pozorování, experimentování, porovnávání výsledků a porovnávání závěrů
- k práci v co největší míře problémovými úlohami ze skutečného života

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- k prezentaci svých myšlenek a názorů, vzájemné naslouchání a zdůvodňování svých závěrů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k respektování názorů druhých
- k prokázání schopnosti střídat role ve skupině
- k přátelským vztahům ve třídě

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k ohleduplnému vztahu k přírodě a kulturním výtvorům
- k aktivní účasti na dění v obci
- k vytváření esteticky podnětného a zdravého prostředí
- k účasti na kulturních a společenských akcích pro žáky a veřejnost

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k účasti na exkurzích a projektech, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi
- k uvědomělému sběru a třídění odpadů

V Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině	**Žák:** - dojde (dopraví se) bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět - orientuje se ve škole a blízkém okolí školy - uvědomuje si, že i ve škole a jejím okolí jsou místa (riziková místa a situace), kde může docházet k úrazům, chová se tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho zdraví - uvede plnou adresu, telefon - orientuje se ve členění bytu a domu - přiměřeně svému věku se chová na ulici,hřišti apod.	**Domov** **Obec** **Škola** **Osobní bezpečí**	**VDO**
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- rozlišuje základní i širší rodinné vztahy - charakterizuje rozdělení rolí v rodině - orientuje se rámcově v profesi svých rodičů - přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám, vlastnímu i společnému majetku - projevuje radost ze zdařilých rodinných akcí a událostí, vypráví o nich, znázorňuje je kresbou, dramatickou scénkou apod.	**Rodina** **Domov**	**OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrozil zdraví své a zdraví jiných	- orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti - určuje čas podle hodin a kalendáře - pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období a jejich sled, charakterizuje roční období - dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku – čas k zahájení a ukončení učení, práce, hry a odpočinku, čas k návratu domů apod. - popíše základní rozdíly mezi lidmi, mezi lidmi a jinými živočichy - určí základní části lidského těla, stavbu těla, základní funkce a projevy - orientuje se v etapách průběhu lidského života	**Orientace v čase a časový řád** **Současnost a minulost v našem životě** **Kultura** **Péče o zdraví** **Lidské tělo** **Osobní bezpečí** Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru	**OSV** **VDO**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		**Osobní bezpečí**	**VDO**
- pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	- uvede nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí, určí je podle některých částí (list, květ, plod – tvar hlavy, těla) - pozná zástupce jednotlivých rostlin a živočichů - označí některé užitkové a okrasné rostliny - označí volně žijící a domácí zvířata a jejich mláďata	**Rostliny** **Živočichové**	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Žák:**	**Místo, kde žijeme**	
- pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	- pojmenuje nejdůležitější části a místa obce	- základní orientace v obci a okolí - významná místa v obci	**OSV** - rozvoj schopností a poznávání
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- projevuje zájem o významná místa v obci, poznává je a chová se k nim ohleduplně, s úctou	- historická a památná místa v obci - krajina kolem nás	- sebepoznávání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - poznávání lidí
- popíše cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- bezpečně se orientuje v místě svého bydliště - orientuje se v členění domu a bytu - orientuje se ve škole a blízkém okolí školy	- náš domov - jsem školák - cesta do školy	- mezilidské vztahy - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině - charakterizuje vztahy mezi členy rodiny, základní povinnosti a úkoly členů rodiny - přiměřeně se chovat ke starším a mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám, vlastnímu i společnému majetku;	**Lidé kolem nás** - příbuzenské vztahy v rodině - vztahy mezi členy rodiny - život rodiny - významné události v rodině	- hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - občanská společnost a škola
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- orientuje se rámcově v profesi svých rodičů	- zaměstnání rodičů	- občan, občanská společnost a stát

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - rozlišuje předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu, orientuje se v jejich využití - rozpozná různé materiály a orientuje se v jejich výrobě a použití	**Lidé a čas** - minulost, současnost a budoucnost v našem životě - orientace v čase a časový řád - předměty denní potřeby - lidé a výrobky	**MV** - kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ **EV** - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy ŽP - vztah člověka k prostředí
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - určí a roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- pozoruje a charakterizuje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - má povědomí o významu životního prostředí pro člověka - uvede vybrané běžně pěstované pokojové rostliny - chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) - pojmenuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - pozná zástupce jednotlivých živočichů podle jejich typických znaků - zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.)	**Rozmanitost přírody** - život v přírodě a její proměny - chráníme přírodu - pokojové rostliny - význam rostlin pro člověka - péče o rostliny - druhy rostlin - stavba těla rostlin - volně žijící zvířata a ptáci - domácí, hospodářská zvířata - péče o živočichy v zajetí	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Člověk a jeho zdraví	
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle	- usiluje o dodržování základních pravidelných činností denního režimu - určuje základní části lidského těla - uplatňuje základní návyky osobní hygieny - orientuje se ve stravě rostlinného a živočišného původu	- zdravý denní režim - člověk – naše tělo - hygiena a čistota - potraviny, výživa	
- projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu , jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí, dodržuje zásady podávání léků - vhodně se chová v různých situacích a uplatňuje základní pravidla slušného chování - osvojuje si způsoby bezpečného chování při různých činnostech - rozlišuje dopravní prostředky, vybrané dopravní značky - dodržuje základní pravidla pro chodce, správně přechází vozovku	- zdraví a nemoc - nebezpečné látky - úrazy a poranění - pravidla chování mezi lidmi - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru - dopravní prostředky, značky - chodec, cyklista - chování v rizikovém prostředí	
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci		- krizové situace	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	**Žák:** - orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině, určí základní směry do jiných obcí - orientuje se v plánku obce, dopraví se bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět - orientuje se ve volné krajině podle přírodních úkazů, kompasu, určování světových stran - poznává významná místa v obci - popíše základní činnosti člověka v krajině a jejich vliv na životní prostředí - charakterizuje rozdělení rolí v rodině, pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny - rozlišuje různé pracovní činnosti (povolání), uvědomuje si jejich význam	**Místo, kde žijeme** - naše obec - domov - škola, cesta do školy - mapování okolí školy - orientace v krajině - kultura, současnost a minulost v našem životě - krajina v okolí domova - využití krajiny **Lidé kolem nás** - rodina – příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - lidská činnost a tvořivost	**OSV** - rozvoj schopností a poznávání - sebepoznávání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- vhodně se chová ke spolužákům a učitelům, podílí se na příznivé atmosféře ve třídě	- pravidla slušného chování - chování lidí - soužití lidí	**EGS** - Evropa a svět nás zajímá
- pojmenuje některé kulturní či historické památky, významné události regionu	- projevuje zájem o některé lidové, místní zvyky a tradice, základní údaje z historie a současnosti	**Lidé a čas** - minulost obce, památná místa, pověsti	**MV** - kulturní diference - lidské vztahy
- uplatňuje elementární poznatky o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	- orientuje se v čase, posuzuje rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a v budoucnosti	- jak žili lidé dříve - lidská činnost a tvořivost - lidé a výrobky - svět v pohybu	- etnický původ **EV** - ekosystémy - základní podmínky života
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- vysvětlí základní význam vody, vzduchu, ohně, nerostů, hornin, půdy pro život člověka - pozoruje, rozlišuje a popíše některé vlastnosti a změny látek (barva, chuť, rozpustnost, hořlavost)	**Rozmanitost přírody** - neživá příroda - vzduch, voda, půda, Slunce a Země - látky a jejich vlastnosti	- lidské aktivity a problémy ŽP - vztah člověka k prostředí
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	- rozlišuje přírodniny, suroviny, lidské výtvory - uvede známé a snadno dostupné druhy rostlin, vybrané kvetoucí i nekvetoucí rostliny a dřeviny vyskytující se v přírodě - popíše projevy života rostlin, části rostlin, funkce jednotlivých částí rostlin	- živá a neživá příroda - rostliny – kvetoucí, nekvetoucí, užitkové, okrasné) - části rostlin - význam rostlin pro člověka	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- pozná a pojmenuje běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby - uvede základní rozdělení živočichů, znaky života, jejich životní potřeby a projevy, způsob života - rozlišuje základní skupiny živočichů, popíše stavbu těla vybraných živočichů - vybrané živočichy zařadí do příslušného přírodního společenství	- houby - živočišná říše - životní podmínky - základní skupiny živočichů - chráněné a ohrožené druhy živočichů	
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě	- uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě - má povědomí o významu životního prostředí	- rozmanitosti života v přírodě - rovnováha v přírodě - chráníme přírodu	
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- určí základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí, orgánů, orgánových soustav - uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu, chápe škodlivé vlivy některých pokrmů	**Člověk a jeho zdraví** - lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy - pečujeme o své zdraví - zdravý životní styl, vhodná skladba stravy, pitný režim, způsob uchování potravin - vliv stravy na zdraví	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- použije nejzákladnější způsob chování zajišťující bezpečnost v různých činnostech a situacích - chápe nebezpečí nevhodného chování v dopravě - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silnici	- osobní bezpečí, krizové situace - chodec, cyklista - ochrana člověka za mimořádných situacích	

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodověda je vyučován samostatně ve 4. a 5. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v přírodovědě je zaměřeno v rámci rozmanitosti přírody a člověka a jeho zdraví na:
- vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů tak, aby žáci získávali vědomosti a dovednosti a rozvíjeli se ty jejich schopnosti, které jim umožní aktivně rozpoznávat přírodu, člověka a svět a prostředí, ve kterém člověk žije a pracuje.
- velkou roli zde hraje spojování zkušeností žáků s osvojovanými poznatky a dovednostmi, které při aktivním přístupu žáků umožňuje dosáhnout maximální efektivity vyučovacího procesu.

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- žák na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami
- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Formy a metody práce se užívají dle charakteru učiva a cílů vzdělávání
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s přírodninami, literaturou
- samostatné pozorování
- vycházky projekty

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – hodnota spolupráce, zvládání vlastního chování, studijní dovednosti, prevence patolo-

gických jevů

VDO – řád společnosti, empatie, uvažování o problémech v souvislostech, respektování kulturních a etnických odlišností

EGS – rozvíjí a integruje základní dovednosti pro porozumění sociálních a kulturních odlišností mezi národy, prohlubuje vědomosti k pochopení souvislostí evropských kořenů podporuje pozitivní postoje k evropským hodnotám

MV – napomáhá uvědomit si vlastní identitu, utváří postoje

EV – porozumění souvislostí v biosféře, uvědomování si podmínek života a jejich ohrožení, pochopení souvislostí mezi globálními a lokálními jevy, vnímání života jako nejvyšší hodnoty

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k využívání základních postupů badatelské práce - nalezení problému, hledání a zvolení postupu k jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k formulaci svého názoru na problém
- ke komunikaci a respektování názoru druhých při práci ve skupinách

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k účinné spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k ochotě pomoci
- k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel vede žáky **:**
- k uvědomování si práva povinností k respektování názoru druhých

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k respektování řádu odborné učebny
- k šetrnému zacházení se školními pomůckami

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	**Žák:** - vysvětlí pojem potravní řetězec a uvede příklad - zařadí běžně se vyskytující živočichy a rostliny do jednotlivých společenstev - ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení - objasní význam zdravého životního prostředí pro člověka - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) - rozlišuje základní ekosystémy a uvede jejich charakteristiku (žijící organismy, vztahy mezi nimi) - rozliší vybrané jedovaté rostliny a houby - pozná vybrané zástupce živočichů v jednotlivých společenstvech podle jejich typických znaků - zná běžné druhy zeleniny a ovoce - zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití	**Rozmanitost přírody** - živá příroda - poznávání rostlin a živočichů a jejich třídění - chování v přírodě a ochrana přírody - ekologie - význam lesa - význam rybníků - čistota vod a ovzduší - význam půdy, odčerpávání živin a jejich náhrada - v lese - ve vodě a v jejím okolí - na louce - u lidských obydlí - na poli	**EV** - základní podmínky života **EV** - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- uvede základní rozdělení živočichů, znaky života, jejich životní potřeby a projevy, způsob života, význam pro člověka - vyjmenuje hospodářská zvířata a odvodí jejich význam pro člověka	- domácí zvířata - pes - kočka domácí - hospodářská zvířata	
	- pojmenuje některé živočichy chované pro radost, chápe potřebu pravidelné péče o ně	- živočichové , které člověk chová pro radost	
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- pozoruje a charakterizuje proměny přírody v jednotlivých ročních období, v průběhu dne, roku - hovoří samostatně o přípravě rostlin a živočichů na zimu	- přírodní společenstva na jaře, v létě, na podzim, v zimě	
	- porovnává látky a měří veličiny - prakticky užívá základní jednotky	- porovnávání látek a měření veličin	
	- pozoruje, rozlišuje a popíše některé vlastnosti a změny látek (barva, chuť, rozpustnost) - vysvětlí základní význam vody, vzduchu, nerostů, hornin, půdy, Slunce pro život člověka,	- třídění látek a jejich vlastnosti – voda, vzduch, Slunce, Země	
	- seznámí se s působením magnetické síly	- magnetická síla	
	- pozná vybrané nerosty a horniny, vysvětlí příčiny jejich zvětrávání	- horniny a nerosty	**EV** - základní podmínky života
	- popíše vznik půdy, její význam, využití a princip ochrany	- půda	
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- pozoruje živočichy a rostliny, zformuluje výsledek pozorování, vyvodí závěr - vede záznam pozorování	- pozorování rostlin (pokusy)	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- řídí se zásadami péče o zdraví, - uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu, chápe škodlivé vlivy některých pokrmů - zná význam sportování - uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství - uplatňuje zásady bezpečného chování v různém prostředí, při různých činnostech – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - poskytne první pomoc při drobném poranění a krvácení, přivolá první pomoc dospělého	**Člověk a jeho zdraví** - zdraví a jeho ochrana - preventivní výukový program – Zdravé zuby - výživa a zdraví - pohybový režim - režim dne, duševní hygiena - prevence osobního ohrožení a zneužívání návykových látek - počítače - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	**EV** - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - rozpozná život ohrožující zranění;ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou péči	- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - ochrana člověka za mimořádných situacích - drobné úrazy a poranění, první pomoc	-

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zkoumá základní společenstva zdůvodní podstatné, vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	**Žák:** - uvědomuje si základní podmínky života na Zemi - určí a zařadí některé rostliny a živočichy do biologického systému - uvede některé z příčin přizpůsobování organismů vnějším podmínkám - uvede příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa	**Rozmanitost přírody** - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí - přizpůsobivost rostlin a živočichů **Přírodní společenstva v podnebných pásech** - tropický pás - subtropický pás - mírný pás - polární pás - oceány	**EV** - základní podmínky života **EV** - ekosystémy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- užívá třídění organismů na skupiny podle diakritických znaků - rozlišuje rostliny výtrusné a semenné - rozlišuje obratlovce a živočichy bezobratlé - pojmenuje a popíše běžně se vyskytující živočichy, charakterizuje jejich způsob života - pojmenuje a popíše běžně se vyskytující rostliny a houby	**Třídění přírodnin, význam pro poznávání přírody** - houby - výtrusné rostliny - semenné rostliny - obratlovci - bezobratlí	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- uvede příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí jako celku a uplatňuje je v praktickém životě - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny, uvede příklad - zná pravidla chování v CHKO a v přírodě - seznámí se z působením magnetické a gravitační síly - uvede příklad, jak se využívají jednoduché stroje a jejich význam pro život lidí - popíše, jaký význam ve vývoji lidstva měly vynálezy - popíše na příkladech význam energie pro život - pokusí se navrhnout návod na konkrétní šetření energií ve svém okolí - vysvětlí rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji - pojmenuje běžně užívané elektrické spotřebiče - respektuje zásady zacházení s elektrickým proudem a manipulace s elektrickými spotřebiči - ovládá zásady poskytnutí první pomoci při zasažení elektrickým proudem	**Člověk a příroda** - botanické zahrady - úloha ZOO v ochraně přírody - ničení přírody - ohrožené druhy živočichů - ekologické katastrofy - živelné pohromy - rizika v přírodě – rizika spojená s ročním obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi - chráněné krajinné oblasti **Člověk a technika** **Stroje ve službách člověka** - nakloněná rovina, páka, kladka, kolo, parní stroj, spalovací motory **Energie** - formy a druhy energie - elektrická energie – zdroje, vedení - elektrické spotřebiče - elektrický obvod	**EV** - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- popíše podle obrázku základní suroviny a postup při výrobě skla, papíru, plastů - rozpozná různé materiály a orientuje se v jejich výrobě a použití - zajímá se o to, co se v některých přístrojích skrývá a jak pracují - chápe odpovědnost lidí za životní prostředí	- výroba skla - výroba papíru - třídění odpadu a jeho další využití - výrobky z plastů a bezpečné zacházení s plastovým odpadem - příjem informací a jejich význam pro život lidí	**EV** - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- zná postavení Země ve vesmíru - rozliší pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost - objasní význam Slunce pro život na Zemi - zdůvodní střídání ročních období, dne a noci	**Země ve vesmíru** - postavení Země - gravitační síla - Slunce a jeho planety - Měsíc - střídání ročního období, dne a noci	
		Lidské tělo	
- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- určí základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí, orgánů, orgánových soustav a jejich funkcí - zjišťuje reakce těla a jeho čidel na podráždění - sleduje tep a dýchání ve vztahu k námaze - popíše způsob rozmnožování a charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka	- stavba těla, základní funkce a projevy**,** životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce - vývoj jedince	**EV** - základní podmínky života

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci a zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - rozpozná život ohrožující zranění ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- chápe a poznává rozdíly mezi lidmi - vhodně se chová v různých situacích a uplatňuje základní pravidla slušného chování - uplatňuje základní zásady poskytnutí první pomoci - osvojuje si způsoby bezpečného chování při různých činnostech	- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality - péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví(hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - osobní, intimní a duševní hygiena	**OSV** - sebepoznání, sebepojetí - mezilidské vztahy - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek		- návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace, prostřednictvím elektronických médií	

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována ve 4. ročníku – 1 hodinu týdně
  v 5. ročníku – 2 hodiny týdně
- vlastivěda se realizuje ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy

Místo, kde žijeme – chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností s důrazem na dopravní výchovu,
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národnímu cítění.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- žák popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás – upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- žák dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas – orientace v dějích, v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- žák rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Organizace: žáci pracují ve třídě nebo počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – vede k porozumění sobě samému a druhým, přispívá k utvoření dobrých vztahů ve třídě formuje studijní dovednosti, seberegulace, psychohygiena
VDO – vede k aktivnímu postoji v dodržování a obhajování lidských práva svobod, prohlubuje empatii, vede k uvažování v širších souvislostech, vede k pochopení řádu, pravidel, zákonů
EGS – Evropa a svět – rodinné příběhy a zážitky, vede k postoji, jsme z Evropy a světa, naši sousedé, objevujeme Evropu, jsme Evropané – překonávání předsudků, vede k vytváření pozitivních postojů
MV – poskytuje základní znalosti o etnických a kulturních skupinách ve společnosti, učí přijmout druhého, pomáhá rozpoznat xenofobii, rozvíjí princip sociálního smíru a solidarity
EV – rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vede k uvědomování si podmínek života, vede k pochopení vztahu mezi lokálními a globálními problémy

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vyznačení místa bydliště, polohy školy, cesty na určené místo v jednoduchém plánu obce
- k začlenění obce (města) do příslušného kraje k užívání správné terminologie a symboliky
- k tomu, aby správně pochopili, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k tomu, aby uměli rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- k tomu, aby uměli pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k formování svých myšlenek v písemné a mluvené formě
- k tomu, aby při práci ve skupině komunikovali se spolužáky a respektovali názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k účinné spolupráci
- k řešení situace k posílení sebedůvěry a zodpovědnosti k ochotě pomoci
- k dodržování pravidel slušnosti

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování práv ostatních
- k respektování minulosti
- k respektování názoru ostatních
- k uvědomování si práva povinností

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací předmět: Vlastivěda

Ročník: : 4.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě - rozlišuje mezi náčrtky a plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR	**Žák**: - zná pojmy území, poloha, místní krajina územní a správní celek - umí na mapě vyhledat polohu své obce, Kroměříže, Prahy, Zlína - zná pojmy povodí, rozvodí, úmoří, počasí, podnebí, jezero, rybník - charakterizuje významné zemědělské a průmyslové aktivity v regionu - ví, že Praha je hlavní město - umí na mapě ukázat jednotlivé části republiky: Morava, Slezsko, střední, východní, severní, západní a jižní Čechy - umí stručně charakterizovat jednotlivé oblasti (povrch, poloha, hospodářství, ...) - zná významné průmyslové podniky - kulturní a vzdělávací instituce	**Místo, kde žijeme** - poloha v krajině, minulost a současnost - obec, místní krajina, region - seznámení s mapou místní krajiny, kraje, republiky - zemský povrch a jeho tvary, rostlinstvo a živočišstvo - vliv krajiny na život lidí, životní prostředí - orientace, světové strany - regiony ČR, surovinové zdroje - výroba, služby, obchod	**VDO** **EGS** **MV** **EV** **VDO** **MV** **EV** **MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Lidé kolem nás	**MV**
- rozlišuje hlavní orgány státní moci některé její zástupce, symboly našeho státu a jejích význam	- používá pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie - rozlišuje pojmy vlast, cizina - zná státní symboly ČR - umí vyhledat na mapě sousední státy - zná základní geografické značky - zná pojmy poledníky, rovnoběžky - umí ukázat pohraniční pohoří, rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny	- naše vlast: domov, krajina, národ, státní zřízení a politický systém - státní symboly - poloha v krajině, minulost a současnost - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika	**OSV** **VDO** **MV**
- objasní pojem obrana státu a uvede, které subjekty se podílejí na obraně státu - objasní pojem ozbrojené síly České republiky a uvede, kdo je vrchním velitelem ozbrojených sil ČR - pozná vojáka Armády České republiky a rozliší ho od příslušníka jiného ozbrojeného bezpečnostního nebo záchranného sboru - uvede hlavní úkoly Armády České republiky	- uvědomuje si důležitost armády pro obranu státu, pomoc armády v krizových situacích	- armáda ČR, odpovědnost za obranu státu, povinnost podílet se na obraně státu, - ozbrojené síly České republiky a vrchní velitel ozbrojených sil České republiky - voják Armády České republiky, uniformy, vojenská technika - hlavní úkoly Armády České republiky,	**OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, ceny zboží, kapesné a jeho využití - dokáže rozlišit účelnost různých plateb (co koupit musím, co koupit chci) - chápe pojem úplatek - chápe možnosti spoření, bankovnictví	**Lidé kolem nás** - vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banky, úspory, půjčky	**VDO** **OSV**
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- má představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích, o životě lidí i o výsledcích jejich činností - umí vyprávět některé pověsti - zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin - zná první státní útvary na našem území: Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové	**Lidé a čas** - báje, mýty, pověsti: minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj - regionální památky, péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	**OSV**

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR a Evropy a polokoulí - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest - využívá archívu, knihoven, stránek muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	**Žák:** - zná letopočet vzniku ČR - zná jméno prvního a současného prezidenta - zná pojmy vláda, parlament, zákon - umí na mapě vyhledat ČR jednotlivé kraje - umí najít významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech - zná významné zemědělské plodiny - zná průmysl v jednotlivých oblastech - umí na mapě ukázat státy EU - umí na mapě určit polohu státu k ČR, najít - hlavní město - dokáže stručně charakterizovat stát EU - zná politickou mapu světa – přehledné - zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období (Karel IV, Jan Hus, J. A. Komenský, T. G . Masaryk, ...)	**Místo, kde žijeme** - naše vlast: domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa a samospráva, státní symboly - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR - surovinové zdroje, výroba a služby, obchod - Evropa a svět: kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické: obsah, grafika, vysvětlivky **Lidé a čas**: - současnost a minulost v našem životě	**VDO** **MV** **EGS** **MV** **OSV** **EV** **OSV**

Očekávané výstupy z RVP	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- pracuje s časovými údaji - pojmenuje rodáky, kulturní či historické památky, významné události - rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody nemovitých a movitých kulturních památek	- umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a novověku - umí posoudit souvislost poznatku vědy s délkou života člověka - zná nejdůležitější státní svátky - zná historii: od osídlení Slovany až po současnost - zná průběh mezilidských vztahů v jednotlivých historických obdobích - zná význam kultury pro vývoj společnosti, její význam pro vzdělávání	- proměny způsobu života, bydlení - předměty denní potřeby - průběh lidského života - orientace v čase: dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet, generace - státní svátky a významné dny **Lidé kolem nás**: - soužití lidí, mezilidské vztahy, obchod, firmy vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné - kultura: podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura	**MV** **VDO** **VDO** **MV** **VDO** **OSV**

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové organizační a časové vymezení

Předmět hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1.–5. ročníku – 1 hodinu týdně. Hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura.

Vzdělávání v hudební výchově je zaměřeno na:
- vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost- hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost- ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost- aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období
- žák zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období
- žák zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání
- žáci pracují ve třídě s využitím audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Předmětem se prolínají průřezová témata:
- EGS, MV, EV, MDV

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:
- ke zpěvu na základě jeho dispozic intonačně čistě a rytmicky
- užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:
- rozlišení jednotlivých kvalit tónů, rozpoznání výrazného tempa a dynamických změn v proudu znějící hudby
- rozpoznání v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- rytmizaci a melodizaci jednotlivých textů, improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reagování pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- ke komunikaci mezi sebou

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:
- kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- vzájemnému naslouchání
- tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

Učitel vede žáky k:
- kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- tomu, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:
- využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře, tančením a pohybem vyjádřit hudební náladu
- používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- užívání různých nástrojů a vybavení

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlas	**Žák:** - dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení , zřetelně vyslovuje - zná význam not - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný - umí vytleskat rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny	**Vokální činnosti** - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti) - hudební rytmus (2/4 takt) - lidový dvojhlas	**MV**
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- rozlišuje sílu zvuku - pozná a umí pojmenovat (např. klavír, flétnu)	**Instrumentální činnosti** - hra na hudební nástroje z Orfeova instrumentáře - rytmizace hudební hry	**EV** **MDV**
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo dynamiku, směr melodie	- používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením, hudebnímu doprovodu - provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, pochod)	**Hudebně pohybové činnosti** - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozlišuje jednoduché kvality tónů - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	**Žák:** - pozná a naučí se jednoduché vánoční koledy - pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku - pozná hymnu ČR - soustředí se na poslech jednoduché krátké skladby	**Poslechové činnosti** - kvalita tónů - hudba vokální, instrumentální,lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	**Žák:** - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilován - umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní - zná pojmy notová osnova houslový klíč, rozlišuje noty pomlky a takty - umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje, umí zazpívat vybrané vánoční koledy	**Vokální činnosti** - pěvecký a mluvený projev, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus, dvojhlas	
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku např. klavír, housle, flétnu - umí užívat dětské hudební nástroje	**Instrumentální činnosti** - hra na hudební nástroje, pomocí Orfeova instrumentáře - rytmizace, hudební hry	**MDV** - vnímání autora mediálních sdělení
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- se pohybuje podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje - dokáže pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem	**Hudebně pohybové činnosti** - taktování, pohybový doprovod znějící hudby 2/4 takt	**MV** - mezilidské vztahy v lidové písni

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- rozlišuje umělou a lidovou píseň - seznámí se s vybranými skladbami klasiků	**Poslechové činnosti** - kvalita tónů - hudební výrazové prostředky, hudební prvky,hudba vokální , instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly, hudba pochová, taneční, ukolébavka	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	**Žák:** - vytleská dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt - pojmenuje notovou osnovu - rozlišuje a napíše notu celou, půlovou, čtvrťovou - pozná stoupavou a klesavou melodii, seznámí se s hymnou ČR - naučí se zpívat vybrané písně, dbá na správné dýchání - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvede příklad - doprovází na rytmické nástroje - rozliší rytmus valčíku a polky - ovládá polkové a valčíkové kroky - pohybově vyjádří hudbu	**Vokální činnosti** - pěvecký a mluvní projev - hudební rytmus - dvojhlas, kánon **Instrumentální činnosti** - hra na hudební nástroje - rytmizace, hudební hry **Hudebně pohybové činnosti** - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby, improvizace	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- pozná B. Smetanu a A. Dvořáka, pozná jejich některá díla - poslechem rozezná hudební nástroje - poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní	**Poslechové činnosti** - kvalita tónů, vztahy mezi tóny, akord - hudební výrazové prostředky, hudební prvky- pohyb, melodie, rytmus - hudba vokální, instrumentální,lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly- hudba pochodová, taneční, ukolébavka…	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i molových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů a skladeb a písní	**Žák:** - učí se další písně - dbá na správné dýchání - zná pojmy repetice, houslový klíč, rozlišuje délky not a zapíše je - pozná dynamická znaménka p,mf, f,použije je v písni - zná stupnici C dur- názvy not - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací a bicí - doprovodí písně na rytmické nástroje	**Vokální činnosti** - pěvecký a mluvní projev(pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus, dvojhlas a vícehlas - hudební rytmus, intonace vokální improvizace - grafický záznam vokální hudby – orientace v notovém zápise **Instrumentální činnosti** - hra na hudební nástroje - rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie	**MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- dovede pohybem vyjádřit hudbu, valčíkový krok	**Hudebně pohybové činnosti** - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby, orientace v prostoru	
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi a zná jména jeho oper - seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka poslouchá jejich skladby - pozná opakující se téma ve skladbě	**Poslechové činnosti** - kvalita tónů, vztahy mezi tóny, hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry,hudební formy - interpretace hudby (slovní vyjádření)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně v jednohlase či dvojhlase v durových i molových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové a dynamické i zřetelné harmonické změny	**Žák:** - pozná smyčcové nástroje, dechové .Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu stroje, seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru - zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení , zeslabení, pozná basový klíč - provede rozbor zapsané písně - seznámí se s lidovými tanci - taktuje ¾ takt, 4/4 takt - zná původ státní hymny - pohybově vyjádří nálady, seznámí se s relaxací - zná jednoduché dvojhlasné písně - naučí se vybrané písně J. Uhlíře a K. Šípa dbá na správné dýchání	**Vokální činnosti** - pěvecký a mluvní projev, hudební rytmus, dvojhlas a vícehlas, hudební rytmus - intonace a vokální improvizace, grafický záznam vokální hudby(čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém zápisu) **Instrumentální činnosti** - hra na hudební nástroje - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - grafický záznam melodie	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení	**Instrumentální činnosti a pohybové činnosti** - prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění-chronologie - polka, valčík, mazurka, moderní tance - dramatizace hudebního projektu k příležitosti Vánoc	**OSV**

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2. a 3. ročníku 1 hodina týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá buď v kmenových třídách nebo v místnosti školní družiny.

Vzdělávání ve výtvarné výchově je zaměřené na:
- podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- osvojení základních pojmů ve výtvarné výchově
- používání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků pro vyjádření svého vnímání, cítění a poznávání

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období
- žák zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období
- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Předmět **výtvarná výchova** je úzce spjat s ostatními **vyučovacími předměty**
- pracovní výchova: užití různých materiálů a technicky…
- český jazyk-čtení: ilustrace a ilustrátoři…
- prvouka
- vlastivěda, tematické práce, projekty…
- přírodověda
- matematika: geom. tvary, úprava prací…

Formy a metody práce se užívají dle charakteru učiva:
- samostatná práce
- týmová práce
- kolektivní práce

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – rozvíjení fantazie, tvořivosti, vytrvalosti, důslednosti
VDO – sebehodnocení, ohleduplnost, spolupráce
EGS – poznávání světových výtvarných děl, lidová kultura
MV – vzájemná pomoc, lidová tvorba
EV – ochrana životního prostředí
MDV – kulturní rozhled, projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- k samostatnému kombinování vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření

- k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímání postojů k nim
- k využívání získaných poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k zapojování se do diskuse
- k respektování názorů jiných
- k pojmenovávání vizuálně obrazných elementů
- k porovnávání a oceňování vizuálně obrazných vyjádření
- k obohacování slovní zásoby odborné termíny

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k samostatnému užívání vizuálně obrazné techniky
- k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- k využívání návyků a znalostí v praxi

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- k vytváření postojů k výtvarným dílům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1.–3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) - porovnává je a třídí na základě odlišností (ze zkušeností, vjemů, zážitků, představ) - vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a volí vhodné prostředky - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti	**Žák:** - zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, pastelem, voskovkami - rozlišuje teplé a studené barvy, lomené barvy mícháním - používá různé druhy štětců - poznává výrazové vlastnosti barev a jejich kombinace v ploše - zvládne kresbu měkkým materiálem; špejlí, perem, tužkou, rudkou, uhlem - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazového vyjádření - zvládne prostorovou techniku	**Prvky vizuálně obrazového vyjádření** - teorie barvy: barvy základní a doplňkové, teplé a studené, kombinace a míchání barev - technika malby: pokrývání, vyplňování, rozfoukávání, rozpouštění - kresba – smyslové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace **Uspořádání objektů do celku** - vnímání velikosti - vnímání vzájemného postavení	**OSV** **VDO, EV, MV** **OSV, VDO, MDV** **OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Reflexe a vztahy zrakového vnímání	**EV**
- uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty, jiné prvky a jejich kombinace	- modeluje z plastelíny, moduritu, těsta - hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření	- technika práce s plast. materiálem - vnímání zrakové ve vztahu k vnímání ostatními smysly	**MDV, OSV** **EV**
	- zpracovává přírodní materiály	**Uplatňování subjektivity** - technika koláže, frotáže, dotváření přírodních materiálů	**OSV, MDV**
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a zapojuje do komunikace obsah svých vizuálně obrazných vyjádření	- poznává ilustrace známých českých ilustrátorů	**Smyslové účinky vizuálně obrazových vyjádření** - ilustrátoři dětských knih, ilustrátoři, večerníčky	
- odlišné interpretace porovnává se svou vlastní zkušeností	- porovnává a vysvětluje výsledky svých vyjádření	**Ověřování komunikačních účinků** - porovnání prací, sebehodnocení	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4.–5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - porovnává tyto prvky na základě vztahů - porovnává tyto prvky na základě vztahů - užívá a kombinuje je ve vztahu k celku: a) v plošném vyjádření linie a barevné plochy b) uplatňuje je v objemové tvorbě c) v prostorovém vyjádření ve vztahu k vlastnímu tělu d) nalézá vhodné prostředky na základě vztahu svých smyslů	**Žák:** - poznává techniku malby stěrkou, rozlévání barvy a kombinaci různých technik - uplatňuje barevné vyjádření pocitů a nálad, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - zdokonalí si techniku kresby - dokáže kresbou vystihnout tvar a strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií - užívá a kombinuje prvky linie v ploše i prostoru - zvládne tisk z koláže, ze šablon, otisků - rozeznává tyto druhy grafické techniky	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - hra s barvou, emocionální malba, míchání barev - lidské tělo z profilu **Uspořádání objektů do celku** - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem dle zkušenosti **Reflexe a vztahy obrazového vnímání** - kresba perem, tuší, rudkou, uhlem, voskem **Uplatňování subjektivity** - výtvarné techniky: monotyp, batika vosková, vyrývaná, vyvazovaná, frotáž	**OSV** **OSV** **EV, VDO** **OSV** **OSV, MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- vědomě se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností i na tvorbu vyjádření	- dokáže pomocí linie a barvy znázornit předměty dle skutečnosti	- kresba kombinovaná s písmem - znázornění přírodnin pomocí linie a barvy dle skutečnosti, sestavení zátiší, kresba a malba v plenéru **Rozvíjení smyslové citlivosti** - fantazie a smyslové vnímání zdobných technik **Uplatňování subjektivity** - modelování s plastelínou, těstem, lepenkou - rytí do plastelíny, sádry, folie AL, odlévání **Typy vizuálně obrazových vyjádření** - ilustrátoři dětských knih **Rozvíjení smyslové citlivosti** - známá světová výtvarná díla	**MV, MDV** **EV** **OSV, MV** **VDO, OSV** **EGS** **OSV, MV** **EGS**
- osobitost vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vyjádření	- dokáže kombinovat lineární, plošné i barevné prvky v řazení i v ploše		
- užívá a kombinuje prvky v objemovém vyjádření modelování	- zvládne výtvarně zpracovat přírodní materiál, modelovací hmoty, různé druhy papírů		
- porovnává různé interpretace vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- poznává a pojmenovává výtvarná díla – sochy, plastiky, sousoší, busty, reliéfy		
	- poznává známé ilustrace a výtvarná díla některých výtvarných umělců		

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah obrazných vyjádření - v přístupu k realitě uplatňuje svou osobitost pro vyjádření svých pocitů a prožitků	- dokáže hovořit o obsahu svých výtvorů - vystihne pomocí životní zkušenosti zhodnotit vztah tvaru a barevnosti vzhledem k funkčnosti předmětu	**Ověřování komunikačních účinků** - sebehodnocení - porovnávání výsledků tvorby - význam tvaru předmětu vzhledem k jeho funkčnosti	**OSV** **EV**

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova je vyučován ve spojených hodinách 1. – 3. ročník a 4. – 5. ročník dvě hodiny týdně v každém ročníku.

Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě, v plaveckém bazénu nebo na dopravním hřišti.

Vzdělávání v tělesné výchově je zaměřeno na:
- činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví
- příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu
- hygienu při TV a bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- pohybové hry
- základy gymnastiky, atletiky, sportovních her, turistiky a pobytu v přírodě, cyklistiky, plavání a dalších pohybových činností
- činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady chování a jednání, pravidla pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období
- žák zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

2. období
- žák chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Organizace práce

- v úvodu hodiny všichni absolvují nástup a rozcvičku
- v hlavní části hodiny se věnují danému typu sportovní aktivity
- ke konci hodiny dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci
- učitel využívá různé **metody a formy** práce
- žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – dovednosti zvládání stresových situací, schopnost uvolnění, relaxace

VDO – Občanská společnost a škola – dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru

MV – lidské vztahy – ohleduplnost, spolupráce, multikulturalita

EV – vztah člověka k prostředí – životní styl, prostředí a zdraví

MDV – fungování a vlivy médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.
- k hodnocení své činnosti nebo výsledků na základě jasných kritérií

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky:

- k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí
- k adekvátní reakci v situaci úrazu spolužáka
- řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním nářadím a náčiním
- k sebedůvěře a podle potřeby jim pomáhá

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- k reakci na základní povely a pokyny
- k organizaci jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- ke vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k jednání v duchu fair play
- k dodržování pravidel, označení přestupků, respektování opačného pohlaví
- ke zvládání pohybových činností ve skupině
- k plnění úkolů, při kterých musí spolupracovat

Kompetence občanská

Učitel vede žáky:
- realizovat pravidelný pohybový režim
- projevovat přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojovat svou pohybovou činnost se zdravím
- ke kritickému myšlení
- hodnotit cvičení
- učit se být tolerantní a taktní

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- k užívání jednotlivých tělocvičných nářadí a náčiní

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho zdraví
Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka. Vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne **Žák:** - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání používá kompenzační a relaxační cviky - vyjadřuje melodii rytmem pohybu - užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - ovládá pojmy z pravidel sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci	**Příprava ke sportovnímu výkonu** - příprava organismu- příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu - základní tělocvičné pojmy – komunikace v TV - bezpečnost při sportování	**OSV** - osobnostní rozvoj – psychohygiena dovednosti zvládání stresových situací, schopnost uvolnění, relaxace

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti a její organizace	- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair – play - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - z gymnastiky ovládá – kotoul, skoky snožmo, základy gymnastického odrazu - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky, hodu míčkem - zvládá základní způsoby házení a chytání míče - dovede se v přírodě orientovat podle značek a výrazných přírodních úkazů	- základy sportovních her a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití hraček a netradičního náčiní při cvičení - pravidla zjednodušených osvojovaných činností – her, soutěží **Základy gymnastiky** - cvičení na nářadí a s náčiním, kotoul, skoky snožmo, gymnastický odraz **Základy atletiky** - rychlý běh, skok do dálky, manipulace a hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti, koordinace pohybu **Míčové hry –** průpravné hry **Turistické výlety** - poznáváme své okolí - přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho zdraví
Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka. Vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne. **Žák:** - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání používá kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - ovládá pojmy z pravidel sportů a soutěží - první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci	**Příprava ke sportovnímu výkonu** – příprava organismu, - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži zdravotně zaměřené činnosti- správné držení těla - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáka, délka a intenzita pohybu - respektovat zdravotní handicap - protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - hygiena při TV - cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu - **Tělocvičné pojmy** komunikace v TV - vztah ke sportu	**OSV** - osobnostní rozvoj – psychohygiena dovednosti zvládání stresových situací, schopnost uvolnění – relaxace **VDO** - občanská společnost a škola – dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru **MV** - lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce) **EV** - vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti a její organizace	- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair – play - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - z gymnastiky ovládá – kotoul, skoky snožmo, základy gymnastického odrazu	- bezpečnost při sportování. - základní pravidla sportovních her. - zásady jednání a chování. - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - pravidla zjednodušených osvojovaných činností – her, soutěží. **Základy gymnastiky** - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídajícím velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly - kotoul vpřed,stoj na lopatkách apod. - jednoduchá cvičení na žebřinách - skákání přes švihadlo - podbíhání dlouhého lana - cvičení na lavičkách - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- z atletiky ovládá - základní techniku běhu, skoku do dálky, hodu míčkem - zvládá základní způsoby házení a chytání míče - dovede se v přírodě orientovat podle značek a výrazných přírodních úkazů - používá zásady hygieny a bezpečnosti a dovede je za pomoci pedagoga uplatňovat - chápe plavání jako jednu z nejzdravějších pohybových činností	**Základy atletiky** - rychlý běh, nízký start, princip štafetového běhu, skok do dálky, hod kriketovým míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti, koordinace pohybu **Míčové hry** – - přihrávka jednoruč, obouruč - znalost a dodržování základních pravidel her - soutěže v družstvu - porušení pravidel a následky pro žáka a družstvo - orientace v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody **Plavání** – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho zdraví
Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	**Žák:** - ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu a rozvoji - uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je v denním režimu - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, tvar - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - poskytne první pomoc při drobných poraněních a přivolá pomoc v případě nutnosti - zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví - užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	**Příprava ke sportovnímu výkonu** - příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, - zdravotně zaměřené činnosti - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáka, délka a intenzita pohybu - cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky,základy estetického pohybu - protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, dbá na správné držení těla - bezpečnost při sportování - hygiena při TV **Tělocvičné pojmy** - komunikace v TV	**OSV** - osobnostní rozvoj – psychohygiena dovednosti zvládání stresových situací, schopnost uvolnění – relaxace **VDO** - občanská společnost a stát- dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru **MV** - lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- ovládá pojmy z pravidel sportů a soutěží - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - ví, kde je možné získat informace o TV a sportu - umí zaznamenat základní údaje o pohybových výkonech - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play - ovládá základy gymnastiky – umí kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou (s dopomocí), roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky - umí pojmenovat základní činnosti ve vodě - zvládá jeden plavecký styl, nebojí se vody, dosáhne na břeh z kteréhokoli místa bazénu	- povely pořadových cvičení a správná reakce - vztah ke sportu - soutěže v družstvu, dohodnutí na spolupráci a jednoduché taktice družstva - respekt ke zdravotnímu handicapu - porušení pravidel a jejich následky pro žáka i celé družstvo **Základy gymnastiky** - cvičení na žíněnce-napojované kotouly, stoj na hlavě apod. - správná technika odrazu z můstku při cvičení na koze - kondičním cvičení s hudbou **Plavání** – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- z atletiky ovládá – zvládá základní techniku skoku do dálky, umí upravit doskočiště, běh na krátké i delší tratě, šplh - zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat - chápe základní role a hráčské funkce v družstvu - z turistiky ovládá základní pohyb v mírně náročném terénu i se zátěží - dovede se orientovat podle mapy	**Základy atletiky** - běh na 60 metrů - princip štafetového běhu - taktika při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami - skok do dálky - správná taktika skoku z místa - šplh na tyči - technika hodu kriketovým míčkem - tvorba sestavy **Míčové hry** - přihrávky jednoruč a obouruč, driblink - hra s basketbalovým míčem, střelba na koš - hra – přehazovaná, spolupráce při hře **Turistika** - orientace v terénu i pomocí mapy - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho zdraví
Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	**Žák:** - ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu a rozvoji - uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je v denním režimu - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, tvar	**Příprava ke sportovnímu výkonu** - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáka, délka a intenzita pohybu - protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - správné držení těla - základy estetického pohybu - základní kroky lidových tanců - správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	**OSV** - osobnostní rozvoj – psychohygiena – dovednosti zvládání stresových situací, schopnost uvolnění – relaxace **VDO** - občanská společnost a škola – dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru **MV** - lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - ovládá pojmy z pravidel sportů a soutěží - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - ví, kde je možné získat informace o TV a sportu - umí zaznamenat základní údaje o pohybových výkonech - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play	**Tělocvičné pojmy** - komunikace v TV- základní názvosloví osvojovaných činností, - smluvené povely, signály - vztah ke sportu - zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly - pojmy z pravidel sportů a soutěží - soutěže v družstvu, dohodnutí se na spolupráci a jednoduché taktice družstva - respekt ke zdravotnímu handicapu - uvědomění si porušení pravidel a následků pro sebe i celé družstvo	**EV** - vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví) **MDV** - fungování a vlivy médií ve společnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - poskytne první pomoc při drobných poraněních a přivolá pomoc v případě nutnosti - zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví	- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pr pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV - měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech - cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - označení zjevných přestupků proti pravidlům	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	- ovládá základy gymnastiky – umí kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou (s dopomocí), roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky - z atletiky ovládá – zvládá základní techniku skoku do dálky, umí upravit doskočiště, běh na krátké i delší tratě, šplh	- objektivní zhodnocení vlastního výkonu - porovnání s předešlými výkony **Gymnastika** - cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. - cvičení na švédské bedně, žebřinách, lavičkách apod. - správná technika odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožka, výskok do kleku a dřepu - kondiční cvičení s plnými míči **Atletika** - běh na 60 m a 300m, taktika při běhu – k metě a sprintu - princip štafetového běhu - taktika při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami - šplh na tyči - hod kriketovým míčkem - skok do dálky, správná taktika skoku z místa	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat - chápe základní role a hráčské funkce v družstvu - jízda na kole na dopravním hřišti - jednoduchá pravidla silničního provozu	- přiměřená radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvaha a vůle pro zlepšení pohybové dovednosti **Míčové hry** - přihrávky jednoruč a obouruč, driblink - hra s basketbalovým míčem, střelba na koš - přehazovaná **Cyklistika** - jízda na kole - pravidla silničního provozu	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho zdraví
Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	**Žák:** - ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu a rozvoji - uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je v denním režimu - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - poskytne první pomoc při drobných poraněních a přivolá pomoc v případě nutnosti - zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví - užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	**Příprava ke sportovnímu výkonu** - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáka, délka a intenzita pohybu - protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - správné držení těla - základy estetického pohybu - vyjádření melodie a rytmu pohybem - základní kroky lidových jednoduchých tanců - dětský aerobik a kondiční cvičení s hudbou - bezpečnost při sportování **Tělocvičné pojmy** - komunikace v TV	**OSV** - osobnostní rozvoj – psychohygiena, dovednosti zvládání stresových situací, schopnost uvolnění – relaxace **MV** - lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce), multikulturalita **EV** - vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- ve svých pohybových aktivitách uplatňuje činnosti pozitivně ovlivňující tělesnou zdatnost - pravidelně sleduje ukazatele své tělesné zdatnosti a jejich vývoj - projevuje snahu udržovat dobrou úroveň své tělesné zdatnosti - zvládá zaznamenávat základní údaje o pohybových výkonech - porovnává výsledky pohybových výkonů, hodnotí vývoj - umí změřit a zapsat výkony v disciplínách - podílí se na rozhodování sportovních činností - zvládá získat informace o sportech podle zájmu - pozná informační zdroje o pohybových aktivitách a sportovních akcích - získá informace o pohybových aktivitách a sportovních soutěžích	- správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- ovládá pojmy z pravidel sportů a soutěží - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - ví, kde je možné získat informace o TV a sportu - umí zaznamenat základní údaje o pohybových výkonech - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play	- smluvené povely, signály - vztah ke sportu - zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly - pojmy z pravidel sportů a soutěží - soutěže v družstvu, dohodnutí se na spolupráci a jednoduché taktice družstva - respekt ke zdravotnímu handicapu - uvědomění si porušení pravidel a následků pro sebe i celé družstvo - cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - označení zjevných přestupků proti pravidlům - objektivní zhodnocení vlastního výkonu	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	- ovládá základy gymnastiky – umí kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou (s dopomocí), roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky - z atletiky ovládá – zvládá základní techniku skoku do dálky, umí upravit doskočiště, běh na krátké i delší tratě, šplh	**Gymnastika** - cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. - cvičení na švédské bedně, žebřinách, lavičkách, hrazdě apod. - správná technika odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu - akrobacie - kondiční cvičení s plnými míči - běh na 400 m a 800m - taktika při běhu - k metě a sprintu - princip štafetového běhu - taktika při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami - šplh na tyči - technika hodu kriketovým míčkem - skok do dálky, skok z místa	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat - chápe základní role a hráčské funkce v družstvu - jízda na kole na dopravním hřišti - jednoduchá pravidla silničního provozu	- cvičení podle jednoduchého nákresu, popisu **Míčové hry** - přihrávky jednoruč a obouruč, driblink - rozdíl mezi basketbalovým a volejbalovým míčem - hra s basketbalovým míčem, střelba na koš - přehazovaná - malá kopaná - florbal **Cyklistika** - jízda na kole - pravidla silničního provozu	

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět praktické činnosti je vyučován jako samostatný předmět v 1.–5. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá buď v kmenových třídách nebo v místnosti školní družiny.

Vzdělávání v pracovní výchově je zaměřeno na:
- práci s různými materiály
- osvojování základních dovedností a návyků
- plánování, organizování a hodnocení pracovní činnosti

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů činnosti:
- samostatná práce
- týmová práce
- kolektivní práce

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem
1. období
- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. období
- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti
1. období
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. období
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce
1. období
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

2. období
- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů
1. období
- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

2. období
- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Předmětem prolínají průřezová témata
OSV – rozvíjení tvořivosti, důslednosti a vytrvalosti
VDO – spolupráce, ochota pomoci, péče o zdraví
EGS – poznávání světových kulturních děl
MV – lidové umění, dárky, vzájemná pomoc
EV – ochrana životního prostředí, sběr materiálů
MDV – projekty, pozvánky, přáníčka

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Učitel vede žáky:
- k osvojování základních pracovních dovedností a návyků
- k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- k samostatnému používání různých materiálů, vhodných nástrojů a nářadí

Kompetence k řešení problémů:

Učitel vede žáky:
- k promýšlení pracovních postupů
- k volbě různých pracovních postupů při plnění úkolů
- k rozvíjení tvořivosti a uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní:

Učitel vede žáky:
- k rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- k správnému popisu postupů práce
- k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální:

Učitel vede žáky:
- k práci v týmu a vytváření společného výrobku
- ke spolupráci a vzájemné pomoci
- k respektování nápadů druhých
- k sebehodnocení a snaze dosažení kvalitního výsledku

Kompetence pracovní:

Učitel vede žáky:
- k používání ochranných pracovních prostředků
- k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce
- ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů
- k zohledňování pracovního tempa žáků
- ke správnému a zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami a materiálem

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 1.–3.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	**Žák:** - dovede mačkat, trhat, stříhat, vystřihovat, překládat, skládat a lepit papír - vytváří jednoduché prostorové útvary z papíru a kartonu - třídí při sběru přírodnin materiál, aranžuje jej a navléká - stříhá a lepí textilii - pracuje se šablonou, návodem a předlohou - dodržuje bezpečnostní předpisy při práci - dovede navlékat nitě i bavlnky, uváže uzlík - rozezná rub a líc látky i některé textilie - sešívá předním i zadním stehem, přišije knoflíky - poznává a porovnává materiály	**Práce s drobným materiálem** - přírodniny, korálky, knoflíky **Práce s papírem a kartonem** - vlastnosti materiálu - pracovní nástroje - bezpečnost při práci **Práce s textilem** - navlékání + uzlík - přední a zadní steh - přišívání knoflíků - sešívání textilu - jednoduchá výšivka na papíru, kanavě **Lidové zvyky, tradice a řemesla** - využívá při práci se všemi materiály	**OSV** **VDO** **EGS** **EV** **OSV, EGS, MKV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Práce s modelovacími hmotami	
	- dokáže válet, hníst, stlačovat a vytvářet drobné plastiky	- plastelína, těsto, papírová hmota, modurit	**OSV, EGS, MKV, EV, MDV**
		Konstrukční činnosti	
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- sestrojuje jednoduché modely podle fantazie i předlohy - spolupracuje se spolužáky - udržuje čistotu a pořádek na pracovišti - demontuje a ukládá stavební prvky	- práce montážní a demontážní - stavebnice CHEVA, LEGO - krabice - práce s předlohou	
		Pěstitelské práce	
- pečuje o nenáročné rostliny - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	- pečuje o pokojové rostliny, dovede zasít semena a provádět pozorování	- otírání listů - zalévání - kypření	**EV**
		Základní vybavení kuchyně	
- chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování	- bezpečně obsluhuje některé spotřebiče - udržuje čistotu a pořádek v kuchyni a v jídelně - dokáže si připravit svačinu i pohoštění pro kamarády - správně stoluje, dodržuje zásady společenského chování	- spotřebiče - potraviny - stolování - bezpečnost při práci se spotřebiči	**OSV, MV, EGS, VDO**
		Jednoduché pracovní postupy a operace - organizace práce	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4.–5.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - vytváří přiměřenými operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti - volí vhodné pomůcky, nástroje, náčiní vzhledem k materiálu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - udržuje pořádek na pracovním místě - poskytne první pomoc při úrazu	**Žák:** - vyřezuje, polepuje, tapetuje, děruje - vytváří prostorové útvary z papíru i kartonu - využívá přírodní materiály k aranžování, dotváření samorostů - zvládne různé druhy stehů, naučí se látat a tkát - rozeznává některé textilie a dovede je využít při práci - udržuje pořádek na svém místě - dodržuje bezpečnou práci s pracovními nástroji, dokáže poskytnout první pomoc - využívá techniky lidových řemesel	**Práce s drobným materiálem** - přírodniny - korálky - bužírky - umělé hmoty **Práce s papírem a kartonem** - vlastnosti materiálů - pracovní postupy a nástroje **Práce s textilem** - vlastnosti - přední, zadní smykovací steh - sešívání textilu - vyšívání na kanavě - jednoduchý výrobek - tkaní na hřebenovém stávku **Lidové zvyky, tradice, řemesla** - využití při práci se všemi materiály	**OSV, VDO, EGS, EV** **OSV, EGS, MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- poznává a porovnává materiály - dokáže vytvářet jednoduché plastiky	**Práce s modelovacími hmotami** - plastelína - modurit - těsto - papírová hmota	**OSV, EGS, MV, EV, MDV, VDO**
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle vlastního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady bezpečnosti při práci	- sestavuje složitější modely - dokáže pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo schématu - demontuje a ukládá stavební prvky - spolupracuje se spolužáky - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti, poskytne první pomoc - udržuje pořádek na pracovišti	**Konstrukční činnosti** - montáž a demontáž - sestavování modelů - stavebnice CHEVA, LEGO, MERKUR - dřevěné stavebnice - kovové folie, dráty, krabice - práce s návodem, předlohou, schématem	
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti - samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- pečuje o pokojové rostliny - rozlišuje setí a sázení - naučí se množit rostliny odnožemi a řízkováním - poznává léčivé i jedovaté rostliny a alergeny - vede pěstitelské pokusy a pozorování	**Pěstitelské práce** - podmínky pro pěstování - pěstování rostlin ze semen i odnožemi i řízky - péče o pokojové rostliny - pokusy a pozorování růstu rostlin	**OSV, EV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	- dokáže dle činnosti zvolit správné pomůcky a nástroje - dodržuje hygienu a bezpečnost při práci - poskytne první pomoc při úrazu	- zásady hygiena při práci - bezpečnost při práci s nářadím	
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování - dodržuje zásady společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, základy hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni - poskytne první pomoc	- obsluhuje bezpečně domácí spotřebiče - udržuje čistotu a pořádek a kuchyni a při stolování - dokáže připravit jednoduché pokrmy pro sebe i kamarády - správně stoluje a dodržuje zásady společenského chování - při přípravě pokrmů dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti	**Základní vybavení kuchyně** - byt - spotřebiče - potraviny - stolování - bezpečnost při práci s nástroji a spotřebiči - společenská etiketa - pracovní postupy	**OSV, MV, EGS**

UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPEŇ

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, dle potřeby v počítačové učebně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno v rámci komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet)
- pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzděláván

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- žák čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka
- skupinová práce
- samostatná práce
- poslech, četba, reprodukce textu
- hry, soutěže
- recitace
- dramatizace

- výukové programy na PC
- krátkodobé i dlouhodobé projekty

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů,…

VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti,…)

EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,…)

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství,…

MDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem

MV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vybrání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojení získaných poznatků do vyšších celků
- k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- ke schopnosti pochopit problém
- k vyhledání vhodných informací
- ke schopnosti klást vhodné otázky

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k umění naslouchat promluvy druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- k výstižnému a souvislému projevu
- k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, …

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci ve skupině
- k utváření příjemné atmosféry v týmu
- k sebekontrole
- k hodnocení vlastní činnosti a vnímání vlastního pokroku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názorů ostatních
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- k prezentaci vlastních myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k efektivní organizaci své práce
- k zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková, komunikační, slohová výchova)

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**Žák:** - rozlišuje útvary národního jazyka - používá základní jazykové příručky - ovládá základy slovotvorby - pracuje s abstraktními typy substantiv, s jednotlivými slovními druhy, s dalšími typy vlastních jmen	- obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) - zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost) - slovní zásoba a tvoření slov **Tvarosloví – slovní druhy** - druhy substantiv– konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná a látková - substantiva obecná a vlastní, jména osobní a místní	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, psychohygiena, kreativita - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- užívá jmenné tvary adjektiv bez pravopisných obtíží - skloňuje zájmena a nezaměňuje jejich tvary - vhodně používá slovesné tvary	- druhy adjektiv – tvrdá, měkká, přivlastňovací - jmenné tvary adjektiv - stupňování adjektiv - skloňování zájmen - mluvnické kategorie sloves (podmiňovací způsob přítomný a minulý)	**MV** - lidské vztahy **MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy - rozpozná větné členy ve větě	**Skladba** - základní větné členy - rozvíjející větné členy - věta jednoduchá - souvětí	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a souvětí	- ovládá základní pravopisné jevy	**Pravopis** - lexikální a morfologický)	
- odlišuje spisový a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích používaných při písemných stylistických pracích	**Vypravování** - časová posloupnost - osnova vypravování	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse	- nastylizuje dopis soukromého i úředního charakteru - užívá základní principy skladby - sestaví zprávu a oznámení - pracuje s odborným textem - najde hlavní myšlenku textu - pořizuje si potřebné výpisky a výtahy	**Popis a jeho funkce** - význam pracovního postupu **Korespondence** - vzkaz - pohled - dopis - e-mail - zpráva a oznámení - výpisky a výtah – hlavní myšlenky textu - oslovení - dialog a monolog - mluvnická cvičení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - interpretuje vlastními slovy smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele v české a světové literatuře	**Žák:** - pracuje s literárním textem - přiřazuje literární text k příslušnému žánru - uvádí příklady spisovatelů k jednotlivým žánrům - uvědomuje si význam literatury v minulosti i v současnosti - rozumí literárním pojmům	- literatura a skutečnost - pojem literatura - poezie, próza, drama – lyrika, epika, drama - lyrika – druhy lyriky, jazyk básně (obrazná pojmenování, přirovnání, zosobnění, básnický přívlastek) - píseň, báseň, lidová tvorba - epika – druhy epiky	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, psychohygiena, kreativita - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		- pohádky, bajky, mýty a báje, pověsti, povídky a její druhy - lyricko-epické žánry – balady	**MV** - lidské vztahy
- porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- formuluje vlastní názory k četbě, divadelnímu či televiznímu představení - chápe smysl kulturních akcí	- drama – monolog, dialog - komedie, tragédie - kompozice dramatu - filmová a televizní tvorba - knižní ilustrace - příprava jednoduchých referátů z kulturních akcí, přečtených knih a televizních nebo filmových pořadů	**MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- obohacuje vlastní jazykovou kulturu	- tvorba vlastních jednoduchých žánrů (pohádka, báseň)	
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojů	- orientuje se v knihovně	- knihy a jejich vydavatelství - knihovna - literární časopisy pro děti a mládež	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková, komunikační, slohová výchova)

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**Žák:** - respektuje při písemném dělení kořeny slov - ovládá základy slovotvorby - vyhledá obtížnější tvary slov v jazykových příručkách - využívá znalostí o substantivech konkrétních, abstraktních v projevu ústním i písemném	- slovní zásoba – způsoby jejího obohacování - tvoření slov – odvozováním, skládáním a zkracováním (zkratky, zkratková slova) - odvozování substantiv a adjektiv předponou a příponou - odvozování u sloves - slovo a sousloví - rčení - slova jednoznačná a mnohoznačná - odborné názvy, názvoslovní - synonyma, homonyma - slova citově zabarvená - psaní velkých písmen - skloňování zájmena (jenž) - slovesný rod (činný, trpný) - příslovečné spřežky - stupňování příslovcí -	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, kreativita - sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EGS** - objevujeme Evropu a svět **EV** - ekosystémy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a souvětí vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- nepoužívá nadbytečně zájmena ukazovací ve svém projevu a rozlišuje vhodné užívání zájmen vztažných - vhodně rozlišuje předložky a spojky v souvětích - orientuje se v různých typech vedlejších vět, rozlišuje vedlejší větné členy a správně je určuje - ovládá pravopis lexikální, tvaroslovný a skladební - sestaví vlastní životopis - sepíše žádost	- předložky, spojky, částice, citoslovce - druhy vět podle postoje mluvčího - otázky doplňovací a zjišťovací - věty dvojčlenné a jednočlenné - základní větné členy holé, rozvité, několikanásobné - vyjádření podmětu a přísudku - rozvíjející větné členy - druhy vedlejších vět - životopis - žádost - charakteristika - líčení - vypravování	**MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse	- prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci s vrstevníky i dospělými	- popis - výtah - dialog a monolog - mluvnická cvičení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - interpretuje vlastními slovy smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele v české a světové literatuře - porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	**Žák:** - pracuje s literárním textem - přiřazuje literární text k příslušnému žánru - uvádí příklady spisovatelů k jednotlivým žánrům - uvědomuje si význam literatury v minulosti i v současnosti - rozumí literárním pojmům - formuluje vlastní názory k četbě, divadelnímu či televiznímu představení	- literatura a skutečnost - pojem literatura - počátky a vývoj literatury - vznik písma a jeho vývoj - nejstarší literární památky - epos - antická literatura – vznik druhů a žánrů literatury - středověká literatura – kronika, legenda, dvorská lyrika, cestopis - literatura v období renesance a humanismu - literatura v 17. a 18. století (klasicismus, osvícenství) - encyklopedie - romantická literatura - literatura 19. století	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, kreativita - sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EGS** - objevujeme Evropu a svět **EV** ekosystémy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- chápe smysl kulturních akcí	- příprava jednoduchých referátů z kulturních akcí, přečtených knih a televizních nebo filmových pořadů	**MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- obohacuje vlastní jazykovou kulturu	- tvorba vlastních jednoduchých žánrů	
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojů	- orientuje se v knihovně	- knihy a jejich vydavatelství - knihovna - literární časopisy pro děti a mládež	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková, komunikační, slohová výchova)

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	**Žák:** - rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je slovy domácími - má přehled o slovanských jazycích	- obohacování slovní zásoby - přejímání slov z cizích jazyků - slovanské jazyky	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, psychohygiena, kreativita - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití	- převádí text z nespisovné podoby jazyka do spisovné	- útvary českého jazyka a jazyková kultura	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- pracuje s různými typy slovníků a jazykových příruček		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		- skloňovaní jmen přejatých a cizích jmen vlastních - slovesný vid - slovesné třídy a vzory	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		- věta jednoduchá a souvětí - druhy vedlejších vět	**VDO** - občan, občanská společnost a stát **EGS**
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- využívá znalostí o významovém poměru mezi souřadně spojenými hlavními větami při komunikaci - rozlišuje různé druhy souvětí, větu hlavní a vedlejší	- významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními - souvětí souřadné - významové poměry mezi jednotlivými členy v několikanásobném větném členu	- Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané **MV** - lidské vztahy
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a souvětí vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- ovládá pravopis lexikální, tvaroslovný a skladební	- souvětí souřadné a podřadné - interpunkce v souvětí	**EV** - ekosystémy **MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- odlišuje prvky vypravování, líčení, popisu, charakteristiky, … - používá vhodné jazykové prostředky pro výklad, úvahu a ostatní stylistické útvary	- charakteristika literárních postav - líčení - jednoduchá úvaha	- tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		- souhrnné poučení o slohu	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci s vrstevníky i dospělými - vyjadřuje postoj a názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky	- výtah - jednoduchý výklad - dialog a monolog - mluvnická cvičení - diskuse	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		- referát na dané téma	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - interpretuje vlastními slovy smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele v české a světové literatuře	**Žák:** - se orientuje ve struktuře literárního textu - rozumí významu a smyslu literárního textu - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - charakterizuje jednotlivé literární žánry - přiřazuje literární text k literárnímu žánru	- literatura (fikce) a skutečnost (realita) - autor – literární text – čtenář - významová a tvarová výstavba textu **Hlavní vývojová období evropské a české literatury a významné osobnosti** - druhé poloviny 20. století - současné literatury **Lyrika** - verš, strofa, rým, rytmus, metrum - jazyk básně, básnické figury - žánry lyriky – píseň, elegie, sonet, pásmo, epigram **Epika** - řeč autora, řeč postav - epické žánry – povídky, novely, romaneta, romány	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, psychohygiena, kreativita - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- formuluje vlastní názory k četbě, divadelnímu či televiznímu představení - chápe smysl kulturních akcí	**Žánry věcné literatury** - literatura faktu - memoáry - biografie - autobiografie **Drama** - absurdní drama **Autorské divadlo** **Regionální literatura**	**VDO** - občan, občanská společnost a stát **EGS** - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- vybírá si hodnotnou četbu - formuluje názory na diskutované problémy	- příprava jednoduchých referátů z kulturních akcí, přečtených knih a televizních nebo filmových pořadů - hudebně divadelní žánry - filmová, rozhlasová, televizní tvorba	**MV** - lidské vztahy **EV** - ekosystémy **MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- obohacuje vlastní jazykovou kulturu - chápe literaturu jako významného pomocníka při získávání životních hodnot	- tvorba vlastních jednoduchých žánrů (pohádka, báseň)	
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojů	- orientuje se v knihovně	- knihy a jejich vydavatelství - knihovna - literární časopisy pro děti a mládež	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková, komunikační, slohová výchova)

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	**Žák:** - užívá frekventovaná přejatá slova (včetně skloňování) - dbá na kladení správného přízvuku u slov a vět - dodržuje pravidla týkající se zvukové stránky českého jazyka - orientuje se v encyklopediích a jazykových příručkách - skloňuje podstatná jména obecná a vlastní - skloňuje a stupňuje přídavná jména - používá správně tvary zájmen a číslovek (včetně pravopisu) - rozeznává a vhodně používá neohebná slova - ovládá mluvnické kategorie sloves - využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a v souvětí - ovládá grafické odlišení vět přímé řeči	- řeč, jazyk, projev mluvený a psaný - vývoj jazyka (neologismy) - slovanské jazyky - útvary českého jazyka - jazykověda - jazyková kultura - hlásky, souhlásky, spodoba znělosti, slova neslabičná - přízvuk - větná melodie - slovo a sousloví - jádro slovní zásoby - význam slova - slova domácí a mezinárodní - slovní druhy - krácení kmenové samohlásky - mluvnické významy jmen a sloves - pomocné sloveso být	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, kreativita - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci s vrstevníky i dospělými - vyjadřuje postoj a názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky	- souhrnné poučení o slohu - funkční styly - slohové útvary - fejeton - proslov - dialog a monolog - mluvnická cvičení - diskuse	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - interpretuje vlastními slovy smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele v české a světové literatuře	**Žák:** - se orientuje ve struktuře literárního textu - rozumí významu a smyslu literárního textu - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - charakterizuje jednotlivé literární žánry - přiřazuje literární text k literárnímu žánru	- literatura (fikce) a skutečnost (realita) - autor – literární text – čtenář - významová a tvarová výstavba textu **Hlavní vývojová období evropské a české literatury a významné osobnosti** - literatury 19. století - literatury první poloviny 20. století **Lyrika** - verš, strofa, rým, rytmus, metrum - žánry lyriky – píseň, elegie, sonet, pásmo, epigram **Epika** - řeč autora, řeč postav - epické žánry – povídky, novely, romaneta, romány	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, kreativita - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - občan, občanská společnost a stát

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Žánry věcné literatury - literatura faktu - memoáry - biografie - autobiografie	**EGS** - Evropa a svět nás zajímá **EV** - lidské aktivity a problémy životního prostředí **MV** - lidské vztahy
- porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- formuluje vlastní názory k četbě, divadelnímu či televiznímu představení - chápe smysl kulturních akcí - vybírá si hodnotnou četbu - formuluje názory na diskutované problémy	- příprava jednoduchých referátů z kulturních akcí, přečtených knih a televizních nebo filmových pořadů - hudebně-divadelní žánry - filmová, rozhlasová, televizní tvorba	**MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- obohacuje vlastní jazykovou kulturu	- tvorba vlastních jednoduchých žánrů (pohádka, báseň)	
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojů	- chápe literaturu jako významného pomocníka při získávání životních hodnot - orientuje se v knihovně	- knihy a jejich vydavatelství - knihovna - literární časopisy pro děti a mládež	

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět anglický jazyk je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. – 9. ročníku 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá v jazykové učebně, v kmenových třídách, dle potřeby v počítačové učebně.

Vzdělávání v anglickém jazyce je zaměřeno v rámci oblastí – poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní - na:
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměření texty v anglickém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury anglicky mluvících zemí, schopnost vyhledat informace a pracovat s nimi
- pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- skupinové vyučování
- dialogy, výklad, poslech, četba
- reprodukce textů (písemná i ústní)
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály)
- hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv
- výukové programy na PC
- krátkodobé i déle trvající projekty
- příležitostné akce týkající se anglicky mluvících zemí

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností a poznávání,
– sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace
EGS – Evropa a svět nás zajímá
MV – lidské vztahy, multikulturalita
MDV – tvorba mediálního sdělení
EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vybrání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojení získaných poznatků do vyšších celků
- k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- ke schopnosti pochopit problém
- k vyhledání vhodných informací
- ke schopnosti klást vhodné otázky

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k umění naslouchat promluvy druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- k výstižnému a souvislému projevu
- k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, …

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci ve skupině
- k utváření příjemné atmosféry v týmu
- k sebekontrole
- k hodnocení vlastní činnosti a vnímání vlastního pokroku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názorů ostatních
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- k prezentaci vlastních myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k efektivní organizaci své práce
- k zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák**:** - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukovaným - pohotově se vyjadřuje v běžných každodenních situacích - stručně vyjádří svůj vlastní názor ústně i písemně - čte k získání nových poznatků - pracuje se slovníky a dalšími příručkami - zná nejdůležitější informace o anglicky mluvících zemích Ovládá: - přítomný čas - minulý čas - rozkazovací způsob - vazbu – going to - předložky - vyjádření přání a potřeb (want, need) - příslovce	**Poslech s porozuměním** - **získaní požadované informace z mluveného nebo poslechového materiálu** - **zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečné srozumitelnosti výslovnosti** - mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Mluvení** - **přítomný čas prostý i průběhový** - minulý čas (sloveso be) - vazba – going to - místní předložky - sloveso want, need - frekvenční, způsobová a místní příslovce	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, sebepoznání a sebepojetí - sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace **VDO** - občanská společnost a škola **EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MV** - kulturní diference, lidské vztahy **EV** - ekosystémy **MDV** - tvorba mediálního sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Žák:** - zájmena neurčitá - základní společenské obraty - vyjádření povinnosti - popsání každodenních zvyků a činností - určování hodin a času - přivlastňovací pád - stupňování přídavných jmen	- **somebody, nobody, anybody** - denní aktivity - měsíce, hodiny, minuty - přídavná jména – stupňování **Čtení s porozuměním** - slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem **Psaní** - tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, volný čas, sport, příroda a město	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák: - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukovaným - pohotově se vyjadřuje v běžných každodenních situacích - stručně vyjádří svůj vlastní názor ústně i písemně - čte k získání nových poznatků - pracuje se slovníky a dalšími příručkami - zná nejdůležitější informace o anglicky mluvících zemích Ovládá: - přítomný čas - minulý čas – nepravidelná slovesa - rozkazovací způsob - vazbu – going to - zájmena přivlastňovací samostatná - příslovce	**Poslech s porozuměním** - **získaní požadované informace z mluveného nebo poslechového materiálu** - **zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečné srozumitelnosti výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka** **Mluvení** - mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - **přítomný čas prostý i průběhový** - **minulý čas (pravidelná a nepravidelná slovesa)**	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, sebepoznání a sebepojetí - sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice **VDO** - občan, občanská společnost a stát **EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MV** - kulturní diference, lidské vztahy **EV** - základní podmínky života

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zájmena neurčitá - základní společenské obraty - modální slovesa - určování hodin a času - přivlastňovací pád	- **vazba – going to** - **frekvenční, způsobová a místní příslovce** - budoucí čas will/going to - popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu - can/can´t - vyjádření množství **Čtení s porozuměním** - slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem **Psaní** - tématické okruhy - škola, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, počasí	**MDV** - tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	**Poslech s porozuměním** rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukovaným - pohotově se vyjadřuje v běžných každodenních situacích - stručně vyjádří svůj vlastní názor ústně i písemně - čte k získání nových poznatků - pracuje se slovníky a dalšími příručkami - zná nejdůležitější informace o anglicky mluvících zemích Ovládá: - přítomný čas - minulý čas – nepravidelná slovesa - budoucí čas - předpřítomný čas - rozkazovací způsob - trpný rod - popis osoby, místa, předmětu, času a situace - předložky místa a času	**Poslech s porozuměním** - **získaní požadované informace z mluveného nebo poslechového materiálu** - **zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečné srozumitelnosti výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby** **Mluvení** - mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, sebepoznání a sebepojetí - sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice **VDO** - formy participace občanů v politickém životě **EGS** - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět **EV** - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života **Čtení s porozuměním** - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace **Psaní** - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zájmena neurčitá - základní společenské obraty - modální slovesa - určování hodin a času	- přítomné časy a minulý čas (pravidelná a nepravidelná slovesa) - budoucí čas - předpřítomný čas - popis města a instrukce k určení směru - popis lidí, charakteristika a oblečení - popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu - modální slovesa - orientace v monologu a dialogu s malým počtem neznámých výrazů - vyplní běžný formulář a dotazník - slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tématické okruhy - péče o zdraví, nákupy a móda, cestování, stravovací návyky	**MV** - kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita **MDV** - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukovaným - pohotově se vyjadřuje v běžných každodenních situacích - stručně vyjádří svůj vlastní názor ústně i písemně - čte k získání nových poznatků - pracuje se slovníky a dalšími příručkami - zná nejdůležitější informace o anglicky mluvících zemích	**Poslech s porozuměním** porozumění textů poslech i psaná forma - zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečné srozumitelnosti výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - jednoduchý dialog - vyjádření vlastního názoru - formulování otázek - popis města a instrukce k určení směru - popis lidí, charakteristika a oblečení	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, sebepoznání a sebepojetí - sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice **VDO** - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **EGS** - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Ovládá: - přítomný čas - minulý čas - budoucí čas - rozkazovací způsob - trpný rod - popis osoby, místa, předmětu, času a situace - předložky místa a času - zájmena - základní společenské obraty - modální slovesa - určování hodin a času	**Mluvení** - mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Čtení s porozuměním** - zájmena zvratná a samostatná - popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu - modální slovesa (should, can, might, shall, would) - nepřímá řeč - tázací dovětky	**EV** - vztah člověka k prostředí **MV** - kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita **MDV** - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení		**Psaní** - významné osobnosti z oblasti vědy, umění, historie, politiky a sportu - orientace v monologu a dialogu s malým počtem neznámých výrazů - vyplní běžný formulář a dotazník - slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy - nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	

RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět ruský jazyk je vyučován v 7. až 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně, v běžné učebně, knihovně.

Vzdělávání v předmětu ruský jazyk je zaměřeno v rámci mluvení, psaní, poslechu a čtení s porozuměním **na :**
- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření :
- žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele
- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), skupinové práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC
- krátkodobé projekty
- olympiády
- příležitostné akce

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – Sociální rozvoj
EGS – Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
MV – Lidské vztahy
Kulturní diference
Multikulturalita
Etnický původ
MDV – Tvorba mediálního sdělení
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí
VDO – Občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojování získaných poznatků do širších celků
- k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka:
- k pochopení problémů
- k vyhledávání vhodných informací

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k naslouchání promluv druhých lidí a k vhodné reakci

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci ve skupině
- k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- ke schopnostem sebekontroly

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názorů ostatních
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k efektivnímu organizování své práce

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk
Vzdělávací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně velmi jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá elementární informaci a odpověď na otázku	**Žák:** - rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci	- pozdravy a pokyny a - jednoduché dialogy rodilých mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy - zvuková a grafická podoba jazyka, základní - výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou ruských slov, technika čtení - krátká sdělení - techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace v ruštině) - získání požadované informace z mluveného nebo poslechového materiálu	**EGS** - cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy **MDV** - první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčná slovník **Produktivní řečové dovednosti** - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a kamarádech, vyplní základní údaje do formulářů - reprodukuje obsah jednoduchého textu - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět **Interaktivní řečové dovednosti** - zapojí se do jednoduché konverzace	- používá abecední slovník učebnice - naváže kontakt s konkrétní osobou - vyžádá jednoduchou informaci - sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení - seznámí se s tiskací i psací ruskou abecedou - zvládá základy písemného projevu - napíše několik vět o sobě - písemně sestaví jednoduché sdělení - řeší jednoduché situace související se seznamováním	**Tematické okruhy:** - Моя семья - Друзья - Свободное время, - Наш класс, школа - Квартира, комната - Спорт	**OSV** - osobnostní a sociální výchova parta pozitivní a negativní stránky, negativní jevy – využití volného času **OSV** - vztahy ve třídě i mimo ni **MV** - tolerance odlišných etických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů **MDV** - vyprávění jako základ mediálního sdělení, zpracování problémů a témat formou projektů, prezentace **MV** - komunikace v menších skupinách ve dvojicích, formulace, jednoduchých otázek a odpovědí

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk
Vzdělávací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Receptivní řečové dovednosti **Žák:** - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá elementární informaci a odpověď na otázku - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčná slovník	**Žák:** - rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci - používá abecední slovník učebnice	- jednoduché dialogy rodilých mluvčích, v běžné rychlosti promluvy - zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnostní návyky, technika čtení, intonace - otázky a odpovědi - krátká sdělení - získání požadované informace z mluveného nebo poslechového materiálu	**EGS** - cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy **MDV** - formulace základních informací o sobě a jiných lidech v ruském jazyce k osvojovaným tématům

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Produktivní řečové dovednosti - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a kamarádech, vyplní základní údaje do formulářů - reprodukuje obsah jednoduchého textu - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat **Interaktivní řečové dovednosti** - zapojí se do jednoduché konverzace	- popíše svůj den, průběh dne jiných osob - ovládá časové údaje (měsíce, dny, hodiny) - pojmenuje potraviny, jídla, popíše své stravovací návyky - popíše své oblečení, umí barvy - pojmenuje obchody a řekne, co v nich lze koupit - pojmenuje povahové vlastnosti člověka - vyjádří, že je někdo někomu podobný - popíše svůj vzhled - popíše svůj charakter, charakter jiného člověka - písemně sestaví jednoduché sdělení týkající se osvojovaných témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	**Tématické okruhy:** Скучать - некогда День за днём Ты умеешь готовить В магазин за покупками Чем мы похожи **Mluvnice** - základní gramatické struktury a typy vět - podstatná jména – skloňování podstatných jmen v jednotném čísle - přídavná jména měkká a tvrdá - skloňování osobních a přivlastňovacích zájmen - číslovky – základní 0 –100 - slovesa – 1. a 2. časování - zvratná slovesa - slovosled věty oznamovací a tázací - vyjádření záporu	**OSV** - sebepoznání, kreativita (zhotovení individuálních projektů, prezentace svojí práce) **MV** - tolerance odlišných etických a kulturních skupin **MDV** - vyprávění jako základ mediálního sdělení, zpracování problémů a témat formou projektů, prezentace **MV** - komunikace v menších skupinách ve dvojicích, formulace, jednoduchých otázek a odpovědí

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk
Vzdělávací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů a sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času dalších osvojovaných témat	- zdokonaluje úroveň své četby, čte plynule s porozuměním - dbá na správnou výslovnost a intonaci - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace - vlastními slovy vyjadřuje podstatu textu, zhodnotí ho, zaujímá stanovisko - čte nahlas, plynule a foneticky správně, rozliší základní informace	**Receptivní řečové dovednosti** - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět (přízvuk slovní i větný, rytmus, intonace a melodie) ***Mluvnice*** - skloňování podstatných jmen - 3. stupeň přídavných jmen - řadové číslovky - minulý a budoucí čas sloves - rozkazovací a podmiňovací způsob sloves - vazby нужно a недьзя - spojka если	**OSV** – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – seberegulace, organizační dovednosti, řešení problémů **OSV** – morálka všedního dne **OSV** – spolupráce a soutěž **MV** – mediální produkty a jejich význam, vliv médií **OSV** – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti z různého kulturního prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné - klade otázky - rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- dokáže vyhledat základní informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při čtení dokáže, podle obsahu, rozlišit typ textu a účel čtení - při práci s textem používá slovník a internet - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné - klade otázky - rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Komunikativní funkce jazyka a typy textů:** - formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence - jednoduchá prezentace informace z médií **Mluvení** Tematické okruhy - volný čas a cestování - doprava, orientace ve městě - zdraví a nemoci, části těla, zdravý životní styl, počasí - svátky a oslavy, blahopřání - hlavní město Ruska – Moskva, reálie **Psaní** - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě - tvoření slov, ustálená slovní spojení	**EGS** – žijeme v Evropě ke spolupráci mezi lidmi

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět německý jazyk je vyučován v 7. až 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně, učebně VT, knihovně. Dělení na skupiny v rámci ročníku.

Vzdělávání v předmětu německý jazyk je zaměřeno v rámci mluvení, psaní, poslechu a čtení s porozuměním **na :**
- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření :
- žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele
- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), skupinové práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC
- krátkodobé projekty
- olympiády
- výjezdy do zahraničí
- příležitostné akce

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – Sociální rozvoj
EGS – Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
MV – Lidské vztahy
Kulturní diference
Multikulturalita
Etnický původ

MDV – Tvorba mediálního sdělení
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
VDO – Občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojování získaných poznatků do širších celků
- k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka:
- k pochopení problémů
- k vyhledávání vhodných informací

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k naslouchání promluv druhých lidí a k vhodné reakci

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci ve skupině
- k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- ke schopnostem sebekontroly

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názorů ostatních
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k efektivnímu organizování své práce

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk
Vzdělávací předmět: Německý jazyk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů a sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času dalších osvojovaných témat	- seznamuje se s základy výslovnosti - seznamuje se se základními fonetickými znaky - vnímá vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - snaží se porozumět otázkám a adekvátně své úrovni na ně reagovat - rozumí jednoduchým pokynům - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě - zapíše hláskované slovo - rozumí názvům čísel do tisíce a zapíše je - poznává německé názvy některých měst a zemí Evropy - rozumí adekvátně své úrovni jednoduchým dialogům - poznává význam slov z kontextu - snaží se zapojit do jednoduchých dialogů na dané téma - pozdraví, představí sebe i jiné osoby, poprosí a poděkuje - snaží se reagovat na daný rozhovor s učitelem - seznamuje se s tvořením oznamovací a tázací věty	**Poslech s porozuměním** - základy výslovnosti, abeceda - jednoduché texty – pozdravy, představení, pokyny v hodině, větná melodie, slovní přízvuk, číslovky 1–20 - téma: oslovení, poděkování, - německy mluvící země a města, číslovky do 1000, bydliště, adresa, základní slovesa a jejich časování **Mluvení** - **tematické okruhy**: domov, rodina, škola, volný čas - časování jednoduchých sloves, osobní zájmena, slovosled v oznamovací a tázací větě	**EGS, VDO** **OSV, VDO**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné - klade jednoduché otázky	- ptá se na bližší okolnosti ohledně národnosti, bydliště a adresy, rodiny, trávení volného času, školy a koníčků - zájmena a podstatná jména - umí počítat do tisíce	- omluva, prosba, poděkování	**VDO**
		Čtení s porozuměním	
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- snaží se reagovat na otázky obsahující probranou slovní zásobu - vytváří jednoduché kladné i záporné otázky - pokouší se o první četbu základních nápisů a pokynů učitele - pokouší se poznat význam slov z kontextu - seznamuje se s různými slovníky a používá je k samostatné práci - vnímá význam daného textu a vyhledává v něm základní informace - přiřadí slovo k obrázku	- formulář, krátké texty týkající se rodiny, volného času, školy - práce se slovníkem, školní pomůcky, zvířata, prázdniny, sport, - barvy	**MV** **MV, VDO**
		Psaní	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- vyplní jednoduchý formulář - píše o sobě a své rodině, svých zájmech a trávení volného času - používá přivlastňovací zájmena - správně časuje slovesa, zapíše číslovky do 1000	- adresa, národnost, bydliště, telefonní číslo - předmětový projekt – já a moje rodina, práce se slovníkem, - číslovky do 1000 v psané podobě	

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk
Vzdělávací předmět: Německý jazyk

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů a sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času dalších osvojovaných témat	**Žák:** - rozvíjí úroveň své výslovnosti - seznamuje se s novými slovíčky a jejich správnou výslovností - upevňuje základní výslovnostní návyky - vnímá vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - rozumí jednoduchým pokynům - rozumí adekvátně své úrovni jednoduchým dialogům - poznává význam slov z kontextu - pokouší se o jednoduchá sdělení na dané téma - osvojuje si základní slovní zásobu probíraných témat a aktivně ji používá - dokáže vést telefonický rozhovor - reaguje na otázky obsahující probranou slovní zásobu	**Poslech s porozuměním** - poslech dialogů, různých audionahrávek, výslovnost vokálů aä-, e-i, ö-ü, diftongů eu, e, ng a konsonantů d/t, b/p, v, z, sch **Mluvení** - **tematické okruhy:** kalendářní rok, roční období, příroda, počasí, časové údaje, nákupy - reálie německy mluvících zemí, zeměpisné údaje	**EGS**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné - stručně reprodukuje přečtený text	- vyžádá jednoduchou informaci související s probíranými tématy - jednoduchým způsobem popíše obrázek, fotografii - odpovídá na otázky k daným tématům	**Čtení s porozuměním**	
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- přečte e-mail, pohlednici z prázdnin samostatně pracuje s textem - snaží se porozumět jednoduchým informacím z německých časopisů - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu - vyhledá základní informace v textu týkajícím se probíraných témat - odhaduje význam slov z kontextu - pracuje s různými slovníky	o reálie německy mluvících zemí o německé časopisy pro děti - práce s internetem – vyhledávání informací o kulturních a sportovních akcích, cenách vstupenek atd.	**OSV, EGS** **MDV**
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Psaní** - napíše blahopřání k narozeninám - vyplní jednoduchý formulář - napíše pohled z dovolené, e-mail, vzkaz - sestaví jednoduché písemné sdělení týkající se trávení volného času, rodiny, školy, popisu domu a pokoje - časuje nepravidelná slovesa, skloňuje podstatná jména a zájmena, předložky se 3. a 4. pádem	- blahopřání, narozeniny, dovolená, prázdniny-vzkaz, pohlednice, krátký dopis, email	**OSV, VDO**

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk
Vzdělávací předmět: Německý jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů a sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času dalších osvojovaných témat	**Žák:** - rozumí pokynům v cizím jazyce při psaní ve třídě, umí na ně reagovat - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích - vnímá vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - rozumí adekvátně jednoduchým dialogům - dovede stručně vyjádřit svůj vlastní názor – ústně i písemně - umí pracovat se slovníky a dalšími příručkami - zná nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka - dovede užívat jednoduché obraty vyjadřující svolení, politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, reakci, na pozvání, blahopřání	**Poslech s porozuměním** o poslech dialogů, písní o upevňování správných výslovnostních návyků o přízvuk u sloves s předponou o délka vokálů, výslovnost slov přejatých z angličtiny, dlouhé věty **Mluvení** - **tematické okruhy**: domov, popis pokoje, jídlo, restaurace - lidské tělo, zdraví - příroda, město, venkov - dopravní prostředky cestování - reálie německy mluvících zemí	**OSV** **OSV** **EV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné - klade otázky	○ umí říct, co se mu líbí a nelíbí ○ vyžádá jednoduchou informaci související s probíranými tématy ○ vyjádří stručně svůj názor ○ telefonuje		
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	○ pokouší se porozumět orientačním tabulím a nápisům ve městě ○ vyhledá základní informace v textu ○ pracuje samostatně s textem týkajícím se probíraných témat ○ rozumí krátkým příběhům ○ rozvíjí dovednost práce se slovníky	**Čtení s porozuměním** - orientace ve městě - vysvětlení cesty - práce s německými časopisy pro děti a mládež - informační a reklamní letáky - internet-vyhledávání možnosti ubytování, dopravního spojení	**EGS** **MDV**
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- popíše zážitek z prázdnin, své plány do budoucna - vyplní jednoduchý osobní dotazník - sestaví jednoduché sdělení k probíranému tématu - písemně reaguje na e-mail, vzkaz, požádá písemně o pomoc, radu	**Psaní** - osobní údaje, rodina, dotazník - řadové číslovky	**OSV**

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku čtyři hodiny týdně a v 9. ročníku pět hodin týdně.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, dle potřeby v počítačové učebně.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno v rámci oblastí: číslo a proměnná; závislosti, vztahy a práce s grafy; geometrie v rovině a v prostoru; nestandardní aplikační úlohy a problémy na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů a matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- přesné a stručné vyjadřování užitím matematického jazyka

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- žák písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose
- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi
- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí sítě základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce
- samostatná práce
- počtářské soutěže, matematické doplňovačky, logické kvízy,…

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – důslednost, vytrvalost, tvořivost, řešení problémů, pozornost a soustředění
EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- k vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení)
- k využívání prostředků výpočetní techniky
- k samostatnému experimentování a pozorování dosažených výsledků
- k užívání a aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- ke zjištění, že realita je složitější, než její matematický model
- k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- ke zvolení správného postupu při řešení slovních úloh
- k práci s chybou, jak najít cestu ke správnému řešení
- k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k zdůvodňování matematických postupů
- k vytváření hypotéz
- ke komunikaci ve skupinách na odpovídající úrovni
- k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k účinné spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- k respektování a ocenění práce jiných, k posílení sebedůvěry a sebejistoty
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názoru ostatních
- k uvědomování si práv a povinností
- k tomu, aby brali ohled ne druhé
- k tomu, aby se zodpovědně rozhodli podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- ke zdokonalení grafického projevu
- k efektivitě při organizování vlastní práce
- k ověřování výsledků

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose - provádí početní operace s přirozenými čísly - zaokrouhluje, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - načrtne čtverec a obdélník	**Žák:** - zapisuje dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - porovnává přirozená čísla, zobrazuje na číselné ose - sčítá, odčítá přirozená čísla zpaměti i písemně - zpaměti násobí a dělí v jednoduchých příkladech - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem - zaokrouhluje s požadovanou přesností - řeší slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka, kruh, kružnice - rýsuje lineární útvary	**Opakování a prohloubení učiva** **Přirozená čísla** - čtení a zápis v desítkové soustavě - početní operace s desetinnými čísly **Geometrické útvary v rovině** - rovina, bod, přímka, úsečka, polopřímka, kružnice, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	- převádí jednotky délky, hmotnosti, času - počítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - zná a převádí jednotky obsahu - počítá obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí obsahu čtverce a obdélníku při výpočtech obsahů složitějších obrazců	- převody jednotek - obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců	**OSV** - určení obvodu a obsahu pozemku
- čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla - zaokrouhluje desetinná čísla	- čte a zapisuje desetinná čísla - zobrazuje desetinná čísla na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád	**Desetinná čísla** - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování	
- provádí početní operace v oboru desetinných čísel	- zpaměti násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1 000 - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla - převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k početním výkonům s desetinnými čísly	- početní operace - převody jednotek - aritmetický průměr	**OSV** - odhad a určení ceny nákupu, služeb,…
- provádí odhad a kontrolu výsledků řešených úloh	- provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh		
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- užívá pojem násobek, dělitel - používá znaky dělitelnosti - rozezná prvočíslo a složené číslo - provádí rozklad přirozeného čísla na součin prvočísel	**Dělitelnost přirozených čísel** - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, složené číslo	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele dvou až tří přirozených čísel - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele dvou až tří přirozených čísel	- společný násobek, společný dělitel **Úhel a jeho velikost**	
- charakterizuje a třídí úhly - využívá potřebnou matematickou symboliku - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- rozumí pojmu úhel - rýsuje a měří daný úhel ve stupních - graficky přenáší úhel a sestrojí jeho osu - graficky sčítá a odčítá úhly - provádí početní operace s velikostmi úhlů ve stupních a minutách - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastnosti - rozumí pojmu mnohoúhelník - umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník	- úhel, rýsování, přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu - měření velikosti úhlu - ostrý, prvý, tupý a přímý úhel - vedlejší a vrcholové úhly - početní operace s velikostmi úhlů - pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník, konstrukce, obvod	
		Osová souměrnost	
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar	- pozná, zda jsou dva rovinné útvary shodné - načrtne a sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti - určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	- shodné útvary - osová souměrnost - osově souměrné útvary	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- charakterizuje a třídí trojúhelníky - načrtne a sestrojí trojúhelník - využívá potřebnou matematickou symboliku - využívá polohové a metrické vlastnosti při řešení úloh - určuje a charakterizuje krychli a kvádr - načrtne a sestrojí síť kvádru a krychle - načrtne a sestrojí obraz kvádru a krychle - odhaduje a vypočítá povrch a objem kvádru a krychle - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- třídí a popisuje trojúhelníky - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy - sestrojí trojúhelník ze tří stran - sestrojí výšky, těžnice a střední příčky - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku - určuje velikost vnitřních úhlů trojúhelníků - pojem krychle a kvádr - sestrojí síť kvádru a krychle - sestrojí obraz kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání - převádí jednotky obsahu a objemu - vypočítá objem a povrch kvádru a krychle - řeší úlohy z praxe na výpočet objemů a povrchů	**Trojúhelník** - trojúhelník - druhy trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, výšky a střední příčky - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku **Objem a povrch kvádru a krychle** - krychle, kvádr - síť krychle a kvádru - zobrazení krychle a kvádru - povrch krychle a kvádru - objem krychle a kvádru - převod jednotek objemu	**OSV** - odhad a výpočet povrchu a objemu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) - provádí početní operace se zlomky - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých racionálních čísel	**Žák:** - modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - zobrazuje daný zlomek na číselné ose - uvádí zlomky na základní tvar - porovnává zlomky - sčítá a odčítá dva až tři zlomky - násobí a dělí dva zlomky - užívá zlomky při řešení praktických situací - rozlišuje kladné a záporné číslo a zobrazuje je na číselné ose - určí opačné číslo k danému číslu - porovnává dvě racionální čísla - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými a racionálními čísly - řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel	**Zlomky** - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomkem a desetinným číslem - zobrazení na číselné ose - rozšiřování, krácení, porovnávání zlomků - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace se zlomky - řešení slovních úloh na využití početních výkonů se zlomky **Celá čísla, racionální čísla** - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace s celými a racionálními čísly	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	**EV**
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	- porovnává dvě a více veličin poměrem - uvádí daný poměr na základní tvar - zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru - rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru - řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru - pracuje s měřítky map a plánů - zapisuje tabulkou přímé a nepřímé úměrnosti - určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost - vyznačí bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic - přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic - narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky	- poměr, postupný poměr - krácení, rozšiřování poměru - zvětšování a zmenšování v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko plánů a map - přímá a nepřímá úměrnost - pravoúhlá soustava souřadnic - trojčlenka	- stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek **OSV** - práce s mapou, využití poměru
		Procenta. Úroky.	**OSV**
- užívá procento ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část - řeší aplikační úlohy na procenta i pro případ, že procentová část je větší než celek	- chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - chápe pojem promile - chápe pojem úrok - řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku a jednoduché slovní úlohy na výpočet úroků	- procento, základ, procentová část, počet procent - promile - úrok - řešení slovních úloh	- slevy zboží, služeb

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Shodnost, středová souměrnost	
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar - užívá k argumentaci věty o shodnosti trojúhelníků	- pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách - dbá na kvalitu a přesnost rýsování - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	- shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků, konstrukce trojúhelníku - středová souměrnost - středově souměrné útvary	
		Čtyřúhelníky, hranoly	
- charakterizuje a třídí rovnoběžníky	- rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti	- rovnoběžník a jeho vlastnosti - rozdělení rovnoběžníků - konstrukce rovnoběžníku	
- načrtne a sestrojí rovnoběžník	- sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech	- výšky a úhlopříčky rovnoběžníku	
		- obvod a obsah rovnoběžníku	**OSV**
- odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku	- vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku	- obsah trojúhelníku - lichoběžník a jeho vlastnosti	- odhaduje a počítá obvod a obsah
	- rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků - sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech - vypočítá obvod, obsah lichoběžníku	- konstrukce lichoběžníku - obvod a obsah lichoběžníku - hranol	
- určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá povrch hranolu	- sestrojí síť hranolu - vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou	- povrch a objem hranolu	**OSV** - odhaduje a počítá povrch a objem – spotřeba vody v bazénu,…

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - matematizuje jednoduché reálné situace a určí hodnotu výrazu - analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - užívá logickou úvahu při řešení úloh a problémů a nalézá řešení - užívá k argumentaci a při výpočtech Pythagorovu větu - matematizuje jednoduché reálné situace, určí hodnotu výrazu	**Žák:** - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech a při řešení úloh z praxe - zná Pythagorovu větu - užívá Pythagorovu větu v praxi - řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty - určuje mocniny s přirozeným mocnitelem - provádí základní početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - zapíše číslo ve tvaru $a.10^n$ pro $1< a < 10$, n je celé číslo	**Druhá mocnina a odmocnina** - druhá mocnina – čtení, zápis - druhá odmocnina – čtení, zápis - určení druhé mocniny a odmocniny - Pythagorova věta **Mocniny s přirozeným mocnitelem** - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací - vyhledává vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	- určí hodnotu daného číselného výrazu - zapíše text pomocí výrazu s proměnnými v jednoduchých případech - dosadí do výrazu s proměnnou - sčítá a odčítá celistvé výrazy - násobí výraz jednočlenem, dvojčlen dvojčlenem - upraví výraz na součin vytýkáním a užitím vzorců - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku správnosti svého řešení - řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic a úvahou - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin - provádí jednoduchá statistická šetření a jejich výsledky zapisuje formou tabulky - čte tabulky a grafy a umí je interpretovat v praxi - určuje četnost jednotlivých hodnot a zapíše je do tabulky - počítá aritmetický průměr - určuje z dané tabulky modus a medián - čte a sestrojuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech	**Výrazy** - číselný výraz - hodnota číselného výrazu - proměnná - výraz s proměnnou - celistvý výraz - mnohočlen - početní operace **Lineární rovnice** - rovnost - lineární rovnice s jednou neznámou - slovní úlohy - výpočet neznámé ze vzorce **Základy statistiky** - statistický soubor - statistické šetření - jednotka, znak, četnost - aritmetický průměr - medián, modus - diagramy – sloupcový, kruhový	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - odhaduje a vypočítá obvod a obsah - určuje a charakterizuje válec a analyzuje jeho vlastnosti - odhaduje a vypočítá povrch a objem - využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - užívá k argumentaci při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - sestrojí tečnu z bodu ke kružnici - používá Thaletovu větu v praxi - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice - charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce - řeší slovní úlohy vedoucí výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce - sestrojuje jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množina bodů dané vlastnosti - využívá v konstrukčních úlohách vět o podobnosti trojúhelníků; dalších poznatků – výška, těžnice, Thaletova kružnice - provede rozbor konstrukce úlohy, zápis postupu řešení pomocí symboliky	**Kruh, kružnice, válec** - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - tečna ke kružnici - Thaletova kružnice - délka kružnice, obvod kruhu - obsah kruhu - válec - síť válce - povrch válce - objem válce **Konstrukční úlohy** - jednoduché konstrukce - množiny bodů dané vlastnosti - konstrukční úlohy	**OSV** - odhad a výpočet obvodu a obsahu **OSV** - odhad a výpočet povrchu a objemu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - určí hodnotu výrazu, sčítá odčítá, násobí a dělí lomené výrazy - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice	**Žák**: - určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - krátí, rozšiřuje lomené výrazy - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy - upravuje složený lomený výraz - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli	**Lomený výraz a rovnice s neznámou ve jmenovateli** - lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy - řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli - řešení slovních úloh pomocí rovnice s neznámou ve jmenovateli	
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic	- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (sčítací, dosazovací metodou) - provádí zkoušku řešení - řeší slovní úlohy pomocí dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	**Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými** - soustava dvou rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	
- vyjádří funkční vztah tabulkou	- rozezná funkční vztah od jiných vztahů	**Funkce** - pojem funkce	**OSV** - čtení z grafů

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých matematických oblastí	- určuje definiční obor funkce a množinu hodnot dané funkce	- definiční obor funkce - množina hodnot funkce - závislá a nezávislá proměnná - graf funkce - rostoucí a klesající funkce - konstantní funkce	
	- sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce, nepřímé úměrnosti	- lineární funkce a její vlastnosti - přímá úměrnost, jako zvláštní případ lineární funkce	
	- řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic	- grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic	
	- užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe	- kvadratická funkce $y = ax^2$ a její graf - nepřímá úměrnost a její graf	
		Podobnost	
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty a podobnosti trojúhelníků - využívá potřebnou matematickou symboliku	- určuje podobné útvary v rovině - určuje a používá poměr podobnosti - sestrojuje rovinný útvar podobný danému	- podobnost - poměr podobnosti - podobnost trojúhelníků - věty o podobnosti trojúhelníků	**OSV** - plány
	- rozděluje úsečku dané délky v daném poměru	- dělení úsečky v daném poměru - poměr stran v podobných trojúhelnících	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- určuje a charakterizuje tělesa, analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá povrch a objem těles - načrtne a sestrojí síť jehlanu - načrtne obraz těles v rovině - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých matematických oblastí	- sestrojí síť jehlanu - počítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule v jednoduchých případech	**Jehlan, kužel, koule** - jehlan, kužel - síť jehlanu - objem a povrch jehlanu a kužele - koule, poloměr koule - objem a povrch koule	**OSV** - odhad a výpočet povrchu a objemu – spotřeba materiálu
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů	- počítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře - určuje hledanou jistinu - provádí jednoduché a složené úrokování - počítá úrok z úroku	**Základy finanční matematiky** - úrok - jistina - úroková doba - úrokovací období - jednoduché úrokování - složené úrokování	**OSV** - plat, srážky, úroky

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika je vyučován v 6. až 9. ročníku po jedné hodině týdně.Výuka probíhá v počítačové učebně.

Vzdělávání v informatice je zaměřeno na:
- prohloubení teoretických i praktických znalostí
- rozvíjení tvořivosti žáků
- osvojení pojmů
- vytváření a podporu spolupráce žáků
- rozvíjení algoritmického myšlení
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- individuální práce
- práce ve dvojicích
- různé typy krátkodobých projektů
- praktická opakovací cvičení

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Vyhledávání informací a komunikace
- vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

Zpracování a využití informací
- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – formování volních a charakterových rysů, rozvoj důslednosti, vytrvalosti, schopnosti sebekontroly, vynalézavosti, tvořivosti

VDO – rozvoj a podpora komunikativní, formulační a prezentační schopnosti a dovednosti výchova úctě k zákonu

EGS – schopnost racionálně uvažovat, orientace v evropském prostředí

MV – respektování a ocenění práce ostatních, respektování pravidel práce na PC, respektování a dodržování legislativy – výhradně legální SW

MDV – zdroj informací, kvalitní zábavy, naplnění volného času, zapojení do mediální komunikace, analýza nabízeného sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- k plánování postupů, členění úloh na menší celky
- k využívání svých poznámek při praktických úkolech
- k využívání zkušeností s jiným SW, nápovědy (helpu) u jednotlivých programů, literatury a spolupráce s ostatními žáky

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků
- k tvořivému přístupu při řešení zadaných úloh a projektů
- k průběžnému ověřování správnosti řešení
- k nalézání optimálního řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
- k práci s chybou, s chybou žák pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, je poskytován dostatek prostoru pro práci s chybou
- k pochopení, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k užívání správné terminologie a symboliky
- ke schopnosti formulovat svůj požadavek
- k dodržování vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti..)
- k využívání vhodných technologií pro komunikaci na dálku

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci při plnění zadaného úkolu s ostatními žáky
- ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech pracovat v týmu
- k rozdělení a naplánování práce, hlídat časový harmonogram
- k hodnocení své práce i práce ostatních
- k ohleduplnosti a taktu při vzájemné komunikaci, chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci a poskytuje pro ni dostatečný prostor

- k hodnocení své činnosti nebo jejích výsledků na základě jasných kritérií
- ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami při zpracovávání informací
- k seznamování se s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat

Kompetence pracovní

- Učitel vede žáky
- k průběžnému ověřování funkčnosti programu
- k dodržování dohodnuté kvality, termínů
- k šetrné práci a dodržování dohodnutých pravidel
- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informatika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	**Žák:** - vysvětlí základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem a aktivně je dodržuje - popíše počítač, vysvětlí jeho funkci - rozliší, popíše a určí, k čemu se využívají přídavná vstupní a výstupní zařízení - vysvětlí pojmy hardware a software, uvede příklady - vysvětlí pojem periferie a zařadí sem nejběžnější zařízení - vysvětlí pojem software, zná základní skupiny software, uvede příklady programů, které sem zařazujeme a k čemu slouží - pracuje s myší - orientuje se na klávesnici - uspořádává si okna pro svou práci - rozlišuje rozdílné části oken pracovní plochy a oken aplikací	**Základy práce s počítačem** - řád počítačové učebny - bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik - struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení - pojem hardware, software - HW – periferie - SW – operační systémy, aplikace, antivirové programy - práce s myší - orientace na klávesnici, důležité klávesy, psaní speciálních znaků, velkých písmen a s diakritikou, psaní vět - práce s okny - práce s ikonami	**OSV** - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - komunikace **VDO** - občan občanská společnost a stát

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- určí, kde se lze podívat na konfiguraci pracovní plochy	- konfigurace pracovní plochy (datum, čas, nastavení hodnot, atd.)	
	- samostatně si uspořádá data na svém uživatelském kontě - vyhledá a uloží soubor v adresáři	- základy práce se složkami a soubory	
	- ovládá práci se schránkou – kopie, vyjmutí, vložení	- schránka a operace s ní	
	- na příkladech ukáže možnosti využití počítače v různých oborech lidské činnosti	- multimediální využití počítače	
		Vyhledávání informací a komunikace	**MDV**
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	- vyhledá na internetu informační zdroj podle adresy - web používá jako zdroj informací - formuluje a zapíše požadavek na vyhledání dané informace, informaci uloží pro další zpracování, či vytiskne - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na internetu, ukládání z webu	- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálních sdělení
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- předá informaci pomocí e-mailu	- základní způsoby komunikace (e-mail)	- práce v realizačním týmu

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Zpracování a využití informací	
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	- žák aktivně pracuje s různými typy výukových programů – spustí, ovládá, zavře - pracuje v jednoduchém bitmapovém editoru, používá kreslící a editační nástroje - v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu, zformátuje text a odstavec - provádí změnu vlastností písma - pracuje s blokem, kopíruje text - vloží do dokumentu WordArt, automatický tvar, klipart, obrázek	- výukové programy – práce s nimi - Malování – bitmapový grafický editor - Textový editor – formátování textu - základy psaní a editace textu - vkládání, úprava WordArtu, automatického tvaru, klipartu, obrázku	**MV** - lidské vztahy
	- použije ozdobné písmo a grafické prvky ke grafické úpravě dokumentu – jednoduchý plakát - napíše jednoduchý text v textovém editoru s využitím symbolů - použije v textu horní a dolní index - za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky	- ozdobné písmo, grafické prvky - symboly - horní a dolní index - tabulátory a jejich užití	
-	- vytvoří jednoduchou textovou tabulku, naplní ji údaji, upraví její vzhled podle potřeb a umístí ji do textu	- vytvoření textové tabulky, naplnění údaji, změna vlastností tabulky	
	- na základě získaných znalostí práce s textem a grafikou zpracuje písemnou práci na zadané téma, která splňuje zadané požadavky	- textový dokument na dané téma	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informatika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Žák:**	**Základy práce s počítačem**	
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	- respektuje základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem a aktivně je dodržuje	- řád počítačové učebny, bezpečnost práce v síti, hygiena práce	**OSV** - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - komunikace
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	- vysvětlí pojem informatika, informace a uvede příklady informací a zdrojů (klasických, digitálních), z nichž se informace získává, odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje	- zdroje informací	
	- vysvětlí proces vzniku, přenosu, ukládání a distribuce informací a distribuce informací ve společnosti	- zpracování informací - základní pojmy používané ve výpočetní technice	
	- charakterizuje funkci základních součástí počítače a jeho přídatných zařízení	- paměťová média - díly počítače, jejich funkce a současné parametry	
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- vysvětlí pojem software, zná základní skupiny software, uvede příklady programů, které sem zařazujeme a k čemu slouží	- SW – počítačový program, způsoby jeho pořízení	**VDO** - občan občanská společnost a stát
	- vysvětlí, co je počítačový virus, co způsobuje, jak se proti němu bránit	- viry a antivirové programy	
	- orientuje se v základním uživatelském prostředí, tzn., pozná, popíše, označí základní prvky – soubory, složky	- OS Windows - práce se soubory a složkami	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Zpracování a využití informací	**MV**
- ovládá práci s textovými a grafickými editory	- vysvětlí rozdíly mezi typy grafických editorů (bitmapovými a vektorovými) - popíše prostředí grafického editoru - tvaruje objekty ve vektorové grafice	- grafika na počítači - Zoner Calisto – vektorový grafický editor - výběr a editace objektu, tvarování objektu, přesné kreslení	- lidské vztahy
	- popíše prostředí rastrového editoru, mění hloubku a rozměry obrázku - vytvoří vlastní obrázek v rastrové i vektorové grafice	- Zoner Photo Studio – rastrový editor - tvorba grafiky – reklamní leták, diplom	
- uplatňuje základní estetická a pravidla pro práci s textem a obrazem	- lépe se orientuje na klávesnici, píše jistěji - napíše požadovaný text, změní vlastnosti písma a odstavců, do dokumentu vloží požadovaný symbol, speciální znak, obrázek	- práce v textovém editoru - využití základní prvků v textu	-
	- využívá objekty v textu, jazykové nástroje (kontrola pravopisu, tezaurus), dělení slov - vytvoří textovou tabulku, naplní ji údaji, upraví její vzhled podle potřeb a umístí ji do textu	- kontrola pravopisu, tezaurus, dělení slov - textové tabulky	
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě	- na základě získaných znalostí práce s textem a grafikou zpracuje písemnou práci na zadané téma, která splňuje zadané požadavky	- textový dokument na dané téma	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- vytvoří jednoduchou prezentaci a také ji vhodně předvede	PowerPoint – prezentační program – šablona, snímek, textové pole, obrázek	**MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - vyhledá na internetu informační zdroj podle adresy - orientuje se v prostředí webu, vyhledává webové stránky a stahuje si z nich informace do jiných aplikací k dalšímu zpracování - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	**Vyhledávání informací a komunikace** - internet – klady a zápory, jeho fungování, praktické využití - internetové adresy - vyhledávání a ukládání informací	
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- předá informaci pomocí e-mailu - používá přílohu e-mailu - zná možnosti zneužití elektronické pošty	- základní způsoby komunikace (e-mail, chat)	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informatika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	**Žák:** - korektně začíná a ukončuje svou práci na počítači, dovede vysvětlit proces vzniku, přenosu, ukládání a distribuce informací ve společnosti, na příkladech ukáže možnosti využití počítače v různých oborech lidské činnosti - historicky zařadí vznik prvních počítačů a vznik osobních počítačů - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie - programy zařadí do příslušné skupiny (podskupiny), vysvětlí, k čemu která skupina (podskupina) programů slouží - je obeznámen se širokým rejstříkem možností dostupných počítačových aplikací a dovede je využívat při řešení svých problémů a úkolů - určí formáty souborů podle přípony - suverénně pracuje s myší, orientuje se na klávesnici a uspořádává si okna pro svou práci	**Základy práce s počítačem** - řád počítačové učebny, bezpečnost práce, prevence zdravotních rizik - princip práce s počítačem - informační zdroje - vývojové trendy informačních technologií - historie počítačů - přehrávání multimediálních souborů - operační systémy, přehled programů - přepínání mezi běžícími aplikacemi - formáty souborů – přípony - práce s myší, s okny - orientace na klávesnici	**OSV** - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - komunikace **MV** - lidské vztahy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Zpracování a využití informací	**VDO**
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- odůvodní a ohodnotí zálohování počítačových souborů na výměnných paměťových zařízeních	- ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	- občan občanská společnost a stát
	- vysvětlí, co je počítačový virus, co způsobuje, jak se proti němu bránit a jmenuje některé typy antivirových programů	- počítačové viry - ochrana dat před zneužitím a zničením	
	- vysvětlí pojem softwarové pirátství a etické kódy využívaní software	- paragrafy a počítač	
- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- zdokonaluje se v kopírování a přesunu textu, obrázku mezi aktivními dokumenty, dělí slova, využívá Tezaurus	- práce s textem - řešení praktických úloh	
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- při své práci využívá klávesové zkratky	- klávesové zkratky	
	- seznámí se základními estetickými a typografická pravidly pro úpravu textu	- pravidla pro estetickou a typografickou úpravu textu	
	- vytvoří tabulku, naplní ji údaji, upraví její vzhled podle potřeb a umístí ji do textu	- textové tabulky	**EGS**
	- netradičně využívá textové tabulky	- využití textových tabulek	- objevujeme Evropu a svět
	- na základě získaných znalostí práce s textem a grafikou zpracuje písemnou práci na zadané téma, která splňuje zadané požadavky	- textový dokument na dané téma	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	- má povědomí o programech pro vytváření a úpravu obrázků, vlastnostech rastrových a vektorových obrázků - vysvětlí základní pojmy – sešit, list, řada, sloupec, buňka - orientuje se v exelovském okně, sešitě - vytvoří tabulku, naplní ji daty a upraví její vzhled - vytvoří graf, upraví vzhled a vlastnosti grafu - vloží tabulku a graf do Wordu - dokáže vytvořit jednoduchou prezentaci a také ji vhodně předvést - zvolí a zpracuje téma vhodného rozsahu, hloubky a také podle toho, jestli má přístup k dostatečnému množství pramenů informací - při zpracování využívá své poznatky a schopnosti v práci s textovými a grafickými editory, příp. tabulkovými procesory - prezentuje svou práci před ostatními spolužáky	- druhy obrázků a grafických programů (Zoner Photo studio, Zoner Callisto) - základní pojmy, funkce a možnosti tabulkového procesoru - vytvoření tabulky, zadávání údajů, vzhled tabulky - vytvoření, úprava vzhledu a vlastností grafu - vložení tabulky a grafu do Wordu - PowerPoint – zásady tvorby a předvedení prezentace - textový dokument na dané téma	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- vysvětlí pojem Internet, uvede jeho význam - má povědomí o historii vzniku a vývoji Internetu - zná základní služby Internetu a ví, k čemu slouží - objasní fakt, že Internet nezaručuje pravdivost informací a že obsahuje informace eticky závadné a ukáže na příkladech - elektronickou poštu suverénně používá pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů - seznámí se s některými poštovní programy - web používá jako zdroj informací	**Vyhledávání informací a komunikace** - pojem Internet, význam - vznik a vývoj Internetu, vybrané služby Internetu a získávání informací - topologie sítí - blízká budoucnost Internetu, volný čas s Internetem - elektronická pošta – e-mail - poštovní programy - web – pojmy	**MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informatika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	**Žák:** - upraví základní uživatelské nastavení počítače, ovládá obsluhu počítače a jeho přídatných zařízení, ví, jak postupovat v případě závady počítače - samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě - má povědomí o zdravotních a bezpečnostních předpisech při práci s PC - uvědomuje si, že počítač může výrazně ovlivnit život člověka - uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacity - dokáže popsat jednotlivé součásti počítače a jejich funkcí z hlediska celkového fungování počítače - seznámí se s klasifikací počítačových sítí - charakterizuje uživatelské rozdíly mezi operačními systémy	**Základy práce s počítačem** - pravidla práce v počítačové učebně, řád počítačové učebny - péče o počítač a jeho příslušenství - zásady práce s počítačem - psychologická a sociální rizika práce s počítačem - vývojové trendy informačních technologií - hardware, software (opakování) - klasifikace počítačových sítí - historie operačních systémů - orientace v prostředí operačního systému	**OSV** - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - komunikace **MV** - lidské vztahy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- spustí antivirový program a ověří, zda není počítač nakažen virem - objasní, co je autorské právo k SW, respektuje zásady autorského práva a má povědomí o hlavních bezpečnostních a právních aspektech spojených s kopírováním, sdílením a půjčováním médií - dovede efektivně využívat základní aplikace pro práci s informacemi (grafický, textový editor, tabulkový procesor) - zvolí nejvhodnější prostředek pro zpracování úlohy - na základě získaných znalostí práce s textem a grafikou zpracuje písemnou práci na zadané téma, která splňuje zadané požadavky - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - zvolí si a zpracuje téma vhodného rozsahu, hloubky v prezentačním programu a výsledky své práce představí s pomocí prezentačního programu a dostupných technických prostředků	- ochrana dat, počítačové viry - paragrafy a počítače **Zpracování a využití informací** - pokročilá práce s textovými dokumenty - praktická opakovací cvičení - textový dokument na dané téma - pokročilá práce s textovými dokumenty - pravidla pro estetickou a typografickou úpravu textu - PowerPoint – zpracování prezentace na volné téma	**VDO** - občan občanská společnost a stát **EGS** - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- ovládá práci s tabulkovými procesory a využívá vhodných aplikací - vytvoří tabulku a graf, upraví jejich vzhled, používá základní vzorce a jednoduché funkce	- Excel – praktická opakovací cvičení - pokročilá práce s tabulkovými procesory	**MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu
	- efektivně využívá grafický editor pro úpravu obrázku	- grafické programy (Zoner Photo Studio, Zoner Callisto)	
	- vysvětlí úlohu a funkci počítačové sítě	- topologie počítačové sítě	
	- zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě	- závěrečná ročníková práce – prezentace ročníku	
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- používá vybrané webové prohlížeč k samostudiu - web používá jako zdroj informací	**Vyhledávání informací a komunikace** - rychlé a efektivní vyhledávání a získávání informací z elektronických zdrojů	
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- elektronickou poštu suverénně používá pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů - zná možnost zneužití elektronické pošty	- elektronická konference	

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové organizační a časové vymezení

Předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9.ročníku 2 hodiny týdně. Dějepis se vyučuje v kmenové třídě.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis je zaměřeno v oblastech: člověk v dějinách; počátky lidské společnosti; nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury; křesťanství a středověká Evropa; objevy a dobývání, počátky nové doby; modernizace společnosti; moderní doba; rozdělený a integrující se svět na:
- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získání orientace v historickém čase
- pochopení souvislosti dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému.

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- žák chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací
- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap
- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s využitím map
- skupinová práce (s využitím atlasů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- projekty

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – rozvoj schopnosti poznávání, mezilidské vztahy, komunikace, hodnoty, postoje

VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie
EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
MV – etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity
EV – vztah člověka k prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnání informací
- k užívání správné terminologie
- k zamyšlení nad historickým vývojem
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k přesnému a výstižnému vyjadřování
- k věcnému argumentování
- k práci s různými typy textů
- k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k využívání skupinového vyučování
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k spolupráci s druhými při řešení úkolu

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k uvědomování si práv a povinností
- k dodržování pravidel slušného chování
- k respektování tradic, národního, historického a kulturního dědictví

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k využívání znalostí v běžné praxi
- k dodržování dohodnuté kvality práce.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - má představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí - pochopí význam dějin jako sdělení minulosti	**Žák:** - stručně charakterizuje současný vědecký názor na vznik světa a člověka - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	**Úvod do učiva** - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny	
	- rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	**Starší doba kamenná** - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	**OSV**
	- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	**Mladší doba kamenná** - způsob života a obživy - počátky řemesel	**OSV**
	- pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	**Doba kovů** - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti	**OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - popíše život v době nejstarších civilizací - pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států	**Žák:** - objasní vliv přírodních poměrů na vývoj starověkých států - uvede obecné znaky jejich hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje - objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace	**Starověk** - charakteristické rysy oblasti starověkého východu - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací	
- pochopí podstatu antické demokracie	- objasní vliv přírodních poměrů na rozvoj řecké společnosti - vysvětlí význam styků Řeků s okolním světem - porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a v Aténách	**Starověké Řecko** - kořeny řecké civilizace - význam styků s okolním světem - státní zřízení a způsob života v městských státech – Sparta, Atény - řecká kultura – písmo, věda, umění, významné osobnosti - ovládnutí Řecka Makedonií	**VDO** **MV**
	- chápe přínos řecké a helenistické kultury pro rozvoj evropské civilizace	- helenistická kultura	
- uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států	- objasní vliv přírodních poměrů na vývoj římské společnosti - charakterizuje dobu královskou, období republiky a císařství - vysvětlí podstatu a význam křesťanství	**Starověký Řím** - nejstarší období římských dějin - Řím v období republiky - Řím v období císařství - vznik a podstata křesťanství	**VDO** **EGS**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	- objasní vliv římské kultury na evropskou civilizaci	- krize římské říše - římská kultura - naše země v době římské	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku nových etnik a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti - uvede příklady románské kultury	**Žák:** - osvojí si periodizaci středověku - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního	**Středověk** **Raný středověk** - osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše – stěhování národů - říše franská, byzantská a arabská - Velkomoravská říše - počátky a rozvoj českého státu za prvních Přemyslovců - základy křesťanství, jeho šíření, další významná náboženství středověku - formování prvních státních útvarů v Evropě - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku	**OSV** **VDO** **EGS** **MV** **EV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - popíše hospodářství, strukturu středověké společnosti - uvede příklady gotické kultury - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - charakterizuje významná období českého státu	**Žák:** - učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významu ve střední Evropě - charakterizuje vývoj v jednotlivých částech Evropy - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	**Vrcholný středověk** - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - struktura středověké společnosti - český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků - gotická kultura - konflikt mezi Anglií a Francií - husitství – průběh, výsledky - shrnutí **Pozdní středověk** - český stát v období poděbradském a jagellonském – hospodářské, politické, náboženské a kulturní poměry - pozdní gotika, počátky humanismu a renesance	 **EGS** **VDO** **MV** **EV** **EGS**

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Žák:**	**Počátky novověku**	
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí	- objevné cesty – průběh a výsledky, poznávání nových civilizací, důsledky pro Evropu	**MV**
	- seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	- renesanční humanismus	
	- seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli	- náboženská reformace	**EGS**
- konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie	- chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus	- počátky absolutních monarchií v Anglii a ve Francii, Svatá říše národa německého - český stát v předbělohorské době - vznik habsburské monarchie	**MV**
- objasní postavení českého státu v habsburské monarchii - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti	- postavení českých zemí v habsburské monarchii - třicetiletá válka - občanská válka v Anglii - shrnutí	**VDO**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás, v Evropě i na americkém kontinentu	- seznámí se situací českých zemí a habsburské monarchie po třicetileté válce - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	**Dějiny od 2. pol. 17. století do konce 18. století** - habsburská monarchie a české země po třicetileté válce – hospodářské, náboženské, národnostní a kulturní poměry, upevňování nadvlády Habsburků - barokní kultura - osvícenství – rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění - habsburská monarchie a české země v 18.st. – vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II. - hospodářský a kulturní rozvoj českých zemí - vývoj v Anglii, Francii, Rusku a Prusku - vznik Spojených států amerických – shrnutí	**VDO** **EGS** **EV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Dějiny od konce 18. století do konce 19. století	
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	- uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur	- francouzská revoluce – příčiny, průběh - vliv francouzské revoluce a napoleonských válek na evropské země - uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu	**VDO** **EV**
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální a politické změny, které charakterizují modernizaci společnosti	- uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí	- průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury	**MV**
- uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - charakterizuje vývoj v našich zemích a v Evropě v 2.polovině 19.století	- chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby - popíše průběh a výsledky revoluce 1848/49 u nás a v Evropě - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - chápe historický rozměr pojmu rasismus	- národní a osvobozenecké hnutí v Evropě - utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a u nás - postavení českých zemí v habsburské monarchii v 2. polovině 19.st., základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA	**MV**

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Žák:**	**Moderní doba – 1. polovina 20.století**	
- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- učí se chápat 1. polovinu 20.st. jako období dvou nejničivějších světových válek	- první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - situace v Rusku, ruské revoluce	**VDO**
- zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - učí se chápat okolnosti vzniku ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky	- nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě - vznik Československa, hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	**VDO** **EGS**
	- uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese	- mezinárodně politická situace Evropy ve 20. a 30. letech 20.st. - vznik SSSR, projevy a důsledky stalinismu - světová hospodářská krize, nástup fašismu	**MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky – protektorátu - učí se úctě k odkazu účastníků odboje - učí se chápat poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948 - seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech	- totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět - Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava, vývoj na Slovensku - druhá světová válka, holocaust - domácí a zahraniční odboj - poválečné uspořádání světa – Postupimská konference - poválečné Československo v letech 1945-1948 - únorový převrat **Rozdělený a integrující se svět – 2. polovina 20. století** - postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace Československa ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí	**VDO** **EGS** **MV** **EV** **EGS** **VDO** **MV** **VDO** **EGS**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- posoudí postavení rozvojových zemí	- učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa	- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků	**EV**
	- uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých	- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
- vysvětlí mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- seznámí se s vnitřní situací v naší republice (r.1968)	- vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) - charakteristika západních zemí	
	- učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů	- krize sovětského imperia a „perestrojka“ - obnova demokracie ve východní Evropě	**VDO**
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- seznámí se s vnitřní situací v naší republice v r.1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR	- rozpad Československa, vznik ČR - ČR na přelomu tisíciletí - věda, technika, kultura v 2. polovině 20. století	**EGS**
	- chápe vliv médií na každodenní život a politické dění	- evropská integrace	**MV**
	- ujasní si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU)	- globální problémy lidstva a jejich řešení	

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět výchova k občanství je vyučován v 6.– 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání ve výchově k občanství je zaměřeno v oblastech člověk ve společnosti; člověk jako jedinec; člověk, stát a právo; mezinárodní vztahy, globální svět na:
- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáka
- orientaci ve významných okolnostech společenského života
- vytváření vztahů ve společnosti
- formování vnitřních postojů k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- žák přistupuje kriticky k projevům vandalismu
- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- uvede příklady mezinárodního terorismu

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- vyučovací hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace
- besedy
- dotazníky, interwiev
- krátkodobé projekty
- exkurze, výlety
- PC programy, informace, internet

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – rozvoj osobnosti, řešení problémů, získávání rozhodovacích dovedností
VDO – pojem občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EGS – poznávání života v Evropě, ve světě, vědomí toho, že i my jsme Evropané
MV – poznání kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana životního prostředí, vztah člověka k němu
MDV – tvorba a využití mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k výběru a využití vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojení získaných poznatků do širších celků a nalezení souvislostí
- k samostatnému získávání poznatků,vědomostí,informací
- k vypracovávání zadaných úkolů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k tvořivému přístupu k řešení problému
- k vyhledání vhodné informace, práce s nimi,nalezení řešení
- ke kritickému myšlení a schopnosti hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k formování a vyjádření svých myšlenek a názorů kultivovaně
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat
- ke komunikaci na určité úrovni
- ke správné argumentaci
- k vytváření příležitostí pro komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci v týmu, vzájemnému naslouchání a pomáhání
- k upevnění mezilidských vztahů
- ke kritickému zhodnocení své práce a práce druhých

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- ke znalosti legislativy a dodržování obecných morálních zákonů
- k respektování názorů ostatních
- k formování volních a charakterových rysů
- k zodpovědnosti při rozhodování v dané situaci
- k dodržování pravidel slušného chování
- k prezentaci jejich myšlenek

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k efektivitě při organizování vlastní práce
- k dodávání sebedůvěry
- k napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- ke správnému používání videotechniky, PC a dalšího vybavení

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - umí se orientovat v čase, pozná rozdělení roku na základě pohybu Země, důležité svátky, letopočty, lidové tradice našeho národa v ročních obdobích - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí a žáků při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů ve škole - uplatňuje vhodné způsoby komunikace a chování mezi žáky, mezi žáky a učiteli v různých situacích - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	**Žák:** - rozliší části roku podle kalendáře - uvede projevy jednotlivých ročních období - vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků a lidových tradic - rozliší pojmy pranostika, přísloví, pořekadlo a uvede jejich příklady - vysvětlí události, které souvisí s důležitými letopočty - má přehled o životě ve své škole - rozliší vhodné způsoby komunikace mezi žáky, učiteli a žáky - ovládá práva a povinnosti žáků - zúčastňuje se života ve škole - chápe význam žákovské samosprávy - dodržuje pravidla a normy ve škole - odhaluje šikanu a bojuje proti ní a proti rasové nesnášenlivosti, xenofobii - vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat - uvede, jaký vliv na uskutečnění cílů mají vlastnosti lidí - pochopí význam vůle při uskutečňování úkolů	**Rok v jeho proměnách a slavnostech** - kalendář - proměny roku - svátky - pranostiky, pořekadla, přísloví - letopočty **Naše škola** - život ve škole, práva a povinnosti žáků - vhodné způsoby komunikace, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život **Činnost lidí** - lidská činnost, spolupráce lidí, dělba práce, výhody spolupráce, ovlivnění pracovních výkonů vlastnostmi lidí	EV - krása krajiny v jednotlivých ročních obdobích VDO - státní svátky EGS - důležité svátky Evropy OSV EGS - evropské školství MV - problémy školství v médiích OSV MV

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Práce, zaměstnání, povolání	**OSV**
- vysvětlí význam předpokladů pro výkon různých povolání	- vyloží souvislost mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon	- druhy pracovních činností, povolání lidí, odpovědnost za práci - volba povolání	- osobnostní rozvoj **EGS** - podmínky zaměstnanosti v evropských zemích
- charakterizuje postavení vojáka z povolání a vojáka v záloze	- vysvětlí rozdíl mezi zálohou ozbrojených sil a služebním poměrem vojáka z povolání	- obrana státu	
	- uvede hlavní problémy, které mohou nastat v případě nezaměstnanosti (peníze, vztahy v rodině) - popíše, jak si může poradit v případě nezaměstnanosti	- problémy nezaměstnanosti	**OSV** **MV** - nabídky aktivit
- pochopí význam volného času a jeho využití pro zdravý život člověka	- rozliší vhodné a nevhodné využití volného času - orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit - dokáže připravit program pro volný čas pro sebe i jiné	**Volný čas a jeho využití**	**OSV** **MV** - příklady v médiích
- vysvětlí pojem vandalismu a aktivně proti němu vystupuje	- uvede příklady vandalismu, tvrdě proti němu bojuje - vysvětlí nutnost ochrany majetku, šetření a úcta k cizí práci a majetku	**Pojem vandalismu –** boj proti němu	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Hospodářský život	**OSV**
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	- dokáže se rozhodnout, jak vhodně zacházet s penězi - rozliší různé formy vlastnictví - ovládá zásady hospodárnosti - chápe nutnost ochrany nejen soukromého vlastnictví, ale i školního, státního majetku - aktivně vystupuje proti vandalskému chování	- hospodaření s penězi, rozpočet, majetek - vlastnictví - ochrana majetku - boj proti vandalství	**VDO** - ochrana státního majetku
		Peníze	
- vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	- správně rozliší, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí státu směřují - uvede význam bank a peněžních ústavů - pochopí funkci peněz, způsoby placení, měna - rozliší dobré služby občanům	- funkce a podoby peněz, formy placení, peněžní ústavy	**OSV** **MDV** - využití internetu
		Kultura	**EGS**
	- porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí ...) - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturních zvláštností	- rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury, hodnoty a tradice	- kulturní tradice jiných evropských národů
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění lidí	- vysvětlí přínos kulturních institucí pro život - orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí - charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury a na veřejné mínění lidí	- kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - masová kultura, masmédia, prostředky masové komunikace, vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí	**MDV**

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - objasní pojem národ z hlediska své přináležitosti k českému národu a českému státu - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozliší pojmy vlastenectví od projevů nacionalismu - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů v obci, kraji, regionu	**Žák:** - chápe pojem národ a vlast - určí významné mezníky v dějinách národa - uvede zajímavá a památná místa našeho národa - ovládá příklady významných osobností, které proslavily náš národ - určí významná díla z oblasti kultury - ctí tradice a zvyky národa - vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají - vyloží pojem vlastenectví a odliší ho od projevů nacionalismu - uvede příklady památných míst obce, regionu - ovládá historii obce, regionu - chová se šetrně ke kulturním a přírodním památkám a objektům - zná svou obec a okolí - navštěvuje kulturní památky obce a okolí (Barokní hřbitov, Střílecký hrad – pozůstatky, Cimburk, rozhledna na Brdě….) - chrání a pečuje o přírodní objekty (Čertovy kameny, studánku pod hradem, přírodní rezervace…)	**Národ** - kořeny národa, historie národa, národní a kulturní bohatství, významné osobnosti, jejich dílo, zvyky a tradice **Vlast** - pojem vlast, národní a státní symboly, státní svátky, hlavní město **Naše obec, region, kraj** - zajímavá a památná místa, ochrana kulturních památek a přírodních objektů	**OSV** **EGS** - vztah k evropským národům **VDO** - hrdost občana ČR **VDO** **EV** - krása ochrana naší krajiny **MV** - využití médií

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění lidí	- dokáže se rozhodnout, jak vhodně zacházet s penězi - rozliší různé formy vlastnictví - chápe nutnost ochrany nejen soukromého vlastnictví, ale i školního, státního, …majetku - ovládá zásady hospodárnosti - aktivně vystupuje proti vandalskému chování - správně rozliší, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí státu směřují - uvede význam bank a peněžních ústavů - pochopí funkci peněz, způsoby placení, měna - rozliší dobré služby občanům - porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí..) - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturních zvláštností - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život - orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí - charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury a na veřejné mínění lidí	**Hospodářský život** - hospodaření s penězi, rozpočet, majetek - vlastnictví - ochrana majetku - boj proti vandalství **Peníze** - funkce a podoby peněz, formy placení, peněžní ústavy **Kultura** - rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury, hodnoty a tradice - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - masová kultura, masmédia, prostředky masové komunikace, vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí	**VDO** - ochrana státního majetku **OSV** **MDV** - využití internetu **EGS** - kulturní tradice jiných evropských národů **MDV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- uvede příklady použití Armády České republiky v krizových situacích nevojenského charakteru	- vysvětlí úkoly Armády České republiky při odstraňování živelných pohrom.	**Vlast** - Armáda ČR v krizových situacích nevojenského charakteru	
- uvede základní úkoly vlády, prezidenta, Parlamentu České republiky v souvislosti s obranou státu	- uvede úlohu a postavení ozbrojených sil v bezpečnostním systému ČR	- příprava občanů k obraně státu	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozliší nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - vysvětlí základní povinnosti občana při obraně státu a pojem branná povinnost; rozdíl mezi stavem nebezpečí, nouzovým stavem, stavem ohrožení státu a válečným stavem - uvede příklady institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů a států	**Žák:** - porovná nejčastější typy států (republiku, monarchii, diktaturu a demokracii ...) - uvede příklady těchto typů na konkrétních zemích - vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů - charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce - vysvětlí základní povinnosti státu (zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, ochrany demokratických základů, životů, zdraví a majetkových hodnot) - objasní rozdíl mezi stavem nebezpečí, nouzovým stavem, ohrožením státu a válečným stavem - charakterizuje instituce a orgány, které se podílejí na správě obcí, krajů a států	**Právní základy státu** - znaky státu - typy a formy států - státní občanství ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce - příprava občanů k obraně státu, obrana **Státní správa a samospráva** - orgány a instituce státní správy, jejich úkoly	**EGS** - země Evropy **VDO** - naše demokracie **VDO** **EGS** **MDV** - význam médií při volební kampani

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- objasní smysl voleb do zastupitelstev - zdůrazní, jak mohou výsledky voleb ovlivnit každodenní život občanů - stručně charakterizujeme hlavní formy voleb do zastupitelských orgánů - pohovoří o historii boje o volební právo - význam účasti občanů na volbách - pochopí význam plnění volebních programů	- volby, volební systémy (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleno zastupitelstev ČR) **Lidská práva**	**OSV** **EGS**
- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- uvede svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy jiných lidí - vysvětlí na příkladech základní práva a svobody každého člověka - poukáže na význam dokumentu upravujících lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - dokáže podle potřeby také uplatňovat svá práva, ale zná i své povinnosti - vysvětlí proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu	- práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech - základní lidská práva - poškozování lidských práv - šikana, diskriminace **Právní řád ČR** - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany	- lidská práva v evropských zemích **VDO** - dodržování práva
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	- uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) - orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy	- soustava soudů - právní normy, předpisy a jejich publikování	**MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin a uvede jejich příklady	- rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postižitelnosti občanů	**Právo v každodenním životě** - význam vztahů - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - styk s úřady	**MDV** - význam médií při vyřešení trestných činů
	- uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobod aj..)	**Protiprávní jednání** - druhy, postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost	**MV** - vztahy v manželstvích s cizinci
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství)	**Právní vztahy v životě** - práva a povinnosti vyplývající z vlastnictví, pracovního poměru, manželství	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	**Žák:** - respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám - rozpozná projevy rasové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat - uvědomuje si význam přátelství v životě člověka - uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod - uvede vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat - vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry..)	**Člověk hledá společenství** - lidská setkání - podobnost a odlišnost lidí - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti **Vztahy mezi lidmi** - osobní a neosobní vztahy - přátelství, parta skupina - láska, sex, manželství **Mezilidská komunikace a její projevy** - mezilidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti)	**OSV** - osobnostní rozvoj **MDV** - příklady, televize, film, časopisy **EGS** - solidarita

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Vnitřní svět člověka	
- objasní pojem osobnosti z psychologického a sociologického hlediska	- vysvětlí pojem osobnosti, hlediska psychologické a sociologické - pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností - uvede, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné	- vnímání, prožívání - osobnost člověka - osobní hodnoty, - sebehodnocení, poznávání a hodnocení jiných	
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus - je schopen sebepoznání, poznání jiných lidí uvědomí si význam vůle - dokáže posilovat svá volní jednání - získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání - porozumí různým stránkám lidského života	**Charakter, svědomí, sebepoznání** - vůle - volní jednání - egoismus - city, emoce	**MV** **OSV** **OSV**
	- učí se zodpovědně volit životní cíle	**Životní cíle** - volba, inspirace, plánování	**EGS**
- vysvětlí vliv význam víry a náboženství v životě člověka	- uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka - seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutí - pochopí škodlivost náboženských sekt a nebezpečí ovládnutí lidské psychiky	**Náboženství** - pozitivní a negativní vliv na člověka - sekty a jejich nebezpečí	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život člověka - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů - uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- pozná některé současné globální problémy a chápe jejich možné následky pro život - uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory - vysvětlí, proč mělo ČR zájem o vstup do EU - uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU	**Globalizace** - významné globální problémy, způsoby jejich řešení, projevy, klady, zápory **Evropská integrace** - Evropská unie, podstata, význam, výhody	**EGS** - Evropa a svět nás zajímají **EV** - globální problémy ekologie **EGS** - jsme Evropané **MV**
- vysvětlí pojem kolektivní obrana, poslání a základní principy a podstatu fungování NATO a bezpečnostní politiku EU - rozliší, co jsou to ozbrojené síly a Armáda České republiky, objasní její postavení při zajišťování bezpečnosti státu, vnitřní i vnější	- pochopí význam kolektivní obrany, její prvky, organizace, bezpečnostní politiku EU - upozorní na příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (OSN, NATO, UNICEF….) - posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy - rozliší ozbrojené síly české republiky a Armádu České republiky a seznámí se s jejich posláním, strukturou, úkoly	**Mezinárodní spolupráce** - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace **Vlast** - příprava občanů k obraně státu	**EV** - společné řešení ekologických problémů **OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Hospodářský život	
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady	- dokáže se rozhodnout, jak vhodně zacházet s penězi - rozliší různé formy vlastnictví	- hospodaření s penězi - rozpočet	
- dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	- ovládá zásady hospodárnosti - chápe nutnost ochrany nejen soukromého vlastnictví, ale i školního, státního, …majetku - aktivně vystupuje proti vandalskému chování	- majetek, vlastnictví, ochrana majetku - boj proti vandalství	
- vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	- správně rozliší, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí státu směřují - pochopí funkci peněz, způsoby placení, měna - uvede význam bank a peněžních ústavů - rozliší dobré služby občanům	**Peníze** - funkce a podoby peněz, formy placení - peněžní ústavy	
		Kultura	
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí..) - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturních zvláštností - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život - orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí	- podoby a projevy kultury - rozmanitost kultury - hodnoty a tradice - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění lidí	- charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury a na veřejné mínění lidí	- masová kultura, masmédia - prostředky masové komunikace - vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí	

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně a v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky.

Vzdělávání ve fyzice je zaměřeno v oblastech: látky a tělesa; pohyb tělesa, síly; mechanické vlastnosti tekutin; energie; zvukové děje; elektromagnetické a světelné děje; vesmír na:

- hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vytváření a ověřování hypotéz
- zkoumání příčin přírodních procesů, souvislostí a vztahů mezi nimi
- osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vytváření a podporu otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- žák změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury, PC
- samostatné pozorování
- různé typy krátkodobých projektů

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – rozvíjení dovedností a schopností, řešení problémů a rozhodovací dovednost
EGS – evropská a globální dimenze v efektivním využití zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku
EV – posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, klady a zápory jaderné energetiky

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k využívání základních postupů badatelské práce (nalezení problému, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat)

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- při práci ve skupinách ke komunikaci a respektování názoru druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k účinné spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti
- k ochotě pomoci
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- k respektování názoru ostatních
- k uvědomování si práv a povinností

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k dodržování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - charakterizuje látky a tělesa - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně do sebe naráží	**Žák**: - rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklad látek a těles - popíše rozdíl mezi pevnou, kapalnou a plynnou látkou a vlastnosti, kterými se od sebe liší - správně používá pojem molekula, atom a iont - charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic	**Látka a těleso** - tělesa a látky - látky pevné, kapalné a plynné - částicová stavba látek - vlastnosti atomů a molekul	
- změří velikost působící síly - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem	- ovládá značky a jednotky základních veličin, vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - rozpozná zda na těleso působí síla, změří sílu siloměrem a zapíše výsledek - charakterizuje gravitační sílu, jako působení gravitačního pole - změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách - změří hmotnost pevných a kapalných těles na rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce	**Veličiny a jejich měření** - síla, délka, hmotnost, čas, objem, teplota, hustota - jednotky délky, objemu, hmotnosti, času, teploty - teplotní roztažnost těles	**OSV** - odhad, měření fyzikálních velečin

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- změří objem pevného a kapalného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zmenší nebo zvětší - změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin - z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah pro výpočet hustoty	**Elektrické a magnetické vlastnosti látek**	
- rozpozná, zda na sebe dvě tělesa elektricky působí	- rozpozná, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat, odpuzovat, nebo nebudou na sebe elektricky působit - uvede složení atomu (jádro, elektrony, které ho obklopují) - uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu - ověří existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso	- elektronování těles při vzájemném dotyku - model atomu - elektrické pole	
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet	- ověří, zda na těleso působí magnetická síla - ověří existenci magnetického pole - charakterizuje magnetické pole Země - určí druh daného magnetického pólu - graficky znázorní indukční čáry	- magnety přírodní a umělé - póly magnetu - magnetické pole Země - indukční čáry	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností - užívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem	- sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu a nakreslí schéma daného reálného elektrického obvodu - uvede hlavní jednotku elektrického proudu - uvede hlavní jednotku elektrického napětí - pokusně odliší vodič a izolant - dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními - určí druh magnetického pólu u konkrétní cívky s proudem - objasní podstatu a funkci elektromagnetu	**Elektrický proud v kovech** - sestavení elektrického obvodu - elektrický proud, elektrické napětí - vodiče a nevodiče elektrického proudu - tepelné elektrické spotřebiče - zásady správného užívání elektrických spotřebičů **Magnetické pole elektrického proudu** - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet a jeho užití	**OSV** - sestavení elektrického obvodu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	**Žák:** - rozhodne, zda těleso je v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu - měří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas, používá jednotky času a dráhy - rozpozná z předložených hodnot rovnoměrný či nerovnoměrný pohyb - určuje průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah v = s : t pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak	**Klid a pohyb tělesa** - klid a pohyb tělesa a jejich relativnost - dráha, čas - rychlost rovnoměrného pohybu - průměrné rychlost nerovnoměrného pohybu - okamžitá rychlost - jednotky rychlosti	
- v konkrétní jednoduché situaci určí druhy sil působících na těleso, jejich velikosti směry a výslednici - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání	- rozezná jednotlivé druhy sil - uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly newton (síla, kterou Země přitahuje těleso o hmotnosti přibližně 0,1 kg) a některé násobky a díly této jednotky - znázorní sílu orientovanou úsečkou	**Síla** - síla - třecí síla - skládání sil - výslednice sil - těžiště tělesa	**OSV** - bezpečnost silničního provozu **OSV** - rozložení nákladu

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- změří třecí sílu - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a na drsnosti třecích ploch, ale ne na jejich obsahu - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly - určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese - využívá Newtonovy pohybové zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil - využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací - v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly - užívá s porozuměním vztah mezi tlakovou sílou a obsahem plochy na který síla působí	- Newtonovy pohybové zákony – první, druhý, třetí - otáčivé účinky síly - páka - pevná kladka - tlaková síla - tlak	**OSV** - bezpečnost silničního provozu – setrvačnost, bezpečnostní pásy **EV** - doprava – škody na komunikacích
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení konkrétních praktických problémů	- užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení - charakterizuje hydrostatický tlak jako tlak způsobený gravitační silou působící na klidnou	**Mechanické vlastnosti tekutin** - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - Archimedův zákon	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	kapalinu v nádobě a používá s porozuměním vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh - objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny, určí její velikost a směr v konkrétních situacích - porovnáním velikostí vztlakové a gravitační síly působící na těleso v kapalině předpoví, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat - vysvětlí vznik atmosférického tlaku - určí tlak plynu v uzavřené nádobě	- vztlaková síla působící na těleso v kapalině - plování, vznášení a potápění těles - atmosférický tlak - tlak plynu v uzavřené nádobě	**EV** - předpověď počasí
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémových úloh - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmice či od kolmice, využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo, rozlišuje mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží a charakterizuje bodový a plošný zdroj světla - charakterizuje optická prostředí - využívá poznatku, že světlo se šíří přímočaře, objasní vznik stínu - vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a další optická prostředí - využívá zákonu odrazu světla na rozhraní svou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklady jejich využití - charakterizuje pojem ohnisko a ohnisková vzdálenost	**Světelné jevy** - světlo, zdroj světla - šíření světla v různých optických prostředích - odraz světelného paprsku - zrcadla - lom světla na rozhraní dvou optických prostředí - optické čočky - rozklad světla	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- charakterizuje lom světla ke kolmici a od kolmice - určí na základě znalostí rychlosti světla ve dvou prostředích, zda nastává při průchodu z jednoho prostředí do druhého lom ke kolmici či od kolmice - rozliší pokusně spojku a rozptylku - najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost - porozumí pojmu krátkozrakost, dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - popíše, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se užívají v běžném životě - pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem - vysvětlí vznik duhy v přírodě		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	**Žák:** - rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice koná práci - používá vztah W = F. s, P = W/t při řešení problémových úloh - v jednoduchých případech určí z vykonané práce změnu pohybové a polohové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností	**Práce a energie** - mechanická práce - výkon - polohová a pohybová energie - přeměny energie	
- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	- vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a praktickém životě některé formy tepelné výměny – vedením, tepelným zářením - určí v jednoduchých případech teplo přijaté nebo odevzdané tělesem - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a uvede praktický příklad tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace	**Tepelné jevy** - vnitřní energie tělesa - teplo - změna vnitřní energie tělesa konáním práce - vedení tepla - šíření tepla prouděním a zářením - změny skupenství	**EGS** - globální oteplování Země, skleníkový efekt

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- vyhledá v tabulkách teploty skupenských přeměn některých látek - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě		
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - změří elektrický proud a napětí - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	- podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont - uvede hlavní jednotku elektrického náboje - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází elektrickým obvodem proud - objasní účinky elektrického proudu: tepelné, světelné, pohybové - změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem - používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách - uvede hlavní jednotku elektrického odporu - pochopí závislost odporu na délce vodiče, obsahu kolmého řezu, teplotě a materiálu - správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor - charakterizuje elektrickou energii jako energie elektrického pole	**Elektrický proud** - elektrický náboj, iont - elektrický proud a jeho měření - elektrické napětí a jeho měření - Ohmův zákon - odpor vodiče - zapojování rezistorů - reostat, potenciometr - zdroje elektrického napětí - výkon elektrického proudu - elektrická energie - elektrické spotřebiče	**OSV** - měření proudu a napětí

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- charakterizuje elektrický spotřebič jako zařízení v němž se elektrická energie mění na jiné formy - určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku - pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - chápe odraz zvuku od překážky a dovede vysvětlit vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, ve kterém se zvuk šíří - chápe pojem ultrazvuk a infrazvuk a jejich využití v praxi - porozumí pojmu hlasitost zvuku - určí možnosti, jak omezit nepřímý vliv nadměrné hlasitosti zvuku na člověka	**Zvukové jevy** - zvuk a jeho zdroj - šíření zvuku - ultrazvuk, infrazvuk - vnímání zvuku, hlasitost - záznam a reprodukce zvuku	**EV** - nadměrná hlasitost – poškození sluchu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - zapojí správně polovodičovou diodu	**Žák:** - určí druh daného magnetického pólu cívky s proudem - objasní podstatu složení a funkce stejnosměrného elektromotoru - objasní podstatu elektromagnetické indukce - charakterizuje střídavý proud a princip jeho vzniku - charakterizuje periodu a kmitočet střídavého proudu či napětí - objasní podstatu stavby a funkce transformátoru a užívá vztah mezi počtem závitů na jeho cívkách a napětím na nich při řešení problémů a úloh - objasní podstatu PN přechodu, podstatu stavby a funkce polovodičové diody - objasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními	**Elektromagnetické jevy** - cívka s proudem v magnetickém poli - stejnosměrný elektromotor - elektromagnetická indukce - transformátor - podstata vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech a polovodičích - polovodičová dioda - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- charakterizuje jadernou energii, radionuklidy, jaderné záření a způsoby ochrany před ním - charakterizuje štěpení jádra atomu, řetězovou reakci - uvede hlavní části jaderné elektrárny - zhodnotí výhody a nevýhody výroby elektrické energie	**Jaderná energie** - jaderná energie - jaderné záření, radionuklidy - štěpná reakce - jaderný reaktor	
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- uvede, čím je tvořena sluneční soustava - vyhledá základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách v tabulkách - orientuje se na hvězdné obloze, charakterizuje hvězdy, jako vesmírná plynná tělesa	**Vesmír** - sluneční soustava a její složení – její hlavní složky - orientace na obloze podle význačných nebeských objektů - hvězdný a slunečný den - hvězdy – jejich složení	

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět chemie je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Výuka probíhá v odborné učebně chemie.

Vzdělávání v chemii je zaměřeno na:
- podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí
- řešení problémů a správné jednání v praktických situacích
- vysvětlení a zdůvodnění chemických jevů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi
- dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami
- **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**
- žák
- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek
- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí
- zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy
- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pokusy
- nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- různé typy krátkodobých projektů

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – rozvíjení dovedností a schopností, řešení problémů a rozhodovací dovednost
VDO – spoluzodpovědnost za stav životního prostředí
EV – třídění odpadu,čistota vody,vzduchu,nové zdroje energie…..

MGS – společná péče ozónová vrstva,čistota mezinárodních vod….

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek,
- ke sledování přeměny látek
- ke hledání souvislostí mezi chemickými jevy a jejich vysvětlením
- ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- k možnosti samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k řešení problémové situace související s učivem chemie
- k možnosti volit různé způsoby řešení
- k obhajování svých rozhodnutí
- k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich podstaty
- k uplatňování poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke správnému používání chemických symbolů a značek
- k podněcování žáků k argumentaci
- k zadávání úkolů, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k zadávání úkolů, při kterých mohou žáci spolupracovat
- k podněcování žáků ke smysluplné diskusi
- k vytváření situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování pravidel pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- k dodržování pravidel slušného chování
- k předkládání situací, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat první pomoc…)

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- k dodržování vymezených pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí)
- k zadávání úkolů tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v praxi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Chemie

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - rozlišuje směsi a chemické látky - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	**Žák:** - pozná skupenství látek, jejich přeměny - rozliší fyzikální a chemický děj - může na základě pokusů definovat jejich vlastnosti - ovládá zásady bezpečnosti práce - dovede poskytnout první pomoc - zná tel. číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc - umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí - ovládá pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok - vysvětlí vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění - uvádí příklady z praxe - umí vypočítat hmotnostní zlomek složení a % koncentrace	**Vlastnosti látek** - hustota, rozpustnost - tepelná a elektrická vodivost - vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek **Zásady bezpečné práce** - ve školní laboratoři - v běžném životě **Nebezpečné látky a přípravky –** varovné značky, jejich význam **Směsi** - různorodé, stejnorodé roztoky - koncentrace roztoku, roztok koncentrovaný, nasycený a nenasycený - vliv různých faktorů na rozpustnost látek (teplota, míchání, plošný obsah pevné složky….) - hmotnostní zlomek	**EV** - znečištění ovzduší **OSV** - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem **OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek směsí v praxi	- vysvětlí princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace - dokáže provést filtraci a destilaci ve školních podmínkách - rozliší správný postup k oddělování směsí	**Dělení směsí**	**EV** - likvidace úniku ropných a jiných látek
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- zvládne vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění - orientuje se v hygienických požadavcích na pitnou vodu - vysvětlí hlavní znečišťovatele pitné vody - pozná procentový obsah hlavních složek vzduchu - vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny - uvede hlavní znečišťovatele vzduchu - vysvětlí vznik a význam inverze a smogu	**Voda** - destilovaná, pitná, užitková, odpadní - výroba pitné vody - čistota vody **Vzduch** - složení - čistota ovzduší - ozonová vrstva	**EV** - voda zdroj života **EV** - vzduch základní podmínka života **EGS** - znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva **EV** - dotace EU na projekty ochrany a čištění vody a ovzduší
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- vysvětlí pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo	**Částicové složení látek** - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony.	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozpozná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy usuzuje na jejich možné vlastnosti	- dokáže nakreslit schéma atomu - odvodí vznik kationu a aniontu z atomu - vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou - ovládá značky chemických prvků, jejich české názvy (H, Li, Na, K, Ca, Mg, Zn, Cu, Ag, Au, C, Si, Hg, Al, P, N, V,…) - přiřadí s pomocí PSP protonové číslo prvku a naopak - vysvětlí princip uspořádání prvků PSP - dokáže zařadit prvek do skupiny a periody PSP - vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP - uvede znění a význam periodického zákona - vysvětlí pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy - vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - určí počet atomů ve vzorci - vysvětlí pojem elektronegativita, umí ji vyhledat v PSP - určí charakter chemické vazby podle elektronegativity	- elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony **Chemické prvky** - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků - skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo **Chemické sloučeniny** - chemická vazba - názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	**OSV** - zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a životní prostředí **EV** - nebezpečí poškození životního prostředí, některými prvky a jejich sloučeninami

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich kvalifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- objasní význam symbolů v chemické rovnici - napíše slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí - zvládne napsat jednoduché rovnice - objasní zákon zachování hmotnosti - dokáže vyčíslit jednoduchou rovnicí - zvládne vypočítat podle zákona zachování hmotnosti hmotnost výchozí látky nebo produktu	**Chemické reakce** - chemické rovnice **Zákon zachování hmotnosti** - látkové množství - molární hmotnost	
- zvládá vysvětlit pojem halogenid, vytvořit jeho vzorce a název ze vzoce	- vysvětlí pojem halogenid - vytvoří vzorec a název halogenidu - uvede význam některých halogenidů	**Halogenidy** - názvosloví, vzorce	**OSV** - zdravá výživa
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - zvládne se naučit názvosloví oxidů - vysvětlí vznik kyselých dešťů,uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	- vysvětlí pojem oxid - zvládne názvosloví oxidů - vytváří vzorce z názvu a naopak - uvede vlastnosti a využití oxidů - vysvětlí, jak vznikají kyselé deště a jak ji lze předcházet	**Oxidy** - názvosloví, vzorce	**EV** - kyselé deště - skleníkové plyny
- porovná a vysvětlí vlastnosti a použití kyselin	- vysvětlí pojem kyselina - zvládne pravidla názvosloví kyselin	**Kyseliny** - kyselost, vlastnosti vzorce, použití	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- ovládá vytvořit vzorec z názvu a název ze vzorce - vytvoří vzorec, zná vlastnosti a užití HCl, - H_2SO_4 - HNO_3,….. - dodržuje zásady bezpečné práce s kyselinami - je seznámen se zásadami první pomoci při poleptání kyselinou		**OSV** - první pomoc
- porovná vlastnosti a použití vybraných hydroxidů	- vysvětlí pojem hydroxid - pochopí pravidla názvosloví hydroxidů - umí vytvořit vzorec z názvu a název ze vzorce - napíše vzorec, zná vlastnosti NaOH, KOH, $Ca(OH)_2$, NH_4OH,…. - dodržuje zásady bezpečné práce s kyselinami - je seznámen se zásadami první pomoci při poleptání hydroxidem	**Hydroxidy** - zásaditost, vlastnosti, použití	
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizaci v praxi	- zvládá se orientovat na stupnici pH - pozná rozmezí pH kyselin a zásad - rozliší barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univer. indikátoru - vysvětlí reaktanty a produkty neutralizace - ze zadání reaktantů dokáže vytvořit názvy produktů - uvede příklady užití neutralizace v praxi	**Kyselost, zásaditost** - stupnice pH - indikátory **Neutralizace**	**EV** - pH vodních zdrojů, důležitost pro organismy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- porovná vlastnosti vybraných solí, jejich využití a vliv na životní prostředí	- zvládne vysvětlit pojem sůl - vysvětlí pravidla názvosloví solí - vytvoří vzorec z názvu a ze vzorce název - uvede příklady použití solí z praxe – hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec - vysvětlí princip výroby páleného vápna a hašeného vápna a tvrdnutí malty	**Soli kyslíkaté a nekyslíkaté** - vlastnosti - použití vybraných solí - oxidační číslo - názvosloví - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	**EV** - nebezpečí nadměrného hnojení (stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy…)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Chemie

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - vysvětlí princip redoxních reakcí a jejich využití v praxi	**Žák**: - rozezná typy chemických reakcí - vysvětlí chemické pojmy – slučování, nahrazování, neutralizace, oxidace, redukce - vymezí pojmy redoxní reakce - uvede faktory ovlivňující chemickou reakci – teplota, plošný obsah povrch výchozích látek, katalýza - vysvětlí princip výroby surového železa a oceli - upozorní na vznik koroze a způsob ochrany kovů před korozí - ovládá řadu napětí kovů	**Redoxní reakce** **Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí**	**EV** - význam sběru starého železa a ostatních kovů jako průmyslové suroviny - hospodářské ztráty způsobené korozí Fe
- uvede význam a využití chemické výroby elektřiny	- vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze - ovládá princip galvanického článku - uvede příklady užití elektrolýzy v praxi - uvede příklady užití galvanického článku	**Chemie a elektřina** - výroba elektřiny chemickou cestou	**EV** - likvidace autobaterií – nebezpečný odpad
- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale využivatelného zdroje	- vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí - ovládá třídit paliva podle skupenství původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe	**Paliva** - ropa, uhlí, zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- zhodnotí využívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- uvede rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji - upozorní na vliv produktů spalování na životní prostředí - zdůrazní význam produktů z ropy a uhlí		**OSV** - vlastní zodpovědnost při užití paliv **EV** - skleníkové plyny
- zná nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti, použití	- ovládá pojem uhlovodík, čtyřvaznost uhlíku - rozliší uhlovodíky otevřeným a uzavřeným řetězcem - vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků $C_1 - C_{10}$ - rozliší pojem alkany, alkeny, alkiny - ovládá jejich vzorce sumární i strukturní - vysvětlí význam a využití některých uhlovodíků - rozliší pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek	**Uhlovodíky** - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	**EV** - čistota ovzduší – topení plynem **EV** - znečišťování ovzduší spalovací motory
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků - zařadí derivát podle charakteristické skupiny - ovládá vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu - vysvětlí podstatu alkoholového kvašení - ovládá princip výroby destilátů - uvede důsledky působení etanolu na člověka - ovládá vzorce, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu	**Deriváty uhlovodíků** - halogenderiváty - alkoholy - karbonylové sloučeniny	**EV** - nebezpečí freonů **OSV** - boj se závislostí – alkoholismus **EV** - likvidace zbytků org. rozpouštědel

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- odvodí vzorec kyseliny mravenčí, octové - uvede jejich význam, využití - zmíní se i o jiných kyselinách (aminokyselinách, kyseliny citrónové, vinné, máselné, olejové….) - vysvětlí pojem esterifikace a dokáže napsat danou rovnici - uvede příklady esterů, jejich využití	**Organické kyseliny** - význam - využití **Esterifikace, estery** - význam - využití	**OSV** - konzervace potravin
- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.	- ovládá rovnici a podmínky fotosyntézy - uvede rozdělení sacharidů (mono-, di-, poly-…) - rozliší a zařadí glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam - vysvětlí příčinu onemocnění diabetes, její léčbu, prevenci - zkusí provést důkaz škrobu a glukózy	**Přírodní látky**-zdroje, vlastnosti, příklady **Sacharidy**	**OSV** - zdravá výživa, zdravý životní styl
	- rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe - uvede tuky a oleje, jejich využití ve výživě - vysvětlí princip a význam ztužování tuků - uvede princip zmýdelnění - vysvětlí využití a vlastnosti mýdel a saponátů	**Tuky**	**EV** - péče o životní prostředí, likvidace saponátů
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	- uvede zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam - zmíní se o stavbě bílkovin a chápe význam DNA a RNA	**Bílkoviny**	
	- ovládá význam enzymů, hormonů, vitamínů - uvede zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě	**Vitamíny**	**OSV** - zdravá výživa

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodní látkou z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí - uvede rozdělení plastů podle vlastností - rozliší běžně užívané zkratky plastů (PE, PET, PP, PAD, PES, PVC,….), jejich význam a užití - zdůrazní význam recyklace plastů	**Plasty a umělá vlákna**	**VDO** - zákony o likvidaci plastů – recyklace **EV** - plasty – globální problém lidstva
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí	- uvede významné chemické závody v ČR - vysvětlí význam průmyslových hnojiv - zdůrazní negativní význam pesticidů, herbicidů, fungicidů pro přírodu při hubení škůdců - vysvětlí pojmy léčiva, drogy, doping…	**Chemie v životě člověka**	**EV** - ochrana životního prostředí
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- rozliší hořlaviny, druhy, zacházení s nimi - ovládá zásady hašení požárů - uvede druhy hasících přístrojů	**Hořlaviny** - význam tříd nebezpečnosti - zásady hašení - hasící přístroje	

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku dvě hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v přírodopise je zaměřeno na:
- podchycování a rozvíjení zájmů o přírodu
- poskytování prostředků a metod pro hlubší porozumění přírodním zákonům
- poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se
- podporu logického a kritického myšlení
- aplikaci přírodovědných poznatků v praktickém životě
- chápání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností a na závislosti člověka na přírodních zdrojů
- seznámení se stavbou těla živých organismů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- pozná lišejníky
- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb - popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- zná zásady poskytování první pomoci při poranění
- popíše jednotlivé vrstvy Země
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury
- využití videotechniky, PC-výukové programy, internet
- přírodovědné vycházky, exkurze
- krátkodobé projekty

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – rozvíjení dovedností a schopností, řešení problémů, evoluce lidského chování, zvířecí a lidská komunikace, seberegulující jednání
VDO – aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí
EV – porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí,zachování biologické rovnováhy
EGS – evropská a globální dimenze v základech ekologie
MV – vzájemné respektování
MDV – komunikace a kooperace, kritické čtení

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k samostatnému řešení problémů, k tomu využívají různých metod
- k řešení úkolů, pokud to jde, různými postupy
- k vyhodnocování výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky a respektování názorů druhých
- k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

- k prezentaci jejich prací,mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních,argumentovat,přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- při využití skupinového vyučování ke spolupráci při řešení problémů
- k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí,ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a živými přírodninami
- k tomu, aby měli možnost si práci sami organizovat,navrhnout postup a časový rozvrh

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zhodnotí různé názory lidí na vznik života - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik života - rozliší základní podmínky projevy života,orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin a,živočichů a bakterií a objasní funkci základní organel - třídí organismy a zařadí vybrané organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - uvede na příkladech ze života význam virů a bakterií	**Žák:** - uvede různé názory lidí na vznik života - pochopí zejména vznik význam atmosféry a hydrosféry pro vznik života - objasní význam Slunce a jiných planet sluneční soustavy - vysvětlí co zkoumají jednotlivé biologické vědy - vymezí základní projevy života - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše buňku,vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem - dokáže roztřídit organismy do říší - třídění provádí podle charakteristických znaků - objasní rozdíl mezi virem a bakterií	**Země a život** **Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, názory na vznik života, reakce na podněty **Základní struktura života** - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné **Význam a zásady třídění organismů** **Viry a bakterie** - význam a praktické využití	**EV** - ochrana ozonové vrstvy **EV** - čistota prostředí **EGS** - boj proti virovým onemocněním, AIDS, EPIDEMIE

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- rozliší rozdíl mezi houbami bez plodnic a s plodnicemi - vysvětlí význam kvasinek pro život - pochopí pozitivní (antibiotika) a negativní význam plísní - popíše tělo hub - pozná naše nejdůležitější houby s plodnicemi – jedlé a jedovaté - vysvětlí první pomoc při otravě houbami	**Houby bez plodnic** - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy **Houby s plodnicemi** - stavba, výskyt, význam, zásady sběru a konzumace, první pomoc při otravě houbami	**EV** - zdravé potraviny **OSV** - nebezpečí halucinogenních hub
- popíše zástupce a objasní význam řas - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- rozliší jednotlivé druhy řas a pochopí jejich význam pro přírodu - vymezí pojem stélka - rozpozná základní druhy lišejníků a zná jejich význam	**Řasy a jejich význam** **Lišejníky** - stavba, symbióza, výskyt a význam	**EV** - potravina budoucnosti
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- popíše vnitřní stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy, rozmnožování	**EV** - čistota ovzduší
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- popíše stavbu těla prvoků, rozliší jejich druhy a zástupce - objasní jejich význam - popíše těla žahavců, rozliší jejich zástupce a význam v přírodě	**Vývoj, vývin a systém živočichů** - prvoci – zástupci, význam - žahavci – zástupci, význam	**OSV** - základní hygienické návyky **EV** - korálové útesy, ochrana

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a jejich přizpůsobení danému prostředí	- popíše tělo ploštěnců a rozpozná jejich zástupce - objasní vývoj tasemnice a ochranu proti přenosu - rozliší zástupce hlístů - vysvětlí pojem vnější a vnitřní paraziti - vysvětlí ochranu proti škrkavce a roupu dětském	- ploštěnci – stavba těla, zástupci - hlísti	**OSV** - základy hygieny
	- podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - rozezná zástupce plžů, vodních, suchozemských - rozliší zástupce mlžů - uvede zástupce hlavonožců - pochopí význam měkkýšů v přírodě	- měkkýši – stavba těla, zástupci - plži, mlži, hlavonožci	**EV** - ochrana přírody
	- popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě	- kroužkovci	**EV** - půda význam
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka,uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- dokáže popsat vnější a vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede zástupce jednotlivých tříd - dokáže rozlišit proměnu nedokonalou a dokonalou a uvést zástupce - zhodnotí pozitivní a negativní význam hmyzu	- členovci - pavouci - korýši - hmyz, proměna nedokonalá a dokonalá, zástupci	**EV** - narušení přírodní rovnováhy, důsledky, ochrana přírody
	- pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	- ostnokožci	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozliší jednotlivé skupiny živočichů a umí jednotlivé živočichy zařadit do hlavních taxonomických skupin	**Žák:** - vysvětlí zásady a význam třídění organismů - charakterizuje jednotlivé skupiny živočichů - zařadí správně dané živočichy	**Taxonomické jednotky živočichů**	
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- rozliší základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů - osvojí si funkci jednotlivých orgánů	**Vývoj, vývin a systém živočichů** **Strunatci:**	**EGS** - smlouvy o rybolovu
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do taxonomických skupin	- dokáže je rozlišit a pochopit vývojové zdokonalování - rozlišuje nejznámější sladkovodní a mořské ryby - pochopí význam ryb v potravě člověka	- podkmen – obratlovci - třídy – kruhoústí – paryby – ryby - chov ryb, význam	**EV** - ochrana vodních ploch, ekologické havárie
	- pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí název obojživelníků, přizpůsobení prostředí, ochrana	- obojživelníci – význam, ochrana	
	- pozná stavbu těla plazů - rozliší vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - seznámí se vývojem plazů	- plazi – zástupci, ochrana - naši a exotičtí plazi	**EV** - ochrana ohrožených druhů **OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozliší základní projevy a podmínky života ptáků	- chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví…) - ukáže na příkladech přizpůsobení ptáků prostředí - rozliší ptáky tažné a přezimující - zdůvodní jejich význam	**Ptáci** - stavba těla, způsob života, rozmnožování Jednotlivé řády: - nelétaví - dravci, sovy - měkkozobí, hrabaví - vodní ptáci - pěvci……..	**EV** - ochrana ptáků - potravní řetězce - péče o ně **EGS** - výsky ptáků - nezákonný vývoz, lov **OSV** - chov ptáků v domácnosti
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu těla savců a vysvětlí funkce jejich orgánů - rozliší a porovná jednotlivé skupiny savců a dokáže je správně zařadit	- popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku živočicha - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života např. kytovci, netopýři, krtek, apod. - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému	**Savci** - stavba těla, způsob života, rozmnožování Jednotlivé řády : - vejcorodí, vačnatci - hmyzožravci, hlodavci - šelmy, sudokopytníci - lichokopytníci, nehetnatci - kytovci…… - význam, ochrana	**EV** - ohrožené druhy **OSV** - chov domácích zvířat **EGS** - výskyt zvířat
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - vysvětlí vývoj rostlin - zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty	**Vývoj rostlin, přechod na souš** **Vyšší rostliny** **Výtrusné rostliny** - mechorosty, kapraďorosty	**EV** - ochrana

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Anatomie a morfologie rostlin	
- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	- vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - pochopí význam jednotlivých částí rostlin	- stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod)	**EV** - ochrana rostlin - léčivé rostliny
		Fyziologie rostlin	
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- vysvětlí činnost jednotlivých částí rostlin - vysvětlí význam fotosyntézy - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin	- základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	
		Nahosemenné rostliny	
- rozlišuje základní skupiny rostlin a určuje jejich zástupce v přírodě i pomocí atlasů a klíčů	- určí a popíše nahosemenné rostliny - pochopí a odvodí význam lesa	- druhy, význam - les – význam	**EV** - význam lesa
	- určí znaky krytosemenných rostlin - rozliší a zařadí zástupce jednotlivých čeledí a dokáže čeledi charakterizovat	**Krytosemenné rostliny** - čeledi - zástupci	**EGS** - hospodářsky významné rostliny, import, zdroje potravin
	- vysvětlí význam lučních porostů - rozliší jednotlivé rostliny a živočichy na louce	**Ekosystém** – louka	**EV** - umělé ekosystémy význam

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	**Žák:** - zvládne zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu - vysvětlí vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky	**Vývoj člověka**	**MV** - rasy, národnostní menšiny **VDO** - tolerance k odlišnostem
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů, orgánových soustav lidského těla,vysvětlí jejich vztahy	- rozliší pojmy buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - porozumí stavbě a funkci jednotlivých tkání lidského těla	**Buňka tkáně, orgány**	
	- vysvětlí význam soustav tvořících oporu, tvar těla a umožňujících pohyb - dokáže pojmenovat základní kosti a svaly - vysvětlí příčiny nemocí těchto soustav, jejich prevenci a zásady první pomoci	**Soustava opěrná a svalová**	**OSV** - tělesná kondice - životní styl - význam cvičení a pohybu - předcházení úrazu
	- dokáže pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - vysvětlí příčiny nemocí trávicí soustavy,jejich prevenci a zásady první pomoci - je si vědom škodlivosti alkoholu pro lidský organismus	**Trávicí soustava**	**EGS** - výživa, nedostatek potravy, problémy třetího světa, nedostatek pitné vody, Epidemie

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiné	- zvládá pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy - popíše činnost dýchací soustavy při práci a zátěži - pozná příčiny nemocí dýchací soustavy, jejich prevenci, zásady první pomoci - vysvětlí škodlivost kouření pro lidský organismus	**Dýchací soustava**	**EV** - znečištěné ovzduší, exhalace **MDV** - využití médií, stav ovzduší, boj proti kouření
	- objasní složení krve a funkci jednotlivých částí krve	**Tělní tekutiny**	**OSV** - zdravý životní styl, boj proti požívání drog
	- vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy - popíše příčiny nemocí oběhové soustavy a krve jejich prevenci a zásady první pomoci - dokáže ocenit význam dobrovolných dárců krve	**Oběhová soustava**	**OSV** - pitný režim, boj proti závislostem alkohol...
	- zvládne stavbu a funkci vylučovací soustavy - objasní příčiny nemocí vyluč soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci	**Vylučovací soustava**	**EV** - zdroje pitné vody
	- vysvětlí význam a stavbu kůže - popíše příčiny onemocnění kožní soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci - je si vědom nebezpečí opalování bez krémů s ochrannými faktory	**Soustava kožní**	**EV** - narušení ozonové vrstvy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- zvládne popsat části a činnost nervové soustavy - popíše části mozku a zná jejich význam - vysvětlí příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci - popíše stavbu a funkci zrakového ústrojí - pochopí jak o něho pečovat - popíše stavbu a funkci sluchového a rovnovážného ústrojí - dokáže pochopit jak ho chránit - zvládne popsat chuťové, čichové ústrojí - popíše příčiny nemocí smyslových ústrojí, jejich prevenci a zásady první pomoci - uvede nejdůležitější žlázy v lidském těle, zná, která hormony vylučují a jak působí na lidský organismus - popíše stavbu pohlavních a funkci mužských i ženských pohlavních orgánů	**Nervová soustava** **Smyslová ústrojí:** - zrakové - sluchové - chuťové - čichové **Žlázy s vnitřní sekrecí** **Pohlavní soustava**	**EV** - příroda lék **MDV** - televize, rádio **OSV**
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří	- vysvětlí způsob oplození a vývoj plodu - pochopí nebezpečí přenosu pohlavních chorob - rozliší etapy vývoje člověka - vysvětlí význam genetiky a proměnlivosti organismu - porozumí vlivu vnějšího prostředí na zdraví člověka - upozorní na nebezpečí návykových látek	**Rozmnožování** **Genetika** **Zdravý životní styl**	**EGS** - nebezpečí přenosu pohlavních chorob **EV**

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s pomocí určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnějších a vnitřních geologických sil - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	**Žák:** - rozliší a popíše jednotlivé sféry Země - pochopí jejich význam - objasní význam jednotlivých sfér pro život - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností pozná některé důležité nerosty - pochopí význam některých rudných surovin - rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - vysvětlí význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, písek, břidlice..) - pochopí důsledky vnějších a vnitřních geologických sil - uvede konkrétní příklad vnějších a vnitřních geologických dějů - popíše druhy zvětrávání a eroze - uvede význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a druhy půdy	**Země** - vznik a stavba Země **Nerosty a horniny** - vznik, vlastnosti - kvalitativní třídění - praktický význam a využití zástupců - určování jejich vzorků - principy krystalografie **Vnější a vnitřní geologické procesy** – příčiny a důsledky Přírodní katastrofy – Zemětřesení, výbuchy sopek **Půdy** - složení, vlastnosti - význam půdy pro výživu rostlin - hospodářský význam pro společnost	**EV** **EGS** - přírodní zdroje **EV** - obnova přírody - reakce lidí při přírodních katastrofách **EV** - ochrana půdy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- chápe význam druhů půdy pro pěstování plodin – zdravá výživa	- vysvětlí význam rekultivace půdy pro život na Zemi	- nebezpečí a příklady devastace půdy, možnosti a příklady rekultivace	
- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- popíše a rozliší jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků a typických organismů	**Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** - geologické změny - vznik života - výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	**EGS** **EV** - aktivní přístup k ochraně ŽP
- uvede příklady organismů v určitém společenství a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady ekosystémů… - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosyst. - mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy	- orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace…..) - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - uvede konkrétní příklady potravinových řetězců - vysvětlí důsledky oslabení některé ho z článků řetězce - uvede příklady parazitizmu a symbiózy - pochopí kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje v přírodě - možné dopady těchto událostí a ochrana před nimi	**Organismy a prostředí** - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - populace, společenstva - přirozené a umělé ekosystémy - potravní řetězce, rovnováha v ekosystému **Ochrana přírody a životního prostředí**	**EV** - principy udržitelného rozvoje **EV** **EGS** - spolupráce v otázkách ŽP **OSV** - připravenost k těmto událostem

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 1 hodinu týdně. Zeměpis se vyučuje v kmenové třídě.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu zeměpis je zaměřeno v rámci získávání geografických informací, zdrojů dat, kartografie a topografie, učiva o přírodním obrazu Země, regionech světa, společenském a hospodářském prostředí, životním prostředí a České republice, terénní geografické výuky, praxe a aplikace na:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí
- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:
- chemie – znečistění atmosféry, hydrosféry, biosféry, …
- fyzika – sluneční soustava, vesmír, …
- přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, …

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
- matematika – měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, …
- ICT – zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis – kultura národů, historie států, …

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopnosti poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO – formy participace občanů v politickém životě

EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MV – kulturní diference, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislosti mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k využívání skupinového vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	**Žák:** - používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu - rozumí pojmům: poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruh - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na mapě i glóbusu geografickou polohu - používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	**Geografická kartografie a topografie** - glóbus - měřítko glóbusu - zeměpisná síť - poledníky a rovnoběžky - zeměpisné souřadnice - určování zeměpisné polohy - druhy plánů a map - obsah a měřítko map - orientace map - práce s atlasem	 **OSV** **EGS** **EGS** **OSV** **EGS** **MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Země jako vesmírné těleso	
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- charakterizuje na elementární úrovni vesmír a sluneční soustavu - charakterizuje polohu, povrch a pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi - pochopí účel časových pásem	- tvar, velikost a pohyby Země - střídání dne a nocí - střídání ročních období - světový čas - časová pásma - pásmový čas	**OSV** **VDO** **EGS** **MV**
		Krajinná sféra	
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpozná souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry	- přírodní sféra - složky a prvky přírodní sféry - geografické pásy - geografická (šířková) pásma - výškové stupně	**OSV** **EGS** **EV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - uvádí příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů	- objasní stavbu zemského tělesa - orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků biosféry v geografických šířkových pásmech na Zemi - určuje, lokalizuje a s porozuměním charakterizuje pásma na mapách (tropické lesy, savany, pouště a polopouště, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundra, lesotundra) - objasňuje uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce v jednotlivých přírodních oblastech Země - objasní stavbu zemského tělesa - posuzuje zemský povrch – reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - vymezí a vyhledá na mapách různé podnební pásy a porovná je - seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže - popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy	- přírodní oblasti - význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry jednotlivých světadílů, oceánů a vybraných makroregionů světa a vybraných států - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí - charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo,obyvatelstvo a hospodářských aktivit v Africe, Austrálii a Oceánii - vyhledá na mapách a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti Afriky, určí nejvýznamnější státy těchto oblastí - s pomocí mapy lokalizuje a přečte jednotlivé státy a teritoria Austrálie, určí hlavní oblasti a nejvýznamnější státy Oceánie.	**Zeměpis světadílů – polární oblasti, Afrika, Austrálie a Oceánie** - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství	**OSV** **VDO** **EGS** **EV** **MV** **MDV**
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	- určuje světové strany pomocí kompasu, buzoly i jinými způsoby - zorientuje mapu se skutečností - pohybuje se v terénu podle daného azimutu, dokáže určit azimut daného bodu, odhadne jeho vzdálenost	- orientace v terénu (body, jevy, pomůcky) určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností v modelových situacích	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - lokalizuje na mapách Ameriku, Asii, oceány, srovnává jejich postavení - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států - význam role ozbrojených sil na národní a mezinárodní úrovni (zahraniční mise - USA, Asie..) - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	**Žák:** - charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, hospodářství Ameriky, Asie - vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje jednotlivé kulturní a zeměpisné oblasti Ameriky - určí, vyhledá na mapách a charakterizuje státy Severní Ameriky - vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje nejvýznamnější státy Latinské Ameriky - určí, vyhledá na mapách a charakterizuje kulturní a zeměpisné oblasti Asie a její regiony - prokáže porozumění povinnostem spojeným s obranou státu - pochopí roli ozbrojených sil na národní i mezinárodní úrovni (zahraniční mise, povinnosti občana při obraně státu atd.). - zdůvodní mimořádné hospodářské postavení Japonska v asijském regionu - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů, stav a problémy životního prostředí	**Zeměpis světadílů – Amerika, Asie, oceány** - poloha, rozloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje - obyvatelstvo, hospodářství - ohniska mezinárodních konfliktů - regionalizace - charakteristika států	**OSV** **VDO** **MV** **MDV** **EV**

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - lokalizuje na mapách Evropu - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, podrobnosti a zvláštnosti, potenciál a bariéry Evropy - zvažuje, jaké změny v Evropě nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších infor. zdrojů -	**Žák:** - charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, hospodářství Evropy - vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje jednotlivé regiony Evropy - objasňuje aktuální politické a hospodářské rozdělení Evropy - vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje jednotlivé státy oblast Evropy - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, v údajích o růstu počtu obyvatel světa, o stěhování a ukazatelích společenského a hospodářského pohybu obyvatelstva, o existenci a rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství na Zemi, o charakteru, funkci a rozmístění lidských sídel	**Zeměpis světadílů – Evropa** - poloha, rozloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství - regionalizace - charakteristika států **Společenské a hospodářské prostředí, obyvatelstvo světa** - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	**OSV** **VDO** **EGS** **MV** **MDV** **OSV** **EGS** **MV** **EV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecní základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- charakterizuje úlohu a hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů, určí a vyhledá na mapách hlavní oblasti světového hospodářství - zhodnotí hlavní charakter, funkci a rozmístění světového zemědělství, lesního a vodního hospodářství - konkretizuje význam, charakter a rozmístění světové průmyslové výroby podle odvětví, lokalizuje nejvýznamnější průmyslové oblasti světa - uvádí příklady nejvýznamnějších politických, hospodářských a vojenských seskupení - objasní pojem neutrální státní politika - lokalizuje na mapě světa nově vzniklé státy, oblasti a regiony , o kterých se aktuálně hovoří v souvislosti s událostmi ve světě	**Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace **Světové hospodářství** - světové zemědělství, lesní a vodní hospodářství - světový průmysl - cestovní ruch - světový trh a mezinárodní obchod **Regionální společenské, politické a hospodářské útvary –** porovnávací kritéria: - národní a mnohonárodnostní státy, části států, oblasti, kraje, města, aglomerace; - hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států; - geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry - uvádí důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných situacích	- určí a pojmenuje jednotlivé složky životního prostředí krajiny - pojmenuje a objasní hlavní současná civilizační rizika a světové ekologické problémy - určuje světové strany pomocí kompasu, buzoly i jinými způsoby - zorientuje mapu se skutečností. - ohybuje se v terénu podle daného azimutu dokáže určit azimut daného bodu, odhadne jeho vzdálenost	**Životní prostředí – vztah příroda a společnost** - trvale udržitelný život a rozvoj - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí - chráněná území přírody - globální ekologické a enviromentální problémy lidstva - situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	**OSV** **EGS** **MV** **EV**

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu - uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních institucích, organizacích a integracích států	**Žák:** - charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu území ČR v kontextu Evropy a Střední Evropy - určí sousední státy ČR - orientuje se v přírodních podmínkách ČR, popíše povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá na mapách hlavní horopisné celky, charakterizuje podnebí, rozmístění vodstva a půd - uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva a sídel ČR - zhodnotí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit v ČR: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby obyvatelstvu, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod	**Česká republika** - zeměpisná poloha, rozloha členitost, přírodní poměry a zdroje - obyvatelstvo – základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry - rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství - transformační, společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	**EGS** **MV** **MDV** **EV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- charakterizuje hlavní přírodní , hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů ČR	**Regiony České republiky** - územní jednotky státní správy a samosprávy - krajské členění, kraj místního regionu - přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	**OSV** **MV** **MDV**
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- zhodnotí zeměpisnou polohu místního regionu v rámci vyššího územního celku i v rámci státu a jeho přírodní, hospodářské a kulturní poměry	- místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení regionu, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku jednu hodinu týdně. Hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura

Vzdělávání v oboru hudební výchova je zaměřeno v rámci umění a kultury na:
- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoj žákovy celkové hudebnosti

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- žák doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Předmětem se prolínají průřezová témata:
EV
EGS
OSV
MDV
VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- k propojování získaných znalostí do souvislosti

- k používání obecně užívaných hudebních termínů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- ke správným způsobům řešení problémů
- k rozpoznání problému a hledání nejvhodnějších řešení
- k samostatnému a kritickému přemýšlení
- k hledání spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušenosti autora předávané hudebním dílem

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k tomu, aby dokázal vyjádřit svůj názor ve skupině, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- ke spolupráci při zadaných úkolech

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k efektivní spolupráci, respektování názorů druhých
- k objektivnímu přístupu zhodnocení své práce i práce ostatních
- k dodržování pravidel slušného chování
- k respektování pravidel při práci v týmu

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názoru druhých
- k tomu, aby chránili a oceňovali naše kulturní akce
- k zapojování do kulturních akcí
- k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka:
- ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- k pozitivnímu vztahu k hudebním činnostem
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev	**Žák:** - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zazpívat v jednohlase, poř. dvojhlase - orientuje se v jednoduchém notovém zápise - vyhledá takty a rytmy - má rytmické cítění - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, předehry, mezihry	**Vokální činnosti** - hlasová hygiena - intonační cvičení, vzestupná a sestupná řada tónů - zpěv lidových písní - práce s notovým zápisem **Instrumentální činnosti** - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - rytmické hádanky, ozvěny, hra na tělo - rytmické hudební formy– pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá forma - záznam hudby – notační programy	**OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**Žák:** - pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - rozliší lidovou a umělou píseň, muzikál, operetu, - seznámí se s obdobím baroka a klasicismu - seznámí se s vybranými skladbami	**Hudebně pohybové činnosti** - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní - vánoční koledy **Poslechové činnosti** - poznávání hudebních nástrojů - vokální a instrumentální skladba - píseň lidová a umělá - melodram, muzikál, opereta - G. H. Handel – poslech skladeb - opera – nově vzniklá hudební forma - A. Dvořák, B. Smetana …. - symfonie - L. van Beethoven - W. A. Mozart	**EGS** **MV**

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	**Žák:** - při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky správně	**Vokální činnosti** - lidové a umělé písně – dynamika, melodie, rytmus	**MV** **EV**
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu	- při poslechu využívá získané zkušenosti - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti, rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby, zařadí skladbu do příslušného období	**Poslechové činnosti** - pochod, tanec, vážná hudba k poslechu - výběr poslechových skladeb různých období (baroko, klasicismus, romantismus, český romantismus)	**OSV** **EGS**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	**Žák:** - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení	**Instrumentální činnosti a hudebně pohybové činnosti** - prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – chronologie - polka, valčík, mazurka, moderní tance - dramatizace hudebního projektu k příležitosti Vánoc	**OSV**

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	**Žák:** - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně, respektuje dynamiku písně, používá k doprovodu jednoduché nástroje - zná pojem akord, zná jednoduché kytarové akordy - rozliší durovou a molovou stupnici, zazpívá lidový dvojhlas - seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby, přesně rytmicky zazpívá vybrané písně	**Vokální činnosti** - hlasová a rytmická cvičení, intervaly - rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje, zpěv lidových a umělých písní - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů - akord - příklady v lidové tvorbě - divadla malých forem - Semafor – Šlitr, Suchý - Osvobozené divadlo - J. Ježek	**EV** **MV** **EGS**
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu	**Poslechové činnosti** - poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- rozliší základní vlastnosti tónů - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - umí pojmenovat vybrané hudební formy	- **Baroko** – Bach, Vivaldi - **Romantismus** – Chopin, Liszt, Chajkovskij - A. Dvořák – symfonická tvorba - Z. Fibich – melodram Vodník, Poem - opera, oratorium, fuga, suita, cocerto groso - **Klasicismus** – znaky - W. A. Mozart – kl. koncert - J. Haydn - Romantismus – Chopin, Schubert - Ruská hudba – Čajkovskij - Český romantismus – Smetana – Má vlast - Česká mše vánoční - Česká mše půlnoční	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- seznámí se vybranými skladbami L. Janáčka a B. Martinů - tvoří jednoduché doprovody - dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova - umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus	**Česká hudba 20. století** - L. Janáček, B. Martinů **Instrumentální činnost** - hudební projekt k příležitosti vánočních oslav, pásmo produkované hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby - výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem - pochod pro bicí, píseň Život je jen náhoda - swing, blues	**MV**
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	**Hudebně pohybové činnosti** - prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - polka, valčík, mazurka, cha-cha - dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - vyhledává souvislosti mezi jinými druhy umění	**Žák:** - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - poznává nejstarší hudební památky a zařadí je do historických souvislostí - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti	**Vokální činnost** - opakování učiva z předchozích ročníků - opakování lidových a umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus **Výběr písní období:** - středověk – Hospodine pomiluj ny, Kdož sú Boží bojovníci – gregoriánský chorál, Veni domine (B. Batiková) - baroko – J. S. Bach - klasicismus – J .Haydn, Beethoven - romantismus –Verdi – sbor židů z opery Nabucco	**EV** **EGS**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- podle svých individuálních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně	**Hudební žánry 20. stol.** - vážná hudba – B. Martinů, L. Janáček - jazz – J. Ježek - divadla malých forem: Suchý, Šlitr – Pramínek vlasů - country – Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku - blugrass – Paneneka (Křesťan) - česká trampská píseň - folk - pop a rock	**VDO** **MV**
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu	- při poslechu využívá získané znalosti a zkušenosti - postihuje hudebně výrazové prostředky - spojuje poslech s pohybovou činností	**Poslechové činnosti** - hudba období pravěku - Egypt, Řecko, Řím - hudba období středověku - baroko – hlavní znaky, formy - adventy, vánoce, význam lidových tradic - klasicismus – znaky, formy, představitelé - český klasicismus	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- postihuje hudební výrazové prostředky - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti	- romantismus – Chopin, Schuman, Brahms, Čajkovskij - český romantismus – Smetana, Dvořák, Fibich - hudební směry 20. století – seriální hudba, konkrétní, počítačová, Janáček Martinů, Debussy, Orff **Instrumentální a pohybové činnosti** - prolínají se do vokálních i poslechových činností během celého školního roku - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku dvě hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídách .

Vzdělávání ve výtvarné výchově je zaměřeno na:
- tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přístup k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užití různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjení především estetické vnímání prostředí
- rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična
- získání zručnosti při využití. různých výtvarných technik

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák:
- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty
- výstavy
- využití malby v přírodním prostředí

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV– rozvíjení dovedností, vztah k uměleckým dílům, kritický přístup ke své práci..
VDO – svoboda tvorby různých uměleckých směrů, podpora tvořivosti všech občanů
EGS – znalost děl evropských umělců, využití techniky a cestovního ruchu
MV – poznávání a propagace výtvarných děl a rozvíjení tvořivosti u národnostních a etnických menšin a jiných národů
EV – zachytit krásu přírody v umění, využít přírodních zdrojů ke tvorbě, propagace ochrany přírody a třídění odpadů

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- při zadávání úkolů tak, aby si každý žák mohl práci připravit a pracovat svým tempem
- při teoreticky zaměřených hodinách k vytváření učební materiálů, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- aby při své tvorbě poznávali vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokázali zpětně uvědomit problémy související s realizací
- k zájmu o výtvarnou výchovu vhodnou motivací a kladným hodnocením,výstavkou….

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k samostatnému zpracování a řešení problémů
- ke správnému výběru výtvarné techniky,materiálů a pomůcek
- k rozpoznání výtvarného problému a hledá nejvhodnější způsob řešení
- k volbě nejvhodnějších postupů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- aby při práci ve skupině dokázal vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájil
- k toleranci názoru druhých
- k dodržování etiky komunikace
- k respektování originálních nápadů a námětů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k respektovaní pravidel při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- ke zdravé sebedůvěře
- k možnosti zažít úspěch a posílit tím jeho sebevědomí
- ke klidné tvůrčí práci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k propagaci školních akcí vytvářením plakátů a upoutávek, kterými prezentují školu
- k respektování názoru druhých
- k prezentaci výsledků své práce a účasti na výtvarných soutěží
- k podpoře občanského cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- při samostatné práci ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel
- k vytváření pozitivního vztahu k manuelním činnostem
- aby při práci s výtvarným materiálem dodržovali hygienická pravidla
- ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- k dodržování dohodnuté kvality a postu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - vybírá,vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů;uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností,vjemů, představ a poznatků,variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů k získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	**Žák:** - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání,představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů k získání osobitých výsledků - užívá obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem,hmatem a sluchem.	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu,v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus **Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů** - spirály, elipsy, řazení, prolínání, vyvažování, přímka, křivka **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě – např. hmat – reliéfní autoportrét, sluch – výtvarné zpracování hudebních motivů,	**OSV** - kreativita

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- tvoří pomocí hmatu, plastická tvorba	- tvary ze zmačkaného papíru, modelování hlíny, tvary ze sádry, drátu **Prvky vizuálně obrazného vyjádření**	**EGS** - umění Evropy **EV**
- vybírá prvky vizuálně obrazného vyjádření – světlostní a barevné kvality textury - vytváří kompozice v prostoru	- užívá techniku malby, textury, míchá a vrství barvy	- malba, teorie barev, teplé a studené barvy **Plastická a prostorová tvorba**	- problémy živ.prostředí
	- vytváří kompozice v prostoru, své představy dokáže převést do objemových rozměrů	- společná práce na jednom objektu **Nauka o perspektivě**	**OSV** - komunikace
	- využívá perspektivu ve vlastním výtvarném vyjádření (ilustrace, vystřihování a lepení postav..)	- perspektiva paralelní a šikmá – umístění postav na plochu, velikost objektů **Smyslové vnímání vizuálně obrazných vyjádření**	
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- využije k tvorbě počítačovou grafiku, fotografie, video, animace - seznamuje se s netradičními výtvarnými postupy	- práce s počítačem, fotografií, tiskem... **Subjektivní vyjádření fantastických představ**	**MDV**
- využívá k tvorbě některých metod a prostředků současného výtvarného umění - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z vlastní fantazie	- zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření	- využití různých materiálů a výtvarné techniky (koláže,voňavé obrázky, rozfoukaná tuž..)	**OSV** - kreativita

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- využívá znalostí barev k osobitému výtvarnému vyjádření	- pokusí se pomocí kombinace barev osobitě vyjádřit ve výtvarném projevu osobně stylizuje vizuální skutečnost	**Přírodní motivy** - rostliny, neživá příroda, živočichové, člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události **Lidská figura** - tvarová stylizace – Řecko, Řím	**EV** - ekosystémy **EGS** - jsme Evropané (postavy Řeckých bájí…)
- interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti - prvky výtvarného vyjádření využívá k oslavě a připomenutí různých tradic	- zvládá kompozici - dokáže vhodně rozvrhnout motivy na ploše - vyrobí masky na Slavnost podzimu, vánoční ozdoby, velikonoční kraslice……	- tvarová a barevná kompozice - práce s přírodními materiály	**OSV** - kreativita

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů	**Žák**: - vybírá vizuálně obrazné elementy - vychází z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - kreslené etudy – objem, tvar, linie, šrafování **Experimentální řazení** - seskupování, zmenšování, zvětšování - vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta	**OSV** - rozvoj schopnosti poznávání
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	- pokusí se zachytit zkušenosti získané pohybem, hmatem, sluchem	**Rozvíjení smyslové citlivosti** - přenášení prostoru na plochu (přírodní děje – bouře, sopky, mraky, vichřice..) - záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek	**EV** - vztah člověka k prostředí **OSV** - rozvoj schopnosti poznání

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- vybírá prvky vizuálně obrazného vyjádření –světlostní a barevné kvality textury	- užívá techniku malby, textury, míchá a vrství barvy	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - malba, teorie barev, teplé a studené barvy	
- rozvíjí se v estetickém cítění	- žák je schopen na určité téma tvořit (Vánoce a Velikonoce v Evropě) - rozvíjí své estetické schopnosti	**Typ vizuálně obrazných vyjádření** - písmo, užitá grafika, propagační prostředky - výtvarný projekt: Cestujeme po Evropě.	**EGS** - Evropa nás zajímá **OSV**
- vybírá a vytváří prostředky pro osobité vyjádření	- správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	**Zdokonalování technik** - způsoby stínování, kontrast	- rozvoj shopností poznávání
- zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření	- tvoří podle vlastní fantazie - k vyjádření vlastní fantazie kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi	**Prostředky pro vyjádření emocí a fantaze** - práce s netradičními materiály (pet láhve)	**EV** - problémy živ.prostředí
- využívá k vyjádření perspektivy	- se snaží při výtvarném vyjádření správně použít perspektivu	**Výtvarný projev při použití perspektivy**	**OSV** **EGS** - památky renesance
- k tvorbě užívá některých metod uplatňovaných v současném výtvarném umění	- využívá metody současného výtvarného umění (počítačová grafika, práce s internetem, fotografie, video….)	**Smyslové účinky obrazných vyjádření**	**MDV** - vliv médií ve společnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- při výtvarném umění využije znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách - prvky výtvarného vyjádření využívá k oslavě a připomenutí tradic	- tvoří pomocí znalostí těchto barev velmi osobitě - zvládá správnou techniku malby - vyrobení masek na slavnost podzimu, netradiční vánoční dárky a ozdoby, velikonoční kraslice, výroba čarodějnic, batikované dárky maminkám…..	**Tvarová a barevná kompozice** - variace ve vlastní tvorbě **Práce s přírodními materiály** - rozvíjení vlastní fantazie	**EV** - vyjádření krásy krajiny **OSV** - kreativita **EGS** **VDO**

Vzdělávací oblast:Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - využívá při vizuálním vyjádření grafických technik - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - při rozvíjení estetického cítění využívá dekorativních postupů	**Žák:** - vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - využívá kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála,kontrast, harmonie, diagonála…) - orientuje se v grafických technikách - využívá při své práci umělecky vizuálně obrazných vyjádření současnosti i minulosti - vychází ze svých znalostí historie - využívá místní historické památky – Barokního hřbitova - využívá z dekorativních postupů – písmo,užitou grafiku,reklamu a propagační prostředky	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – kreslené etudy, různé typy zobrazení (pohledy, rovnoběžné promítání) **Grafické techniky** - linoryt, tisk z koláže, papíroryt **Práce s uměleckým dílem** - renesance, baroko, klasicismus, - srovnání, zařazení různých památek - návrh plakátů, obalů CD, DVD, reklam, propagačních materiálů	**OSV** - poznávání schopností **OSV** - kreativita **EGS** - evropské památky **VDO** - hrdost občana - úcta k památce **OSV** **MV** - využití poznatků

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- snaží se při obrazných vyjádřeních zachytit prostor - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření - se snaží k obrazným vyjádřením využít správnou techniku malby - využívá ke své tvorbě některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - využívá k osobitému vyjádření vizuálního zobrazení znalostí o základních,druhotných a doplňkových barvách - využívá různé výtvarné techniky pro připomenutí tradic a krásných období roku	- využívá při zachycování prostoru správnou techniku kresby - při zobrazování vlastních fantazijních představ kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi - využívá správnou techniku malby,texturu,míchá a vrství barvy (zátiší …..) - snaží se tvořit pomocí počítačové grafiky, fotografie, videa, animace… - tvoří pomocí správné techniky maleb s využitím znalostí barev, zvládne i větší plochy - tvoří pomocí vlastní fantazie (Slavnost podzimu, netradiční vánoční dárky, ozdoby, velikonoční kraslice, čarodějnice….)	**Zdokonalování technik kresby** - způsoby stínování, kontrast **Práce s netradičními materiály** - pet láhve …. **Objemové vyjádření barvami** - doplňkové a lomené barvy, subjektivní barevná škála **Práce s internetem** - počítačová grafika, vyhledávání www stránek – orientace - výběr variace a kombinace ve vlastní tvorbě **Technika akvarelu, pastel** - krajinářské školy 19.století **Práce přírodními materiály** - kombinace výtvarných technik	**OSV** **EV** - využití odpadů **EV** - vztah člověka k prostředí **MDV** - fungování a vliv médií ve společnosti **EV** - krása krajiny vyjádření **OSV** - kreativita **VDO** **EGS** - tradice jiných zemí

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu zkušeností vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání,z představ a poznání	**Žák:** - vytváří vizuálně obrazné elementy z vlastního vnímání, představ, poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - používá dynamickou kresbu	**Dynamická kresba** - kruh, koloběh vody, zátiší s jablky - kresba hlavy (použití tužky, pera, uhla, rudky)	**EV** - vztah k prostředí
- využívá k osobitému vyjádření znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách	- při osobitém vyjádření využívá komplementární barvy, vztahy mezi barvami, kontrast	- textura, symbolika barev, kontrast	**EV** - barevnost přírody
- vybírá k vyjádření moderních grafických technik	- orientuje se v grafických technikách	- tisk z výšky, plochy, hloubky	
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti a současnosti	- orientuje se v oblastech umění minulosti a současnosti	**Umění 1. poloviny 20. století** - kubismus - surrealismus, - impresionismus	**EGS** - historická umělecká díla Evropy
- vyjadřuje své postoje k modernímu umění	- seznamuje se se současnými trendy výtvarného umění	- instalace, performace, videoart, multimédia, akční umění	
	- při práci s uměleckým dílem porovnává rozdíly výtvarných vyjádření	- výtvarné trendy 20. století - práce s uměleckým dílem	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- využívá moderní techniky k obohacení smyslového vnímání	- rozvíjení tvořivosti, práce s textilem, obohacení šatníku, interiéru	**Batika** - vyvazovaná, skládaná, vosková - ubrousková technika	**OSV** - kreativita
- pokusí se zachytit vizuálně obrazové vyjádření jevů v proměnách a vývoji	- vyjádří procesuální a kvalitativní proměny	**Porovnání** - projekty – Svět nyní a v budoucnu….	**EV**
- užívá k obrazové mu vyjádření zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	- převádí pocity těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí	**Kombinovaná technika** - plastika - asambláž - koláž	**OSV** - sebepoznání a sebepojetí
- užívá ke své tvorbě metody současného výtvarného umění	- vybírá si ze současného moderních metod – počítačovou grafiku, fotografie, video, animace…	**Film, reklama a propagační prostředky** - animovaný film - obaly, plakáty, propagační materiály…	**MV** - práce v týmu
- snaží se užít vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- vytváří obrazové znaky na základě vlastní fantazie, kombinuje představy a znalosti	**Prostorová tvorba** - modelování - působivé barevné kombinace při vyjádření představ	**OSV**
- zvládne zachycení pomíjivého okamžiku	- pokusí se zachytit okamžik v přírodě, krajině, v životě	- krajinomalba, - frotáž - člověk při činnosti	**EV** - krása krajiny

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídě, někdy v počítačové učebně.

Vzdělávání v předmětu výchova ke zdraví je zaměřeno na:
- preventivní ochranu zdraví
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
-

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák:
- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka
- individuální práce
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- využití videotechniky
- výukové programy, internet
- krátkodobé projekty

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování
OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
MV – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
MDV – analýza nabízeného sdělení, posouzení věrohodnosti, vyhodnocení komunikačního záměru, asociace s jinými sděleními, médium jako prostředek pro naplnění nejrůznějších potřeb

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání a třídění informací, využívání je v procesu učení
- k vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy
- k plánování, organizaci a řízení vlastního učení
- k získávání zájmu o náměty, názory, zkušenosti žáků
- efektivnímu učení
- k využití poznatků z různých předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k vnímání nejrůznějších problémových situací – mimořádné situace, krizové situace a plánování
- k způsobu řešení problémů
- k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- ke kritickému myšlení
- ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí, argumentovat

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k výstižnému, souvislému a kultivovanému ústnímu, (i písemnému) projevu
- zapojení do diskuze
- uplatnění bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci ve skupině
- k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- k poskytnutí pomoci pokud jsou o ni požádáni

- k vzájemné spolupráci, ohleduplnosti
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názorů ostatních
- k formování volních a charakterových rysů
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- k chápání základních ekologických souvislostí, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- k hodnocení své činnosti nebo jejich výsledků na základě jasných kritérií

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k zdokonalování grafického projevu
- k efektivitě při organizování vlastní práce
- k využití ICT pro hledání informací
- k vyhledávání informací v odborné literatuře, encyklopedii
- k využívání znalostí v běžné praxi, v modelových situacích
- k ovládání základních postupů první pomoci
- k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	**Žák:** - vysvětlí, proč se potřeby rodin vzhledem k bydlení v průběhu času vyvíjejí a mění - uplatňuje některé hygienické a bezpečnostní požadavky na zařízení jednotlivých částí bytu - chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (ultrafialové záření, cigaretový kouř, smog aj.) - orientuje se v biologických rytmech a optimálně využívat své výkonnosti v průběhu dne i týdne - popíše základní způsoby ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů (pravidelný režim, pohybové činnosti, odpočinek, regenerační a relaxační postupy, pohybový režim	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** - nároky rodiny na bydlení - zařízení bytu - provoz v bytě –zdroje nebezpečí - vliv obytného prostředí na zdraví – hygienické požadavky, zdravotní parametry - úklid a údržba bytu hygiena provozu domácnosti - provoz domácnosti a životní prostředí - životní prostředí a zdraví člověka, ovlivňující faktory vnějšího prostředí - denní režim - biologické rytmy - únava, spánek - aktivní odpočinek – formy vyvážení pracovních a odpočinkových aktivit	**EV** - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí **OSV** - rozvoj schopností poznávání - sebepoznávání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	**Žák:** - uvědomuje si, co a do jaké míry lze při utváření osobnosti měnit, a usiluje o konkrétní ovlivnění některé své stránky osobnosti (se kterou je nespokojen, působí mu problémy atd.) - uvědomuje si, že nekritické odmítání názorů dospělých (zkušených) nebo únik od problému situaci neřeší, ale spíše ji zhoršuje - posuzuje důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období puberty, vhodně na ně reaguje - poučí se o významu a rizicích antikoncepce – spolehlivost, vhodnost - pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití	**Osobnostní a sociální rozvoj** **Vztahy mezi lidmi a formy soužití** - sebepoznávání, sebepojetí - temperament, asertivita - mezilidské vztahy – komunikace v rodině, s vrstevníky ve škole i mimo ni, nebezpečí komunikace přes elektronická média - vztahy ve dvojici, láska, kamarádství, přátelství - mezigenerační konflikty - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity **Změny v životě člověka** - puberta, dospívání – tělesné, duševní, společenské změny - rozhodování v oblasti sexuálního chování - metody antikoncepce	**OSV** - rozvoj schopností poznávání - sebepoznávání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - nebezpečí party, kriminalita mládeže **MV** - lidské vztahy - respektování změn v období puberty, správný věk pro sex

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví, rizikům spojených se zneužíváním návykových látek a diskutuje o nich v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- vysvětlí význam pravidelné kontroly zdravotního stavu a profesionální pomoci při úpravě pohybové činnosti v průběhu života - uvědomuje si základní rozdíly v pohybové úrovni a výkonnosti různých skupin lidí a respektuje je - osvětlí cesty, kterými se cizorodé látky v potravním řetězci dostávají do živočišných a rostlinných produktů; - orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti - rozpoznává taktiky reklamních agentur, klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor, zaujme správné stanovisko - vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy - uvědomuje si mechanismy vzniku závislosti na návykových látkách - rozpoznává situace ohrožující jeho bezpečnost, používá v situacích ohrožení osobního bezpečí účinné způsoby chování - dokáže předcházet rizikovým situacím a správně na ně reagovat v silniční i železniční dopravě	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** - nemoc a zdraví, péče o zdraví, duševní hygiena - pohybová aktivita a zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost, pitný režim - cizorodé látky v potravinovém řetězci - současné stravovací zvyklosti, vliv reklamy - poruchy příjmu potravy **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** - civilizační choroby, - kardiovaskulární onemocnění – infarkty, mrtvice - metabolická onemocnění - zdravotní rizika - rizika zneužívání návykových látek – dopad na zdraví jedince - ochrana člověka za mimořádných událostí - způsoby chování v krizových situacích	**EV** - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí, kvalita ovzduší, vody, hluk, osvětlení , teplota **MDV** - mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - vliv médií ve společnosti nebezpečný internet kyberšikana **VDO** - občan, občanská společnost a stát

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	**Žák:** - uvědomuje si, co a do jaké míry lze při utváření osobnosti měnit, a usiluje o konkrétní ovlivnění některé své stránky osobnosti (se kterou je nespokojen, působí mu problémy atd.) - zdokonaluje se v základních způsobech ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů (pravidelný režim, pohybové činnosti, odpočinek, regenerační a relaxační postupy, nekonfliktní způsoby jednání, odborná pomoc) a využívá je ve svém životě	**Osobnostní a sociální rozvoj** - sebepojetí a sebepoznání – oceňování sebe, plány do budoucnosti - profesní orientace, osobnostní testy - relaxační a regenerační postupy ve škole, mimo školu - dopad vlastního jednání a chování - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování	**OSV** - rozvoj schopností poznávání - sebepoznávání a sebepojetí, vytváření vědomí vlastní identity - psychohygiena - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- rozliší rozdíl mezi pouhou zamilovaností, krátkodobou erotickou známostí a plně rozvinutou zralou láskou projevující se hlubokým trvalým citem	- vztahy dvou lidí, láska jako trvalý cit **Změny v životě člověka a jejich reflexe** - vztahy k druhému pohlaví - hledání vhodného životního partnera	- hodnoty, postoje, praktická etika - správný věk na sex

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Vztahy mezi lidmi a jejich reflexe	**MV**
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- má povědomí, že předpokladem souladu v manželství je vzájemná láska, věrnost, pochopení, tolerance, nesobeckost, pomoc, podobné zájmy a cíle (respektování zájmů partnera), vzájemná podpora, sexuální přitažlivost sexualita jako součást formování osobnosti - uvědomuje si možná rizika při volbě partnera - dědičné choroby, negativní osobnostní vlastnosti, alkoholismus aj.	- podmínky manželského souladu - manželství a rodičovství - požadavky na partnera – lidé pro manželství nevhodní - ekonomické a právní otázky rodinného života - funkce rodiny - plánované rodičovství– biologická, psychická a sociální zralost	- kulturní diferenciace - lidské vztahy - etnický původ **VDO** - občan, občanská společnost, stát
	- vysvětlí význam náhradní péče pro děti vyrůstající mimo rodinu	- náhradní péče (rodinná, institucionální) a její formy - periodizace vývoje lidského jedince, interupce	
- v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	- vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu - objasní zdravotní a etický problém umělého přerušení těhotenství	- rozvaha před početím, oplození, genetika, poruchy plodnosti, asistovaná reprodukce - těhotenství, změny v těhotenství ,vývoj plodu v jednotlivých týdnech a měsících těhotenství, porod, šestinedělí	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- váží si životního poslání matky a otce - výchova dětí, vštěpování morálních zásad aj. - vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě - uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně, k základům kosmetické péče, k hygieně odívání - využívá základní pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech v různém prostředí, klimatických a ekologických podmínkách - orientuje se rámcově v alternativních výživových směrech (přednosti, nedostatky) a jejich vlivech na zdraví člověka - má povědomí o základních zdrojích a příčinách nemocí, dalších faktorech vzniku onemocnění - uvědomuje si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob (kapavka, příjice, HIV/AIDS) a chrání se před nimi - chápe pocity a potřeby lidí tělesně a smyslově postižených	- vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti dítěte - komunikace v rodině, mezigenerační konflikty, změny v rodině – situační hry, dialog, modelové situace - prostředky osobní hygieny, hygiena odívání při různých příležitostech a činnostech - instituce – zdravotně zaměřené, pro rekreaci, pohybová studia, fitness - alternativní výživové směry - chronická onemocnění - infekční choroby - nemoci přenosné hmyzem a stykem se zvířaty - HIV/AIDS nemoci přenosné pohlavním stykem - nemocný a zdravotně handicapovaný člověk	**MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **EV** - vztah člověka k prostředí **OSV** Epidemie Očkování, ochrana Správný věk pro sex zdrženlivost při sexu, promiskuita pomoc těmto lidem

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - vysvětlí pravidla bezpečnosti - klasifikuje mimořádné události, dokáže rozlišit nebezpečí	- uvědomuje si rizika zneužívání návykových látek - osobní realizace, partnerské vztahy, soužití v rodině, nákaza virem HIV aj. - orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek - uvědomuje si rizika rozvoje závislosti na výherních automatech a jiných hazardních hrách; - používá v situacích ohrožení osobního bezpečí účinné způsoby chování - žák si uvědomuje rizika silniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč.zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody(tísňové volání, zajištění bezpečnosti, základy první pomoci - orientuje se ve varovných signálech a pochopí i jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost pro mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** - skupiny zneužívaných látek a jejich účinky - drogy a kriminalita., drogy a zákon - hazardní hry a jejich psychosociální důsledky - situační hry zaměřené na procvičování způsobů chování v různých krizových situacích - komunikace s linkou důvěry, jinými specializovanými službami - pravidla silničního provozu - mimořádné události, využití DVD, televize, praktické ukázky reakce	Pomoc v rizikových situacích Tel.112, 155, 158, 150 Krizové centrum **OSV** – ovládání chování v krizových situacích **VDO** – pomoc zraněnému SVO – ovládání první pomoci **OSV** – správná reakce na mimořádné události

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět tělesná výchova je vyučován v 6.–9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v zimních měsících v tělocvičně, v jarních, letních a podzimních měsících venku. Žáci jsou děleni na chlapce a děvčata.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova je zaměřeno v rámci oblastí – činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení - na:

- získávání kladného vztahu k fyzickým aktivitám a sportu
- vytváření návyků zdravého životního stylu vedoucích k utužování zdraví
- užívání pravidel a jednání fair play, dodržování sportovní etiky
- rozvíjení tělesné schopnosti a fyzické zdatnosti
- odreagování, zejména při kolektivních hrách
- možnost zúčastnit se lyžařského a sportovního kurzu a dalších sportovních aktivit pořádaných školou a regionem

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- ukázka
- výklad
- pokus – omyl
- frontální, skupinová, individuální výchova

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, komunikace
MV – kulturní diference
EV – problematika vlivů prostředí na vlastní i na zdraví ostatních lidí
MDV – fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k osvojování a znalosti sportovních her
- k samostatné organizaci sportovní akce a jejímu vyhodnocení
- k osvojení pravidla fair play chování, úctu k soupeři, umění prohrát
- k soutěživosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k objasňování důležitosti a prospěšnosti daného druhu sportu (jak prospívá či může uškodit tělu)

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke vzájemné komunikaci při hře (vztahy mezi spoluhráči, dorozumívání se)
- k tomu, aby žáci při rozhovoru s učitelem dokázali přijímat a uvědomovat si své chyby i klady

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k respektování dohodnutých pravidel jednotlivých, soutěží
- k tomu, aby si dokázali vzájemně vypomáhat při herních situacích, aby svými maximálními výkony dokázali eliminovat výpadky slabších spoluhráčů
- k sebekritickému posouzení vlastních výkonů
- k umění vystoupit před třídou, skupinou, aby dokázali tuto skupinu řídit (role vedoucího)
- k umění respektovat takto určeného vedoucího

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k toleranci, respektování rozdílných individuálních úrovní schopností a dovedností jednotlivých spolužáků
- k poskytování účinné dopomoci při různých tělovýchovných aktivitách

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k tomu, že žák umí používat a používá při všech sportovních činnostech adekvátní úbor a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- k tomu, že žák ke všem tělovýchovným činnostem přistupuje nejen z hlediska výkonu, ale hlavně z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých
- k tomu, že žák při sportovních činnostech mimo školu dokáže účinně chránit životní prostředí i společenské hodnoty

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.–9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	**Žák:** - ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj. - umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže - rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí a respektuje je - zvládá různé sociální role v osvojovaných činnostech - zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky)	**Činnosti ovlivňující zdraví** - význam pohybu pro zdraví - význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické vyžití pro úpravu zátěže - rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců - rozdíly mezi rekreačním a výkonnostním sportem - význam různých rolí ve sportu - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických	**OSV –**rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, psychohygiena **MDV –** sbírání a třídění informací z TV a sportu - další vhodné náměty reagující na školní, regionální i širší dění v TV a sportu

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně (s pomocí učitele, rodičů i samostatně) - zná základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost - dovede tvořivě zacházet s pohybovými dovednostmi a vytvářet vlastní pohybové představy	**Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení** - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich využití v denním režimu - správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd. - význam soustředění při cvičení, prožívání cviků - příprava organismu pro různé pohybové činnosti - konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení - základní technika jednotlivých cvičení - způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů - podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy - vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení - základy grafického zápisu pohybu	EV – problematika vlivů prostředí na vlastní i na zdraví ostatních lidí

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- dokáže rozlišit základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení - předvede základní cviky a sestavy pro různé účely a vybere jejich správné využití v denním režimu	- protahovací a napínací (strečinková) cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků) - rychlostně silová cvičení (prováděná v režimu převažujícího neoxidativního laktátového metabolického krytí) po dobu 5–15 s max. intenzitou a s intervaly odpočinku kolem 2 minut - vytrvalostní cvičení (prováděná v režimu převažujícího oxidativního metabolického krytí) po dobu nad 10–15 minut mírnou intenzitou - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti (flexibility) a pohybové obratnosti - cvičení dechová - cvičení kompenzační (po statické práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži)	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		- cvičení pro správné držení těla v různých polohách (pracovních a cvičebních) - cvičení vyrovnávací – korektivní (podle úrovně oslabení nebo ohrožení jednotlivých žáků) **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity**	
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybové dovednosti a tvořivě ji aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	- význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osobnostních vlastností žáků - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - radost ze hry, prožitek, spolupráce: nejvyšší cíl pohybových her	**OSV** **MV**
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže	- umí několik her z každé skupiny, dovede je zorganizovat a samostatně řídit - uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	- pohybové hry soutěživé (podle vyspělosti žáků) - pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním)	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- zná aktivně osvojované pojmy - zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích - umí cvičit podle slovních pokynů - dovede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky - zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou - umí rozlišit estetický a neestetický pohyb - umí 2–3 tance z osvojovaných skupin - zvládá základy aerobního cvičení s hudbou	**Gymnastika** - akrobacie – kotoul letmo, kotoul vzad, stoj na rukou, stoj na lopatkách, přemet stranou (vpravo, vlevo), skoky na místě a z místa - přeskoky – roznožka přes kozu našíř, nadél, odrazem z můstku, skrčka přes kozu našíř, odrazem z můstku - hrazda – výmyk (odrazem jednonož, obounož), podmet - šplh na laně a tyči **Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** (učivo je určeno pro **dívky**) - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem (tanec, pohybové skladby), - základy tvorby jednoduchých pohybových skladeb, výběr vhodného hudebního a rytmického doprovodu	**OSV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		- technika pohybů (kroky, skoky, obraty) - technika tanců (kroky, držení, pohyby – výběr z lidových, společenských, diskotékových, country a jiných tanců) - aerobní gymnastika bez náčiní	
	- uvědomuje si význam sebeobranných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem - uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duch fair play - předvede základní postoje, úchopy a vyproštění z držení	- úpoly – základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karatedó	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody a sportu	- chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - zvládá základní techniku atletických disciplín a zná základní startovní povely	**Atletika** - rychlý běh do 60 m, 100 m - vytrvalý běh na dráze do 2000 m (**D**) a 3000 m (**CH**) - vytrvalý běh v terénu - základy překážkového běhu - hod kriketovým míčkem ~~a~~ nebo granátem - vrh koulí – **D** 3 kg, **CH** 5 kg - atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod granátem nebo kriketovým míčkem) - pojmy: olympijské disciplíny, názvy náčiní - základní pravidla atletických soutěží průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	**OSV** **MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – brankové, síťové, pálkovací) - rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře - chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	**Sportovní hry** - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace - herní role a funkce -brankař, hráč v poli, kapitán, rozhodčí - základní pravidla sportovních her, základní smluvená gesta, povely, signály, značky - specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - fotbal, florbal, nohejbal, basketbal – herní systémy - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	**OSV** **MV**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody,	- chápe spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními, rekreačními, poznávacími - zvládá nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních – „bílý kodex“ - zvládá mazání lyží - ošetřuje běžné úrazy v improvizovaných podmínkách (na základě znalostí z jiných předmětů) - zvládá dovednosti na sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb ve středně náročném terénu - chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je	**Lyžování** - (1 x za dva roky -7. + 8. roč.) - pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí pro různé lyžařské disciplíny péče o výstroj a výzbroj - zásady bezpečnosti při pobytu v neznámém terénu, chování na sjezdových tratích - stravovací a pitný režim při lyžování – sjezdové lyžování **Turistika a pobyt v přírodě (pro 9. ročník)** - význam turistiky, jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, rozvoj specifických dovedností, sociální vztahy atd. - zásady přípravy turistické akce	**EV –** vztah člověka k přírodě
	- uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční i celoživotní pohybová činnost - zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu se zátěží zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách		

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
	- umí se pohybovat v terénu, uplatňuje pravidla silničního provozu jako chodec i cyklista - zvládá se orientovat v terénu - zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách - zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu se zátěží - zvládá orientační běh v terénu - zvládá v přírodě vybudovat nouzový přístřešek, zajistit si potravu, vodu a teplo (zajistit zdroj či přísun pitné vody, rozdělat oheň pro zajištění tepla,aj.)	- přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - orientace podle buzoly, mapy a značek - ošetření poranění, transport zraněného - chůze se zátěží i v mírně náročném terénu - táboření, ochrana přírody - základy orientačního běhu - dokumentace z turistické akce - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	**EV**
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- užívá správně tělocvičné názvosloví, zvládá komunikaci i spolupráci při sportu	- komunikace v TV-tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	**OSV**

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové,organizační a časové vymezení

Předmět praktické činnosti je vyučován jako samostatný předmět v 6.–9. ročníku jednu hodinu týdně.Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tématické okruhy zvlášť pro chlapce a zvlášť pro děvčata, protože jsou vyučováni odděleně.Výuka probíhá u chlapců ve školní dílně a u děvčat ve třídě nebo ve cvičné školní kuchyni.

Vzdělávání v praktických činnostech u chlapců je zaměřeno na:
- získávání základní pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů , nářadí a pomůcek při práci
- osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to na základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti ochrany zdraví, hygieny při práci
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti
- osvojení si potřebných poznatků a dovedností pro volbu vlastní profese
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku, pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti společnosti a ekonomických podmínek

Vzdělávání v praktických činnostech u děvčat je zaměřeno na:
- získávání základní pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostem v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností
- využití různých plodin a surovin pro přípravu pokrmů
- osvojení si zásad bezpečnosti, hygieny a ochrany při práci
- správnou organizaci práce, šetření energií, ekonomické plánování a technologická kázeň
- získání pozitivního vztahu k práci, tvořivého přístupu k ní
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, důležitou pro volbu vlastní profese

Formy a metody práce se užívají dle charakteru a cílů činnosti:
- nácvik jednoduchých pracovních postupů
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- individuální práce
- práce ve dvojicích
- práce ve skupinách

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
- vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání
- se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV – orientace v sobě samém, rozvíjení schopností a dovedností, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem

VDO – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání zejména vůči ostatním ve společnosti

EV – šetření energií, péče o životní prostředí, úprava okolí školy, péče o zeleň, třídění odpadů,sběr papíru,ochrana živočichů – krmítka,budky

MDV – zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k poznávání smyslu a cíle učení
- k pozitivnímu vztahu k zadaným úkolům
- k posouzení vlastního pokroku
- ke kritickému zhodnocení vlastní práce
- k výběru nejvhodnějších postupů k dosažení cíle
- k použití odborné literatury

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky:
- k promýšlení pracovních postupů
- k pochopení,že někdy lze při práci použít více řešení
- k využití teoretických poznatků v praxi
- k samostatnému myšlení a tvořivosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti – chlapci

Ročník: 6.–7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecní zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytne první pomoc při úrazu nářadím, materiálem	**Žák:** - osvojí si základní dovednosti související s pracemi s technickými materiály - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	**Práce s technickými materiály** - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla - organizace a bezpečnost práce	**OSV** **VDO**

Očekávané výstupy z RVP VZ	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - sestaví podle návodu, náčrtu,plánu, jednoduchého programu daný model - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy - poskytne první pomoc při úrazu	**Žák:** - provádí montáž a demontáž jednoduchého zařízení - provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	**Design a konstruování** - stavebnice (konstrukční, elektrotechnické) - sestavování modelů - tvorba konstrukčních prvků - montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program - montáž a demontáž jízdního kola – přední a zadní kolo, plášť a duše, seřízení brzd, řídítek, nastavení sedla	
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením - provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy - poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- ovládá jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti	**Údržba v domácnosti** - spotřebiče v domácnosti - funkce, ovládání a užití - ochrana a údržba - bezpečnost provozu - nebezpečí úrazu elektrickým proudem - drobná domácí údržba – zámečnické práce (zámek, vložka zámku, dveřní závěs), instalatérské práce (odpad, vodovodní ventil, kohoutek, splachovadlo)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti – chlapci

Ročník: 8.–9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Žák:**	**Práce s technickými materiály**	
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- jednoduché pracovní operace a postupy	**OSV**
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	- organizace práce, důležité technologické postupy	**EV**
- dodržuje obecní zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím		- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	
		Design a konstruování	
- poskytne první pomoc při úrazu nářadím, materiálem	- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	- montáž a demontáž	
		- návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	- navrhne a sestaví podle návodu daný model, ověří a porovná jeho funkčnost	- sestavování modelů	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - vytvoří si základní představy o drobném podnikání	**SVĚT PRÁCE** **Trh práce** - povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce **Volba profesní orientace** - osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, informační základna pro volbu povolání **Možnosti vzdělávání** - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby **Zaměstnání** - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, úřady práce, problémy nezaměstnanosti, práva a povinnosti zaměstnanců, zaměstnavatelů **Podnikání** – formy, druhy	**VDO** **MDV**

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací předmět: Praktické činnosti – dívky

Ročník: 6.–7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žákyně: - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	**Žákyně:** - ovládá jednoduché činnosti při přípravě pokrmů - dodržuje hygienická pravidla a předpisy - zvládne vybrat a nakoupit vhodné potraviny na přípravu jídel - sestaví vhodný jídelníček odpovídající zdravé výživě - dokáže k přípravě jídel využít také polotovarů, vhodných pro zaměstnané ženy - udrží pořádek a čistotu při práci v učebně - dbá na bezpečnost - upeče a nazdobí cukroví a vánoční perníčky na školní besídku - získá základní poznatky o stolování - zvládne nachystat stůl na různé příležitosti (Vánoce, rodinné oslavy, večeři s přáteli….) - pochopí význam zdobných prvků při stolování	**Kuchyně** - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin - sestavování jídelníčku **Příprava pokrmů** - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů **Úprava stolu a stolování** - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu - slavnostní stolování v rodině - zdobné prvky s květinami na stole	**OSV** - osobnostní rozvoj, sebepoznání **VDO** - osobní zodpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování norem a předpisů **MV** - návody, recepty v tisku, rozhlase a televizi **EGS, MV** - stravovací návyky a zvyklosti jiných národů **EV** - správná likvidace odpadů **OSV** - krása prostředí ve kterém žiji

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti - volí správné pomůcky a nářadí - dodržuje hygienu a bezpečnost práce - pěstuje a využívá rostliny pro výzdobu	- pečuje o záhony před školou - používá vhodné pomůcky a nářadí - dbá na bezpečnost a hygienu při práci - pečuje o pokojové květiny ve škole - ovládá druhy balkónových květin, letniček a trvalek a jejich pěstování - uvede základní druhy i okrasných dřevin - zkusí jednoduchou vazbu a úpravu květin	**Základní podmínky pro pěstování rostlin v zahradě** **Pěstování pokojových rostlin** **Okrasné rostliny** - pěstování okrasných rostlin a dřevin, květina v interiéru, exteriéru, květinová vazba	**EV** - péče o životní prostředí
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- vyřeže a vytvoří z dýní strašidla (Slavnost podzimu) - zkusí si základní stehy ve vyšívání - vyšije vánoční motiv - vyrobí si netradiční vánoční ozdoby - pokusí si vyrobit kraslice různými technikami - zkusí vyrobit různé výrobky k tradicím Velikonoc – výzdoba školy	**Práce s přírodním materiálem**	**EGS** - Hallowen **OSV** - získání nových dovedností **MDV** - návody v tisku, televizi
- upraví textil různými technikami	- vylepší si trička, ubrousky, batikováním - seznámí se s druhy batiky - vytvoří batikovaná trička vyvazováním a barvením - připraví z hotových výrobků výstavu	**Práce s textilem –** batika	**OSV** - osobní rozvoj

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací předmět: Praktické činnosti – dívky

Ročník: 8.–9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žákyně: - provádí jednoduché operace platebního styku a domácí účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti orientuje se v návodech domácích spotřebičů - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny - při jídle dodržuje základy stolování	**Žákyně:** - zvládne placení šekem - pokusí se rozvrhnout účetní platby v domácnosti - vysvětlí použití spotřebičů v domácnosti, při úklidu, vaření, úpravy okolí domu, atd. - soustředí se na spotřebiče používané v kuchyni, především k vaření a pečení - zvládne základní pracovní postupy - vyhledá recepty v kuchařských knihách - rozvrhne potřebné potraviny pro přípravu pokrmu - sestaví jídelníček podle zásad zdravé výživy - vyhledá si jídlo (specialitu) cizí kuchyně - využije kuchyňských spotřebičů při pečení (mixér, šlehač, robot…) - upeče jednoduchý koláč, buchtu - na Vánoce upeče a nazdobí cukroví a perníčky - pokusí se o úpravu vánočního stolu	**Finance, provoz a údržba domácnosti** - rozpočet, příjmy a výdaje, hotovostní a bezhotovostní platební styk **Elektrotechnika v domácnosti** **Příprava pokrmů** - základní postupy při přípravě pokrmů - základní způsoby tepelné úpravy **Úprava stolu a stolování** - prostírání, obsluha, tradice - ozdobné prvky, květiny na stole	**OSV** - osobnostní rozvoj **OSV** - získání dovedností **MV** - stravovací návyky jiných národů **EV** - krásné prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
		Trh práce	
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí	- povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobní, rovnost příležitostí na trhu práce	**OSV**
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravy	- posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace		
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- využije profesní orientace pro výběr vhodného vzdělávání	**Volba profesní orientace**	
		Vhodné vzdělávání	**VDO**
	- informuje se o náplni učebních a studijních oborů, využívá k tomu poradenských služeb	- náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace s využitím poradenských služeb	- zodpovědnost při výběru
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- pozná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů		**OSV**
			- osobní zodpovědnost za rodičovství
		Vztahy mezi partnery	
- vytváří si vztah ke své budoucí rodičovské roli	- pochopí kdy je nejvhodnější období pro početí	- příprava na rodičovství, správné prostředí	**EV**
- získá odpovědnost za zrod nového života	- uvědomí si důležitost fyzické, psychické zralosti budoucích rodičů a jejich finanční zabezpečení	**Těhotenství**	- čisté životní prostředí pro vývoj plodu
- zvládne se připravit na péči o narozené dítě	- vysvětlí oplození a vývoj zárodku v prvních dnech, týdnech	- oplození, zárodek, vývoj plodu	**OSV**
- pochopí nelehký úkol vychovávat děti	- pochopí vývoj plodu, průběh těhotenství	**Porod**	- kojení nejlepší výživa
	- zvládne popsat porod	- příprava, fáze, konec	**EGS**
	- charakterizuje novorozence, kojence, batole	**Novorozenec, kojenec, batole**	- početí, antikoncepce
	- vysvětlí jejich výživu a péči o ně	- péče o ně, jejich výživa	**MV**
	- zvládne pohovořit i o dalších vývojových etapách dítěte (předškolní věk, školní věk, dorostové období, dospělost….)	**Vývojové etapy**	- výchova v jiných zemích
		- předškolní, školní věk, dorostové období, dospělost	

MATEMATICKÝ SEMINÁŘ

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět matematický seminář je vyučován jako samostatný předmět jednu hodinu týdně v 9. ročníku.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, dle potřeby v počítačové učebně.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:
- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů a matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce
- samostatná práce
- počtářské soutěže, matematické doplňovačky, logické kvízy,…

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí vytrvalost, důslednost, schopnost sebekontroly, vynalézavost tvořivost, řešení problémů…

EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- k vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení)
- k využívání prostředků výpočetní techniky
- k samostatnému experimentování a pozorování dosažených výsledků
- k užívání a aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- ke zjištění, že realita je složitější , než její matematický model
- k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- ke zvolení správného postupu při řešení slovních úloh
- k práci s chybou, jak najít cestu ke správnému řešení
- k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k zdůvodňování matematických postupů
- k vytváření hypotéz
- ke komunikaci ve skupinách na odpovídající úrovni
- k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k účinné spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- k respektování a ocenění práce jiných, k posílení sebedůvěry a sebejistoty
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názoru ostatních
- k uvědomování si práv a povinností
- k tomu, aby brali ohled ne druhé
- k tomu, aby se zodpovědně rozhodli podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- ke zdokonalení grafického projevu
- k efektivitě při organizování vlastní práce
- k ověřování výsledků

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Volitelný předmět: Matematický seminář

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - matematizuje jednoduché reálné situace - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblasti	**Žák:** - řeší slovní úlohy z reálného života pomocí lineárních rovnic, nerovnic, soustav rovnic - řeší kvadratické rovnice - užívá goniometrické funkce sinus, kosinus, tangens ostrého úhlu při řešení úloh z praxe a při výpočtech objemů a povrchů těles	- koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika daného ročníku a je zaměřeno především na procvičování a prohlubování učiva a na přípravu ke studiu na střední škole - rozšiřující učivo: - nerovnice - kvadratické rovnice - goniometrické funkce - logické a netradiční geometrické úlohy	**OSV** **EV**

KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět konverzace v německém jazyce je vyučován v 7. až 9. ročníku 1 hodinu týdně.Výuka probíhá v jazykové učebně, počítačové učebně, knihovně.

Vzdělávání v konverzaci v německém jazyce je zaměřeno v rámci jednotlivých oblastí – poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní - na:
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměření texty v anglickém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury anglicky mluvících zemí, schopnost vyhledat informace a pracovat s nimi
- pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), skupinové práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC
- krátkodobé projekty
- olympiády
- výjezdy do zahraničí
- příležitostné akce

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – Sociální rozvoj
EGS – Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
MV – Lidské vztahy
Kulturní diference
Multikulturalita
Etnický původ
MDV – Tvorba mediálního sdělení

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
VDO – Občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojování získaných poznatků do širších celků
- k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka:
- k pochopení problémů
- k vyhledávání vhodných informací

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k naslouchání promluv druhých lidí a k vhodné reakci

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci ve skupině
- k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- ke schopnostem sebekontroly

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názorů ostatních
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k efektivnímu organizování své práce

Vzdělávací oblast: Konverzace v cizím jazyce
Vzdělávací předmět: Konverzace v německém jazyce

Ročník: 7. až 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledává potřebnou informaci a odpověď na otázku - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení - zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob	- rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob, chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu vyhledává odpovědi na otázky - používá abecední slovník učebnice - naváže kontakt s konkrétní osobou - prezentuje říkanky, básničky, písničky - sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení - písemně sestaví pozdrav, blahopřání	- pokyny a instrukce - dialogy našich mluvčí - otázky a odpovědi - krátká sdělení - techniky mluveného projevu **Tematické okruhy:** - domov, rodina - škola - volný čas, koníčky - počasí, roční období - sport - svátky - orientace ve městě - příroda	**OSV** **EGS** **MV** **MDV**

KONVERZACE V RUSKÉM JAZYCE

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět konverzace v ruském jazyce je vyučován v 7. až 9. ročníku 1 hodinu týdně.Výuka probíhá v jazykové učebně, počítačové učebně, knihovně.

Vzdělávání v konverzaci v ruském jazyce je zaměřeno v rámci oblastí – poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní - na:
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměření texty v anglickém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury anglicky mluvících zemí, schopnost vyhledat informace a pracovat s nimi
- pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), skupinové práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC
- krátkodobé projekty
- olympiády
- výjezdy do zahraničí
- příležitostné akce

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – Sociální rozvoj
EGS – Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
MV – Lidské vztahy
Kulturní diference
Multikulturalita, etnický původ

MDV – Tvorba mediálního sdělení
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
VDO – Občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojování získaných poznatků do širších celků
- k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka:
- k pochopení problémů
- k vyhledávání vhodných informací

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k naslouchání promluv druhých lidí a k vhodné reakci

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci ve skupině
- k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- ke schopnostem sebekontroly

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názorů ostatních
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k efektivnímu organizování své práce
- k zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu

Vzdělávací oblast: Konverzace v cizím jazyce
Vzdělávací předmět: Konverzace v ruském jazyce

Ročník: 7. až 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledává potřebnou informaci a odpověď na otázku - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení - zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob	- rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob, chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu vyhledává odpovědi na otázky - používá abecední slovník učebnice - naváže kontakt s konkrétní osobou - prezentuje říkanky, básničky, písničky - sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení - písemně sestaví pozdrav, blahopřání	- pokyny a instrukce - dialogy našich mluvčí - otázky a odpovědi - krátká sdělení - techniky mluveného projevu **Tématické okruhy:** - domov, bydlení - člověk – vzhled a charakter - škola	**OSV** **EGS** **MV** **MDV**

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět konverzace v anglickém jazyce je vyučován jako samostatný předmět v 7. až 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v jazykové učebně, v kmenových třídách, dle potřeby v počítačové učebně.

Vzdělávání v konverzaci v anglickém jazyce je zaměřeno v rámci oblastí – poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní - na:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměření texty v anglickém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury anglicky mluvících zemí, schopnost vyhledat informace a pracovat s nimi
- pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- dialogy, výklad, poslech, četba
- reprodukce textů (písemná i ústní)
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály)
- hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv
- výukové programy na PC
- krátkodobé i déle trvající projekty
- příležitostné akce týkající se anglicky mluvících zemí

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání
Sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace
EGS – Evropa a svět nás zajímá
MV – Lidské vztahy
Multikulturalita
MDV – tvorba mediálního sdělení

EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vybrání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojení získaných poznatků do vyšších celků
- k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- ke schopnosti pochopit problém
- k vyhledání vhodných informací
- ke schopnosti klást vhodné otázky

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k umění naslouchat promluvy druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- k výstižnému a souvislému projevu
- k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, …

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- ke spolupráci ve skupině
- k utváření příjemné atmosféry v týmu
- k sebekontrole
- k hodnocení vlastní činnosti a vnímání vlastního pokroku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k respektování názorů ostatních
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- k prezentaci vlastních myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k efektivní organizaci své práce
- k zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Ročník: 7. až 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák: - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukovaným - pohotově se vyjadřuje v běžných každodenních situacích - stručně vyjádří svůj vlastní názor ústně i písemně - čte k získání nových poznatků - pracuje se slovníky a dalšími příručkami - zná nejdůležitější informace o anglicky mluvících zemích - ovládá gramatické, lexikální a syntaktické poznatky daného ročníku.	**Poslech s porozuměním** - oslovení, pozdravy - představování - základní zdvořilostní fráze **Místo, kde žiji** - město - vesnice **Můj dům** - vybavení domu - zahrada **Mluvení** **Popis osoby** - vzhled - oblečení - povaha **Nakupování** **Cestování** **Anglicky mluvící země** **Velká Británie** **USA** **Významné svátky v roce**	**OSV** - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání, sebepoznání a sebepojetí - sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice **VDO** - formy participace občanů v politickém životě **EGS** - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- písemně i ústně ovládá daná témata včetně slovní zásoby.	- slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem **Čtení s porozuměním** - mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Psaní** - zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečné srozumitelnosti výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	**EV** - lidské aktivity a problémy životního prostředí **MV** - kulturní diference - lidské vztahy - multikulturalita **MDV** - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu

POHYBOVÉ HRY

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Volitelný předmět pohybové hry je vyučován v 9. ročníku v časové dotaci jednu hodinu týdně.

Výuka probíhá v zimních měsících v tělocvičně, v jarních, letních a podzimních měsících venku.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova je zaměřeno na:
- získávání kladného vztahu k fyzickým aktivitám a sportu
- vytváření návyků zdravého životního stylu vedoucích k utužování zdraví
- užívání pravidel a jednání fair play, dodržování sportovní etiky
- rozvíjení tělesné schopnosti a fyzické zdatnosti
- odreagování, zejména při kolektivních hrách
- možnost zúčastnit se lyžařského a sportovního kurzu a dalších sportovních aktivit pořádaných školou a regionem

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- ukázka
- výklad
- pokus – omyl
- frontální, skupinová, individuální výchova

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, komunikace
MV – kulturní diference
EV – problematika vlivů prostředí na vlastní i na zdraví ostatních lidí
MDV – fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k osvojování a znalosti sportovních her
- k samostatné organizaci sportovní akce a jejímu vyhodnocení
- k osvojení pravidla fair play chování, úctu k soupeři, umění prohrát
- k soutěživosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:
- k objasňování důležitosti a prospěšnosti daného druhu sportu (jak prospívá či může uškodit tělu)

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- ke vzájemné komunikaci při hře (vztahy mezi spoluhráči, dorozumívání se)
- k tomu, aby žáci při rozhovoru s učitelem dokázali přijímat a uvědomovat si své chyby i klady

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k respektování dohodnutých pravidel jednotlivých, soutěží
- k tomu, aby si dokázali vzájemně vypomáhat při herních situacích, aby svými maximálními výkony dokázali eliminovat výpadky slabších spoluhráčů
- k sebekritickému posouzení vlastních výkonů
- k umění vystoupit před třídou, skupinou, aby dokázali tuto skupinu řídit (role vedoucího)
- k umění respektovat takto určeného vedoucího

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k toleranci, respektování rozdílných individuálních úrovní schopností a dovedností jednotlivých spolužáků
- k poskytování účinné dopomoci při různých tělovýchovných aktivitách

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:
- k tomu, že žák umí používat a používá při všech sportovních činnostech adekvátní úbor a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- k tomu, že žák ke všem tělovýchovným činnostem přistupuje nejen z hlediska výkonu, ale hlavně z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých
- k tomu, že žák při sportovních činnostech mimo školu dokáže účinně chránit životní prostředí i společenské hodnoty

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací předmět: Pohybové hry

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sport. etikou a zdravím - zvládá v souladu s individuál. předpoklady osvojené pohybové dovednosti - tvořivě aplikuje dovednosti ve hře, soutěži	**Žák:** - respektuje rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých, oslabených a handicapovaných - dodržuje hygienu před, při i po sportovní činnosti - dodržuje zásady bezpečnosti rozpozná a ošetří vážné poranění a zvládne odsun raněných - dokáže vystupovat v roli soupeře, rozhodčího, zapisovatele, diváka	**Význam pohybu pro zdraví** - rekreační a výkonnostní sport dívek a chlapců - kondiční programy - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
- posuzuje provedení osvojované pohybové činnosti - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - organizuje a spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- zvládne základní údržbu cvičiště a náčiní - dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost - uvědomuje si význam atletiky jako průpravy pro ostatní sporty - uvědomuje si význam sebeobranných činností a své možnosti ve střetu i následky zneužití činností - dodržuje zásady fair play jednání při hrách - dovede se radovat ze hry - ovládá pravidla několika her a dovede je organizovat a samostatně řídit - dokáže zvolit taktiku hry a dodržovat ji - uvědomuje si význam role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play - pochopí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - sleduje sportovní soutěže a dokáže zhodnotit jejich výsledky a význam	- základy atletických disciplín - základy sebeobrany – judo, karatedó - herní systémy, pravidla her podle žákovské kategorie - zásady jednání a chování v různém prostředí a při hrách - organizace pohybové činnosti **Pravidla osvojovaných her** - přehazovaná - vybíjená - házená - volejbal - florbal - kopaná (H) - historie a současnost sportu - významní sportovci, olympijská charta	

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE JAKO SOUČÁST PRÁCE ŠKOLY

Hodnocení sloužící k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve →*školním vzdělávacím programu*; výsledky hodnocení školy slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy; hodnocení školy provádějí účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelé,výchovný poradce, metodik prevence, žáci; vlastní hodnocení školy je doporučená součást →*školního vzdělávacího programu*, ve které školy vymezují cíle, nástroje a kritéria hodnocení a časové rozvržení →*evaluačních činností*

6. 1 Zaměření hodnocení

1. Hodnocení školy je vždy zaměřeno na:
   a) cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti,
   b) posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmene a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech,
   c) oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,
   d) účinnost opatření podle písmene c) obsažených v předchozím vlastním hodnocení.
2. Hlavní oblasti hodnocení školy jsou vždy:
   a) podmínky ke vzdělávání,
   b) průběh vzdělávání,
   c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
   d) výsledky vzdělávání žáků a studentů,
   e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
   f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

6.2 Cíle hodnocení

a) Hodnocení bude sloužit především jako podklad k výroční zprávě, kterou musí schválit Školská rada, musí být v jednom vydání předána zřizovateli a učitelé musí s ní seznámit do 31. října téhož roku.
b) Také k finančnímu ohodnocení pedagogických pracovníků – odměny, osobní ohodnocení

6.3 Evaluační koncepce školy a její význam pro další rozvoj zařízení

Návrh Evaluační koncepce rozvoje Základní školy, Střílky, okres Kroměříž, příspěvkové organizace na další roky je důležitý pro stanovení rámcových pravidel a postupů autoevaluace a využití jejích výsledků. Tento návrh je živý, stále se vyvíjející koncept dalšího směřování školy. Učitelé, Školská rada ZŠ Střílky i rodiče mohou u ředitelky školy navrhovat dodatky a připomínky směřující k dalšímu rozvoji školy. Každý z nás vidí totiž školu z jiného pohledu – žáci, rodiče, pedagogové, zástupci zřizovatele a veřejnost. Výměna názorů a zkušeností může být pouze ku prospěchu věci.

Proč je evaluační koncepce rozvoje školy vůbec nutná? Při úvahách o dalším rozvoji naší školy musíme vycházet ze čtyř základních otázek:

1. *Kde jsme nyní?*
2. *Kam se chceme dostat?*
3. *Jak se tam dostaneme?*
4. *Co pro to uděláme?*

Věříme, že tato autoevaluační činnost především pomůže zvýšit kvalitu výchovy a vzdělávání, které je školou poskytováno a přinese další zlepšení spolupráce mezi vedením školy, učiteli, rodiči a zřizovatelem školy. Jejím základním rysem je snaha o komplexnost pohledu na rozvoj školy a zejména naprostá otevřenost.

6.4 Cíle vymezené v začátku ŠVP, jejichž plněním by se měla autoevaluace zabývat a navrhovat cestu k jejich postupnému dosažení

Konkretizace zaměření

- Učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi.
- Na chápaní žáka jako partnera a vést jej k uvědomění si podstaty své osobnosti, k zájmu o celoživotní vzdělávání.
- Zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu, učitel se zde stává hlavně poradním elementem.
- Pro budoucí život v EU je nezbytné klást důraz na výuku cizích jazyků.
- Vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích.
- Podporovat sportovní vyžití dětí, vést žáky ke zdravému životnímu stylu.
- Vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu.
- Chceme stejnou péči věnovat všem žákům, chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi)
- Nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod., rozvíjet jejich tvořivost a pomáhat jim nalézt adekvátní prostředky k vyjádření svých zážitků a zkušeností.

Provádět rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi. Ve škole jsou integrováni i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Těmto žákům jsou poskytována podpůrná opatření, která se člení do pěti stupňů.
Přehled podpůrných opatření pro tyto žáky viz Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. vymezující →podpůrná opatření pro první až pátý →stupeň podpory.

- Chceme se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat skupinovou práci, projektové vyučování apod.
- Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání.
- Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

6.5 Cíle a nástroje jejich uskutečňování ve výchovně vzdělávacím procesu

- jsou upřesněny v oddíle 3. ŠVP,
- jejich plnění bude sledováno při autoevaluaci práce podle ŠVP,
- při hodnocení činnosti školy ještě podle vzdělávacího programu Základní škola k nim bude také přihlíženo.

6.6 Evaluační standardy v nejsledovanějších oblastech práce školy

Standard kvalitní školy

- Demokratické, srozumitelné a silné vedení, které zdůrazňuje vzdělávací cíle školy.
- Vedení školy účinně, týmově řídí školu, zná sbor, vztahy a komunikace probíhají s vědomím sociálních rolí.
- Vedení školy adekvátně hodnotí učitele, vzdělává se.
- Vedení školy motivuje učitele v jejich dalším vzdělávání a odborném růstu a vytváří jim .pro něj podmínky.
- Učitelé mají možnost se účastnit formulace školních pravidel a utváření klimatu školy.
- Učitelé se ztotožňují s cíli výuky a výchovy a spolupracují při jejich realizaci.
- Škola je orientována na žáka, na službu žákům, rodičům, veřejnosti.
- Učitelé adaptují výuku pro potřeby žáků, opravují neporozumění, používají různé vyučovací techniky a strategie.
- Učitelé cítí a projevují odpovědnost za výsledky vzdělávání.
- Škola podporuje aktivitu, tvořivost žáků, kvalitní kognitivní (znalostní) cíle jsou vyrovnané cíli afektivními (osobnostními, sociálními) a psychomotorickými (dovednosti).
- Učitelé vycházejí z předpokladu, že se všichni žáci mohou vzdělávat.
- Učitelé vycházejí z předpokladu, že rozhodující pro výsledky vzdělávání je kvalita školy a výuky, nikoli jejich domácí zázemí.
- Učitelé jsou flexibilní k množství témat při výuce, výběru vyučovacích metod; často používají interaktivní výuku spolu s její individualizací, která bere na zřetel možnosti žáka.
- Učitelé jsou moderní osobnosti mající přehled o současném světě a moderním způsobu života, žáci je respektují.
- Ve škole je pozitivní klima, stanovený řád, disciplína, morálka a systém hodnot.
- Ve škole převládá optimismus, lidský přístup, podpora s oceněním dobré práce, důvěra a očekávání úspěšného zvládnutí.
- Škola má kulturní, dynamicky se proměňující pracovní i relaxační prostředí, které je pro žáky dostatečně motivační a zajímavé.
- Škola podporuje spolupráci, učitelé se celoživotně vzdělávají a mají kolegiální a profesionální interakci.
- Učitelé vystupují jako autority reprezentující modely chování a jednání.
- Interakce učitel - žák má vysokou úroveň.
- Škola komunikuje úspěšně s rodiči a okolní komunitou, vytváří společenství podporující školu.

Standard kvalitního managementu

- Existuje účelné dlouhodobé plánování – strategie rozvoje školy.
- Při tvorbě strategie se vychází z důkladné analýzy stavu.
- Proces rozvoje školy zahrnuje všechny pracovníky.
- Vedení školy řídí rozvoj školy.

- Jsou jasně stanovené role (kompetence) a odpovědnost (systémové řízení).
- Podporují se kreativní a na rozvoji školy participující zaměstnanci.
- Investuje se do lidí (vzdělávání, studium, podmínky, podpora).
- Existují účinné hodnotící mechanismy (včetně podpory sebehodnocení).
- Jsou stanovena kriteria pro přidělování nadstandardních složek platu.
- Pěstuje se kultura školy (obraz o škole jako sociální instituci - osobnosti, image, normy jednání, hodnoty...).
- Dění ve škole se orientuje na službu - potřeby žákům, rodičům, veřejnosti (klientů).
- Rozvoj školy je vnímán jako zlepšení uspokojení klientů.
- Rozvoj školy je realizován na základě vlastního rozhodnutí.
- Existuje systematická a svobodná komunikace vnitřní i vnější.
- Řídící činnosti jsou zaměřeny na prevenci problémů.
- Podněty zvenčí jsou přijímány jako příležitosti ke zlepšení práce.

Standard kvalitního vzdělávání

- Vyučování je připraveno s jasným a vhodným cílem, který zapadá do záměrů ŠVP.
- Cílům odpovídá obsah, metody a struktura hodiny.
- Výuka navazuje, využívá dosavadních znalostí.
- Jsou připraveny kvalitní pomůcky, materiály, učebnice, případně podpora technikou.
- Učitel věnuje pozornost motivaci k práci, žáky vede k aktivní interakci s tématem.
- V opakovacích či procvičovacích částech učitel poskytuje prostor k aktivitě žákům.
- Učitel zvládá technologie moderního vyučování – deduktivní a induktivní vyučovací postupy, techniky metod výkladu, řízeného rozhovoru, diskuse, kooperativního učení.
- Žáci mají příležitost organizovat svou vlastní činnost.
- Učitel udržuje způsobem práce a jednání, korekcemi, apod. zájem o výuku.
- Činnosti jsou střídány, vytváří se prostor k odstranění únavy.
- Závěrečná fáze hodiny je účelně využita k rekapitulaci, ohodnocení, motivaci.
- V úvodu hodiny učitel vstřícně, nápaditě motivuje žáky.
- Učitel aktualizuje učivo.
- Průběžně hodnotí snahu, výkon, pokrok.
- V závěru hodiny učitel motivuje žáky k další práci.
- Učitel hodnotí úspěšnost žáka v kontextu jeho dispozic, zejména formativně a diagnosticky.
- Hodnotí s vědomím motivace k další práci (ne pro sumu známek z kontrol. hodnocení).
- Využívá širokou škálu možností hodnocení.
- Vhodně využívá opatření k posílení kázně a zvládá kázeň ve třídě.
- Učitel respektuje názory žáků, podporuje jejich vyjadřování.
- Podněcuje k úsudku o problému
- Učitel respektuje potřebu dovednosti písemné komunikace.
- Klima je otevřené, vlídné s autoritou učitele.
- Učitel působí na žáky povzbuzujícím způsobem, podporuje jejich sebevědomí, jedná důstojně a s úctou.
- Umí řešit konfliktní situace.
- Kázeň není vynucovaná, je důsledkem pozitivního klimatu a učitelova stylu práce.

Standard kvalitního materiálního zajištění

- Materiální zajištění výuky vhodnými pomůckami a učebnicemi.
- Plnění požadavků na moderní vyučovací prostory vybavené nábytkem odpovídajícím věku žáků a jejich hygienickou nezávadnost podle vyhlášky ze dne 23. prosince 2011, která upravuje 107 a 108/2005.
- Financování přímých nákladů vzdělávání.
- Financování školských služeb.
- Financování zvýšené péče o integrované žáky s vývojovými poruchami učení a jinými postiženími.
- Fungování ekonomiky školy.
- Výsledky veřejnoprávních kontrol.

Standard bezpečné školy

- Kontrola dokumentace školy o každoroční bezpečnostní prověrce budovy.
- Kontrola pravidelnosti proškolování zaměstnanců.
- Kontrola poučení žáků o této tematice na začátku roku, při vstupu do odborných pracoven a na akcích pořádaných školou.

6.7 Nástroje autoevaluace

- Rozbor dokumentace školy,
- Rozhovory s učiteli,
- Dotazníky pro učitele, rodiče i žáky,
- Srovnávací prověrky a dovednostní testy, projekty,
- Hospitace.

6.8 Časové rozvržení evaluačních činností

- Hospitační činnost v průběhu školního roku
- Hodnocení práce učitelů, předmětových komisí, výchovného poradce, metodika prevence sociálně patologických jevů a asistenta pedagoga vždy na konci každého školního roku.
- Dotazník na klima školy periodicky
- Rozhovory s učiteli a rodiči průběžně dle potřeby.
- Účast na srovnávacích testech podle požadavcích ČŠI
- Zachycení událostí a důležitých akcí školy chronologicky podle data ve výroční zprávě